

MK projekt, d.o.o.
Rogaška cesta 25
3240 Šmarje pri Jelšah

**Vmesno vrednotenje
Programa spodbujanja
konkurenčnosti in ukrepov
razvojne podpore za območje
občin Hrastnik, Radeče in
Trbovlje**

KONČNO POROČILO

Ljubljana, september 2016

Naročnik:

Regionalna razvojna agencija Posavje
Cesta krških žrtev 2
8270 Krško

Izvajalec:

MK projekt, družba za svetovanje in vodenje projektov, d.o.o.
Rogaška cesta 25
3240 Šmarje pri Jelšah

Številka pogodbe:

243/2016

Vsebina:

Končno poročilo

Nosilci priprave:

Matevž Premelč, univ. dipl. geog., vodja evalvacijske ekipe
mag. Karin Žvokelj Jazbinšek, članica evalvacijske ekipe do 16.9.2016
Miha Jazbinšek, univ. dipl. ekon., član evalvacijske ekipe
Maja Kranjc, članica evalvacijske ekipe

KAZALO

POVZETEK	8
SUMMARY	12
1 UVOD	16
1.1 VSEBINSKA IZHODIŠČA VREDNOTENJA	16
1.2 LOGIČNI OKVIR VREDNOTENJA	17
2 METODOLOGIJA DELA IN VIRI PODATKOV	19
2.1 METODE IN TEHNIKE VREDNOTENJA	19
2.2 UPORABLJENI VIRI PODATKOV	22
2.3 ČASOVNI NAČRT VREDNOTENJA.....	23
2.4 OMEJITVE VREDNOTENJA	24
3 PROGRAMSKA LOGIKA IN OPIS UKREPOV	25
4 USTREZNOST PROGRAMA HRT	32
4.1 USTREZNOST CILJEV IN UKREPOV PROGRAMA V POVEZAVI Z ZAZNANIMI PROBLEMI OBMOČJA	32
4.1.1 UKREP 1: PROGRAM KONKURENČNOSTI IN UKREPOV RAZVOJNE PODPORE V OBDOBJU 2013-2018	36
4.1.2 UKREP 2: POVRAČILO PLAČANIH PRISPEVKOV DELODAJALCA ZA SOCIALNO VARNOST.....	47
4.1.3 UKREP 3: DAVČNE OLAJŠAVE ZA ZAPOSLOVANJE IN INVESTIRANJE.....	49
4.1.4 UKREP 4: SPODBUDE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ PODEŽELJA.....	50
4.1.5 UKREP 5: PROMETNA INFRASTRUKTURA	51
4.1.6 UKREP 6: ENERGETSKA INFRASTRUKTURA.....	54
4.1.7 UKREP 7: SEZNAVITEV Z UREJANJEM JAVNE INFRASTRUKTURE IN PRENOSI DRŽAVNEGA PREMOŽENJA NA OBČINE	56
4.2 SKLADNOST PROGRAMA	56
4.2.1 NOTRANJA SKLADNOST.....	56
4.2.2 SKLADNOST Z DRUGIMI RELEVANTNIMI DOKUMENTI	59
4.3 RAZDELITEV FINANČNIH VIROV IN NJIHOVA SKLADNOST S CILJI PROGRAMA.....	62
4.3.1 SKLADNOST FINANČNIH VIROV IN NJIHOVA RAZDELITEV PO POSAMEZNIH UKREPIH	62
4.3.2 USTREZNOST OBLIK PODPORE.....	66
4.4 SKLEPNA OCENA	69
5 UČINKOVITOST PROGRAMA HRT	70
5.1 UČINKOVITOST SISTEMA IZVAJANJA PROGRAMA.....	70
5.1.1 UČINKOVITOST TEHNIČNE IZVEDBE PROGRAMA IN IZVAJALSKEGA SISTEMA	72
5.2 UČINKOVITOST SISTEMA SPREMLJANJA PROGRAMA	77
5.2.1 ANALIZA SISTEMA SPREMLJANJA PROGRAMA.....	77
5.2.2 ANALIZA KAZALNIKOV ZA SPREMLJANJE UČINKOVITOSTI IZVAJANJA PROGRAMA	78
5.3 SKLEPNA OCENA	80
6 USPEŠNOST PROGRAMA HRT	81
6.1 USPEŠNOST IZ VIDIKA DOSEGANJA KAZALNIKOV ZA SPREMLJANJE UČINKOVITOSTI IZVAJANJA PROGRAMA 81	
6.2 USPEŠNOST IZ VIDIKA DOSEGANJA CILJEV, REZULTATOV IN UČINKOV PROGRAMA	82
6.2.1 UKREP 1: PROGRAM KONKURENČNOSTI IN UKREPOV RAZVOJNE PODPORE	82
6.2.2 UKREP 2: POVRAČILO PLAČANIH PRISPEVKOV DELODAJALCA ZA SOCIALNO VARNOST.....	94
6.2.3 UKREP 3: DAVČNE OLAJŠAVE ZA ZAPOSLOVANJE IN INVESTIRANJE.....	95
6.2.4 UKREP 4: SPODBUDE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ PODEŽELJA.....	100
6.2.5 UKREP 5: PROMETNA INFRASTRUKTURA	100
6.2.6 UKREP 6: ENERGETSKA INFRASTRUKTURA.....	101
6.2.7 UKREP 7: SEZNAVITEV Z UREJANJEM JAVNE INFRASTRUKTURE IN PRENOSI DRŽAVNEGA PREMOŽENJA NA OBČINE	102
6.3 USPEŠNOST REALIZACIJE FINANČNEGA NAČRTA PROGRAMA	102

7 KLJUČNE UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE USTREZNOSTI, UČINKOVITOSTI IN USPEŠNOSTI PROGRAMA HRT	105
VIRI IN LITERATURA	107
PRILOGE.....	110

SEZNAM PREGLEDNIC:

Preglednica 1: Izvedba kvantitativnih vprašalnikov.....	20
Preglednica 2: Potek dela izvedbe vmesnega vrednotenja Programa HRT	23
Preglednica 3: Predstavitev ukrepov in instrumentov razvojne podpore za območje Hrastnik, Radeče in Trbovlje v obdobju 2013-2018	27
Preglednica 4: Tendence sprememb in vrednotenje izbranih razvojnih makro kazalnikov Programa HRT ...	35
Preglednica 5: Načrtovana proračunska sredstva za izvedbo ukrepa 5.....	52
Preglednica 6: Matrika notranje skladnosti programa	56
Preglednica 7: Ocene kakovosti usposabljanja v okviru programa PVSP HRT	73
Preglednica 8: Ocena ustreznosti kazalnikov za spremljanje učinka in rezultata Programa HRT	78
Preglednica 9: Uspešnosti doseganja kazalnikov Programa HRT.....	81
Preglednica 10: Časovna dinamika izvajanja Instrumenta 1.1	83
Preglednica 11: Postopek izvajanja Instrumenta 1.1	83
Preglednica 12: Kazalniki Instrumenta 1.1	84
Preglednica 13: Finančna realizacija instrumenta 1.1.....	85
Preglednica 14: Časovna dinamika izvajanja Instrumenta 1.2.....	86
Preglednica 15: Postopek izvajanja Instrumenta 1.2.....	87
Preglednica 16: Finančna realizacija instrumenta 1.2.....	88
Preglednica 17: Časovna dinamika izvajanja Instrumenta 1.3.....	89
Preglednica 18: Postopek izvajanja instrumenta 1.3	89
Preglednica 19: Finančna realizacija instrumenta 1.3.....	91
Preglednica 20: Finančna realizacija instrumenta 1.5.....	94
Preglednica 21: Podatki o koriščenju davčne olajšave za zaposlovanje v letih 2014 in 2015 (skupaj)	96
Preglednica 22: Podatki o koriščenju davčne olajšave za investiranje v letih 2014 in 2015 (skupaj).....	97
Preglednica 23: Zneski koriščenja davčnih olajšav	99
Preglednica 24: Ocena finančne uspešnosti Programa HRT	104

SEZNAM GRAFOV:

Graf 1: Proračunski izdatki za izvedbo ukrepa 5 v Programu HRT.....	53
Graf 2: Trend gibanja števila prijav, vključenih in izhodov v okviru instrumenta 1.1.....	84
Graf 3: Višina investicije posameznega projekta (v EUR)	91
Graf 4: Število zaposlenih oseb glede na občino zaposlitve.....	95
Graf 5: Skupni znesek koriščenja olajšav za zaposlovanje glede na občino	96
Graf 6: Skupni znesek koriščenja olajšav za investiranje glede na občino	99

SEZNAM PRILOG:

Priloga 1: Statistična priloga - makro kazalniki.....	110
Priloga 2: Spletne ankete	116
Priloga 3: Vprašanja delno strukturiranega intervjuja z deležniki Programa	137
Priloga 4: Indikativna vprašanja za fokusno skupino z upravičenci.....	139

SEZNAM KRATIC

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
APZ	Aktivna politika zaposlovanja
BDP	Bruto domači proizvod
DDPU	Davek od dohodkov pravnih oseb
DohDej	Dohodnina od dohodka iz dejavnosti
DURS	Davčna uprava Republike Slovenije
EK	Evropska komisija
FURS	Finančna uprava Republike Slovenije
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
HRT	Hrastnik Radeče Trbovlje
JR	Javni razpis
LAS	Lokalna akcijska skupina
MF	Ministrstvo za finance
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
MSP	Mala in srednje velika podjetja
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (<i>angl. Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
PRP	Program razvoja podeželja
RCR	Regionalni center za razvoj Zasavje
RTH	Rudnik Trbovlje Hrastnik
RAA	Regionalna razvojna agencija
RRP	Regionalni razvojni program
SI-STAT	Podatkovni portal Statističnega urada Republike Slovenije
SMART	Kriteriji kazalnikov: ustreznost, merljivost, uresničljivost, realnost, časovna zavezanost (<i>angl. Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Time-related</i>)
SPIRIT	Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma
SRS	Strategija razvoja Slovenije
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SWOT	Analiza prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in groženj (<i>angl. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats</i>)
ZRSZ	Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

POVZETEK

Strateški cilj Programa HRT je zmanjšati razvojne ovire in spodbuditi gospodarske dejavnike treh občin k izkoriščanju svojih razvojnih priložnosti. Ta cilj želi program doseči s kombinacijo sedmih ukrepov razvojne podpore za razvoj podjetništva na programskem območju, ki ga sestavljajo tri občine (Hrastnik, Radeče in Trbovlje). V primarno 5 letnem obdobju izvajanja programa (v letu 2016 je bilo njegovo izvajanje podaljšano do leta 2020) želi Program zmanjšati zaostanek v razvoju, spodbuditi nova delovna mesta in zaposlovanje, vzpodbuditi zagon novih inovativnih podjetij, spodbujati tuja vlaganja in z izboljšanjem prometne in gospodarske infrastrukture vzpostaviti pogoje gospodarske rasti.

Program sicer dokaj dobro identificira prednosti in priložnosti programskega območja vendar je njegova pretvorba v ukrepe slaba, programska logika pa zelo šibka. Od sedmih ukrepov ima samo en ukrep določene kazalnike učinka in rezultata in le dva ukrepa imata indikativno navedena sredstva za izvedbo predvidenih aktivnosti. Po treh letih od potrditve Programa HRT na Vladi RS se od sedmih ukrepov izvajajo le trije.

Program izkazuje zelo šibko lokalno prilagojenost, saj gre v večini za instrumente in ukrepe, ki predstavljajo splošne oblike dodatnih spodbud preko že znanih nacionalnih ukrepov kjer so upravičenci iz programskega območja Programa HRT popolnoma izenačeni z upravičenci / koristniki iz drugih problemskih območij. To je posledica politike MGRT, ki je usmerjena k poenotenju ukrepov in instrumentov programov problemskih območij do največje možne mere, dovoljuje pa možnost vključitve specifičnih in posameznemu območju prilagojenih instrumentov.

Do presečnega datuma vrednotenja je bilo v okviru ukrepa 1 in 5 (edina ukrepa z indikativno navedenimi sredstvi) skupaj porabljenih 2.527.752,56 EUR (18,89% vseh predvidenih sredstev). V kolikor temu znesku prištejemo še skupno vrednost dodeljenih povračil plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost – ukrep 2 (118.076,71 EUR) in skupno davčno korist za zaposlovanje in investiranje (540.998 EUR), je bilo preko instrumentov in ukrepov Programa HRT upravičencem na območju dodeljena finančna podpora v skupni višini 3.186.827,47 EUR. Dne 19. 5. 2016 je Vlada Republike Slovenije sprejela Sklep o dodatnih začasnih ukrepih razvojne podpore za problemska območja z visoko brezposelnostjo na podlagi katerega se območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje določi za problemsko območje z visoko brezposelnostjo, na katerem se v obdobju od leta 2013 do leta 2020 izvajajo dodatni začasni ukrepi razvojne podpore. Dne 23.6.2016 pa je Vlada RS sprejela Spremembe Programa HRT, ki vključuje vsebinske spremembe instrumentov programa.

Program se po fizičnih kazalnikih izvaja malenkostno bolje kot po finančnih, vendar še vedno ne v zadostni meri oziroma z zadovoljivo intenziteto. Povprečna realizacija doseganja kazalnikov na presečni datum vrednotenja (31.3.2016) znaša 22,13% kar upoštevajoč dejstvo, da se je program podaljšal do leta 2020 ne predstavlja dovolj veliko stopnjo realizacije, da bi lahko dejali, da bodo vrednosti dosežene. Kazalnik z najvišjo stopnjo realizacije (58,75%) je kazalnik učinka vključenih oseb v usposabljanje PVSP HRT, kateremu sledi kazalnik učinka števila gospodarskih subjektov, ki so prejeli sredstva za investicije (37,5%). Nično vrednost realizacije izkazuje kazalnik rezultata števila tujih vlaganj/investicij. Po treh letih izvajanja programa je realizacija kazalnikov

na manj kot četrtini, kar ob takšni intenziteti pomeni, da bodo leta 2020 kazalniki doseženi na malce več kot polovici načrtovane vrednosti.

Ključni makro izzivi Programa HRT so glede na njegovo zakonsko podlago ter izbrane kazalnike usmerjene v spodbujanje podjetništva, ustanavljanju novih podjetij, investiranje v podjetja in ustvarjanje novih delovnih mest. Pregled trenutnega stanja programskega območja izkazuje nadaljevanje negativnega demografskega trenda, saj se je število prebivalcev v obdobju od 01.01. 2013 – 01.01.2016 zmanjšalo, čeprav se je število prebivalcev v Zasavski in Posavski regiji ter v Sloveniji povečalo. Število registriranih brezposelnih oseb se je v vseh treh občinah v letu 2016 v primerjavi z letom 2013 zmanjšala. Stopnja registrirane brezposelnosti se je v celotnem programskem območju zmanjševala, a je kljub temu ostala nad slovenskim povprečjem. Zaskrbljujoče še vedno ostaja število dolgoročno brezposelnih oseb. Skupno število podjetij se je v obdobju od sprejetja programa do izvedbe predmetnega vrednotenja povečalo, vendar gre to predvsem na račun izboljšanja gospodarskih razmer in poslovne dinamike, ne gre pa tega povečanja pripisati izvajanju programa. Za 50% so se povečala vlaganja v osnovna sredstva, neto čisti dobiček gospodarskih družb pa je naraščal le v občini Hrastnik, kjer se je leta 2015 glede na leto 2013 več kot podvojil. Prav tako je gibanje neto dodane vrednosti po treh letih izvajanja programa enako ali boljše le v občini Hrastnik, med tem ko se je v občini Trbovlje zmanjšala, v občini Radeče pa ostaja približno enaka.

Ukrep 1 – Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018 je razdeljen na pet instrumentov za katere ocenjujemo, da odražajo potrebe programskega območja.

- V okviru instrumenta 1.1 Podjetno v svet podjetništva 1.1 je predvidena vključitev 160 brezposelnih oseb v usposabljanje na področju podjetništva katerega rezultat bi bil vsaj 56 realiziranih izhodov v podjetništvo kar predstavlja ustanovitev lastnega podjetja vključenih brezposelnih oseb. V prvem obdobju izvajanja programa se je v program vključilo 94 oseb (58,75%), realiziranih pa je bilo 30 izhodov v podjetništvo (19,64% končne vrednosti kazalnika – stanje eno leto po zaključku usposabljanja), za kar je bilo porabljenih nekaj več kot 1 mio EUR ali 50,18% vseh razpoložljivih sredstev za ta instrument.
- Instrument 1.2: Finančne spodbude za novonastala podjetja je namenjen dodelitvi finančne vzpodbude vsaj 120 novonastalim podjetjem kar ocenjujemo kot ustrezen instrument. Žal njegova realizacija zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev ne poteka v skladu s postavljenimi cilji, instrument pa se izvaja skupaj s podobnimi ukrepi ostalih programskih območij. Posledica tega je, da je v prvem obdobju finančno podporo dobilo le 5 podjetij (4,17% vrednost kazalnika), ki so ustvarili 6 novih zaposlitev, za kar je bilo porabljenih 97.889,75 EUR oziroma le 2,72% vseh razpoložljivih sredstev.
- Instrument 1.3: Javni razpis za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest spodbuja večje investicije podjetij kar prav tako ocenjujemo kot ustrezen instrument, s katerim pa ima precej upravičencev administrativne težave. Instrument predvideva dodelitev nepovratnih sredstev za investicije za 40 podjetij, do sedaj pa je finančno podporo pridobilo 15 podjetij kar pomeni 37,5% realizacijo kazalnika. V sklopu izbranih projektov je bilo ustvarjenih 30 novih zaposlitev, za kar je bilo porabljenih 1.250.085 EUR oziroma 28,78% vseh razpoložljivih sredstev.
- Instrument 1.4: Program Radeče papir v okviru instrumenta je bila predvidena neposredna državna pomoč v višini 3 mio EUR investitorju, ki bi ponovno zagnal proizvodnjo v podjetju Radeče papir, ko je le-to šlo v stečaj in ponovno zaposlil 160 ljudi. Vloga, ki jo je na MGRT podalo podjetje Radeče papir nova, d.o.o. je bila zavrnjena, zato je realizacija instrumenta, čeprav ustrezno načrtovanega, nična.

- Instrument 1.5: Koordinacija, promocija in skrbnik programa: je namenjen informiranju in obveščanju potencialnih upravičencev in koristnikov na programskem območju, izvajali pa sta ga RRA Posavje in RCR Zasavje, d.o.o., Instrument ocenjujemo kot ustrezen, čemur pritrjujejo tudi upravičenci, ki so z delom teh dveh institucij večinoma zadovoljni. V okviru tega instrumenta je bilo do presečnega datuma vrednotenja izplačanih 175.529,67 EUR kar predstavlja 40,7% vseh razpoložljivih sredstev.

Ukrep 2 – Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost nima določenih neposrednih kazalnikov učinka in rezultata, kakor tudi ne indikativnih razpoložljivih sredstev. Do presečnega datuma je bilo v okviru tega ukrepa, ki retrospektivno izplačuje povračila realiziranih 118.076,71 EUR, ki je bilo izplačano 9 podjetjem za zaposlitev 59 oseb.

Ukrep 3 – Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje nima določenih neposrednih kazalnikov učinka in rezultata. Dejanska davčna korist za obdobje 2013-2015 je znašala 540.998 EUR, od tega davčna korist za zaposlovanje 28.929 EUR, za investiranje pa 512.069 EUR.

Ukrep 4 – Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja 2014-2020 se še ne izvaja, saj je vezan na sprejetje strategij LAS-ov na programskem območju in tako v tem trenutku formalno še ni znano kako se bo ukrep izvajal, kaj bodo njegovi cilji in kazalniki, so pa v obeh strategijah le-ti navedeni.

Ukrep 5 – Prometna infrastruktura nima določenih neposrednih kazalnikov učinka in rezultata, ima pa določena indikativno razpoložljiva sredstva v skupni višini 167.765.689,75 EUR, večina katerih je načrtovana na koncu programskega obdobja. Sprejetje rebalansa državnega proračuna je izvajanje ukrepa močno spremenilo. V ukrepu so predvidene aktivnosti na treh investicijah na področju železniške infrastrukture in petih investicijah na področju cestne infrastrukture. Do presečnega datuma vrednotenja je bilo zaradi korenitih sprememb v namembnosti sredstev realiziranih le 1.239 EUR na področju prometne infrastrukture. Ukrep sicer ocenjujemo kot ustreznega saj rešuje problematiko prometne dostopnosti programskega območja.

Ukrep 6 – Energetska infrastruktura nima določenih neposrednih kazalnikov učinka in rezultata, kakor tudi ne indikativnih razpoložljivih sredstev. V okviru ukrepa se je formirala delovna skupina, ki je pripravila predlog rešitev prestrukturiranja energetike v Zasavju, vendar poročilo zaradi spremembe zakonodaje na Vladi RS ni bilo obravnavano. Ocenjujemo, da je ukrep že v fazi programiranja zastavljen napačno, posledično pa se tudi ni realiziral. Ukrep 6 od dne 13.11.2014 dalje ni več relevanten, saj je Vlada RS na svoji seji na predlog Ministrstva za infrastrukturo sprejela razveljavitev ukrepa 6.

Ukrep 7 – Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja z države na občine nima določenih neposrednih kazalnikov učinka in rezultata, kakor tudi ne indikativnih razpoložljivih sredstev. Ocenjujemo, da ukrep naslavlja pomembno problematiko reševanja lokalnih težav (sanacija degradiranih območij in prestrukturiranje gospodarstva), vendar se ukrep na programskem območju izvaja le delno (izvajajo se pogovori in usklajevanja, do samih prenosov premoženja pa še ni prišlo).

Ocenjujemo, da bi bila učinkovitost programa (z izjemo ukrepa 1) ob boljšem programiranju z bolj jasno postavljenimi kazalniki učinka in rezultata ter ob upoštevanjem specifičnih problematik, danosti, priložnosti in potenciala programskega območja, z enakimi sredstvi veliko večja.

SUMMARY

The strategic aim of HRT Programme is to reduce development barriers and to encourage the economy of the three municipalities to exploit its development opportunities. The Programme seeks to achieve the objective through a combination of seven measures of development support for the development of entrepreneurship in the programming area comprised of three municipalities (Hrastnik, Radeče and Trbovlje). In the 5 year period of implementation (its implementation was extended to 2020 in 2016) the Programme aims to reduce the gap in development, stimulate new jobs and employment, encourage the start-up of new innovative enterprises and foreign investment, as well as establish the conditions for economic growth by improving the transport and economic infrastructure.

Even though the Programme identifies strengths and opportunities of the programme area fairly well, the conversion into actions is bad and the Programme logic is very weak. Of the seven measures only one measure has determined indicators and results, and only two measures have set indicative means for the implementation of planned activities. After three years since the approval of the HRT Programme by the Government of Slovenia only three of the seven measures are being implemented.

The Programme shows a very weak adaptation to the local environment, since most of the instruments and measures represent the general form of additional incentives through the already well-known national measures, where the beneficiaries of the HRT programme area are completely equal to the beneficiaries of the other problem areas. This is due to MEDT policy, which is oriented towards the unification of measures and instruments of the programs of all problem areas to the highest possible extent, although it permits the possibility to include specific area-tailored measures.

By the cut-off date of the valuation a total of € 2,527.752,56 (18.89% of planned funds) was spent under Action 1 and 5 (the only measures with indicative assets). If we add to this amount the total value allocated to repayment of the employer's contributions to social security - Measure 2 (€ 118,076.71) and total tax benefit for employment and investment (€ 540.998), the instruments and measures of the HRT Programme allocated a total of € 3.186.827,47 of financial support to the beneficiaries in the programme area. On 19.05.2016, the Government of the Republic of Slovenia adopted the Decision on additional temporary measures to support the development of problem areas with high unemployment on the area of the municipalities of Hrastnik, Radeče and Trbovlje, thus determining the area as the problem area with high unemployment, where in the period 2013-2020 additional temporary measures for development support. On 23.06.2016 the Government of Slovenia adopted changes of the HRT Programme which includes substantial changes to its content.

The Programme is performed slightly better according to the physical indicators than the financial, but still not sufficiently or with a sufficient intensity. The average realization of the achievement of indicators on the cut-off date of the valuation (03.31.2016) amounts to 22.13%, which considering the fact that the Programme was extended until 2020 does not represent a sufficient degree of realization for the achievement of the values. The indicator with the highest turnover rate (58.75%) is an indicator of the people involved in the PVSP HRT training, followed by the indicator of the number of economic subjects that received

funding for investments (37.5%). The indicator of the number of foreign investments has null value. Null value realization output indicator shows the number of foreign investments / investment.

After three years of implementation of the Programme, the realization of the indicators is at less than a quarter, which means that along with this intensity a little more than a half of the planned indicators will be achieved by 2020.

According to its legal basis and selected indicators the key macro challenges of the HRT Programme are aimed at promoting entrepreneurship, business start-ups, investment in companies and job creation. Review of the current state of the programme area shows a continuation of the negative demographic trend, as the number of inhabitants in the period from 01.01. 2013 - 01.01.2016 decreased, although the number of inhabitants in Zasavje and Posavje region and in Slovenia increased. The number of registered unemployed persons in all three municipalities in 2016 decreased compared to 2013. The unemployment rate in the entire programme area declined, but it nevertheless remained above the Slovenian average. The number of long-term unemployed people is still worrying. In the period from the adoption of the Programme until the evaluation the total number of enterprises increased, which is predominantly due to the improvement of economic situation and business dynamics than the consequence of the Programme. Investment in fixed assets increased by 50%, net corporate profits increased only in the municipality of Hrastnik, where it doubled in 2015 compared to the year 2013. The movement of net added value after three years of implementation of the Programme is equal or better only in the municipality of Hrastnik, while it decreased in the municipality of Trbovlje and it remains approximately the same in the municipality of Radeče.

Measure 1 - The programme of support of competitiveness in the period from 2013 to 2018 is divided into five instruments for which we estimate that they reflect the needs of the programme area.

- The Instrument 1.1 Ambitiously in the world of enterprise 1.1 plans the inclusion of 160 unemployed persons in training in entrepreneurship whose result would be at least 56 new businesses established by unemployed people. In the first period of implementation of the Programme 94 people (58,75%) were included, and 30 employments were realised (19.64% of the final value of the indicator – status on the one year after the conclusion of training), for which a little more than 1 million EUR or 50,18 % of the total funds were allocated.
- Instrument 1.2: Financial incentives for newly created businesses is aimed at granting financial incentives for at least 120 new companies, which we assess as an appropriate instrument. Unfortunately, its implementation, due to lack of budget, is not in line with the objectives set, the instrument is carried out in conjunction with similar measures in other programme areas. The consequence of this is that in the first period only 5 companies (4.17% indicator) received financial support, who have created 6 new jobs, for what € 97,889.75 or only 2.72% of all available resources was spent.
- Instrument 1.3: Tender for promoting startup companies investments and job creation, supports greater investment of firms that we also assess as an appropriate instrument, but many beneficiaries experience administrative problems with it. The instrument provides grants for investments for 40 companies, but so far only 15

companies acquired the financial support representing 37.5% of realization of the indicator. Within the framework of selected projects 30 new jobs were created, and € 1,250,085 or 28.78% of all available resources were spent for that.

- Instrument 1.4: The Radeče paper programme planned direct state aid of € 3 million to the investor that would restart production at the Radeče paper company that went bankrupt and re-employ 160 people. The application that for the state aid that was sent to the MEDT by the company Radeče papir nova ltd. was rejected, so the realization of the instrument, even if properly planned, is null and void.
- Instrument 1.5: Coordination, promotion and administrator of the Programme: it is dedicated to informing of potential beneficiaries and beneficiaries in the programme area. It is carried out by RRA Posavje and RCR Zasavje ltd. We assess the instrument as adequate, which is confirmed by the beneficiaries who are mostly satisfied with the work of these two institutions. € 175,529.67 representing 40.7% of all available resources were allocated under this instrument.

Measure 2 - Repayment of paid employer contributions to Social Security does not have certain direct output and result indicators, as well as indicative of the available resources. In the context of this measure, which pays retrospective reimbursement 118,076.71 € was allocated by the cut-off date. It was paid to 9 enterprises for employment of 59 persons.

Action 3 - Tax incentives for employment and investment has no direct specific output and result indicators, as well as no indicative of the available resources. The actual tax benefit for the period 2013-2015 amounted to € 540,998, of which the tax benefit for employment was € 28,929, and for investments € 512,069.

Action 4 - Incentives for sustainable rural development from the Rural Development Programme 2014-2020 has still not been implemented, as it is bound to the adoption of the LAS strategies in the programme area. At this point it is formally not clear how the measure will be implemented and what will be its objectives and indicators, although they are stated in both strategies.

Measure 5 - Transport infrastructure does not have direct output and result indicators, but it has set an indicative of the available resources in the total amount of € 167,765,689.75, most of which is planned at the end of the programme period. The adoption of the supplementary budget has changed dramatically the implementation of the measure. The measure envisages activities in three investments in infrastructure and five investments in road infrastructure. By the cut-off date of valuation only € 1,239 were allocated for transport infrastructure due to radical changes in the destination of the funds. The measure was assessed as adequate as it solves the problem of transport accessibility of the programme area.

Measure 6 - Energy infrastructure does not hold direct output and result indicators, as well as no indicative of the available resources. Under this measure a working group was formed and it prepared the proposal for the restructuring of the energy solution in Zasavje, but the report has not been addressed by the Government due to changes in legislation. We estimate that the measure was set incorrectly already in the programming phase, and consequently it was also not implemented. Measure 6 is from 11.13.2014

onwards no longer relevant, since the Government of Slovenia at its session adopted the repeal of the measure 6 on the proposal of the Ministry for Infrastructure.

Measure 7 - Acquaintance with management of public infrastructure and the transfer of state property from the state to the municipalities does not have a direct specific output and result indicators, as well as no indicative of the available resources. We estimate that the measure addresses a significant topic of solving local problems (rehabilitation of degraded areas and the restructuring of the economy), but the measure on the programme area is implemented partially (talks and coordination meetings are being held, but no transfer of state property has been performed yet).

We estimate that the Programme's effectiveness (with the exception of measure 1) with the same budget would improve through better programming with more clearly defined indicators and results and taking into account the specific concerns, realities, opportunities and potential of the programme area.

1 UVOD

1.1 Vsebinska izhodišča vrednotenja

Regionalna razvojna agencija Posavje (»naročnik«) je dne 26.4.2016 izvedla postopek oddaje javnega naročila »Vmesno vrednotenje Programa konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje v letu 2016« v skladu s 7. točko »Spremljanje izvajanja programa MGRT« Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, sprejetega na Vladi RS dne 25.7.2013, sklep št: 00726-19/2013/7 na osnovi Povabila k oddaji ponudbe za pripravo vmesnega vrednotenja Programa konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje v letu 2016, št. 3030-9/2014.

Pričujoče poročilo vrednotenja je pripravljeno kot rezultat neodvisnega vmesnega vrednotenja podjetja MK projekt, d.o.o., Rogaška cesta 25, 3240 Šmarje pri Jelšah, ki je bilo izmed povabljenih ponudnikov k oddaji ponudbe izbrano kot ekonomsko najugodnejša ponudba za izvedbo javnega naročila »Vmesno vrednotenje Programa konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje v letu 2016«. Izbrani ponudnik je z naročnikom storitve dne 1.6.2016 podpisal Pogodbo o izvedbi vmesnega vrednotenja Programa konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje v letu 2016, številka pogodbe 243/2016.

Območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje zaznamuje vrsto dejavnikov, ki pomembno vplivajo na razvoj območja. Poleg gospodarske krize je na območje vplival tudi postopek zapiranja rudnika Trbovlje Hrastnik (ter kasnejša likvidacija Termoelektrarne Trbovlje) in stečaj podjetja Radeče papir. Zaradi gospodarskih razlik, ki so se odražale v neenakomernem gospodarskem razvoju več območij, je Vlada Republike Slovenije s sprejetjem Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja – ZSRR-2 (Ur. l. RS, št. 20/11 z dne 18.3.2011) sistemsko uredila sprejem in izvajanje ukrepov razvojne podpore problemskim območjem z visoko brezposelnostjo. Na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje je Vlada ukrepe razvojne podpore prvenstveno usmerila v spodbujanje konkurenčnosti preko različnih oblik pomoči podjetjem z namenom pomoči pri prestrukturiranju območja, delno pa tudi odpravljanju infrastrukturnih ovir. Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje (v nadaljevanju Program HRT), ki ga je sprejela Vlada RS in je nastal na podlagi Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur. l. RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16), ki v 25., 27. in 28. členu določa problemska območja z visoko brezposelnostjo tako predstavlja predmet vmesnega vrednotenja.

Z namenom ocenitve ali Program HRT prispeva k doseganju operativnih ciljev programa, ki sta:

1. zmanjšati zaostanek v razvoju (nova delovna mesta in zaposlovanje, zagon novih inovativnih podjetij, spodbujanje tujih vlaganj),
2. vzpostavitev pogojev gospodarske rasti (izboljšanje infrastrukture: prometna, gospodarska),

ali pa je zgolj niz med seboj nepovezanih ukrepov, smo za uspešno izvajanje Programa HRT pripravili in izvedli vmesno vrednotenje programa, ki podaja odgovore na temeljna

evalvacijska vprašanja o ustreznosti, učinkovitosti in uspešnosti izvajanja programa, ki jih je naročnik opredelil v projektni nalogi, in sicer:

- Kako primerni in ustrezni so instrumenti in ukrepi v okviru Programa?
- Kako učinkovito je izvajanje aktivnosti Programa kot celote in posameznih instrumentov?
- Ali so zastavljeni kazalniki in merljivi učinki ustrezno definirani? Ali so vrednosti posameznih kazalnikov opredeljene v Programu primerne glede na dosedanje izvedbo instrumentov in ukrepov?
- Ali je sistem spremljanja, nadzora in upravljanja dodeljenih pomoči učinkovit? Kako izboljšati in povečati njegovo učinkovitost?
- Kakšna je ustreznost in učinkovitost sistema s stališča prijaviteljev in prejemnikov sredstev ter kako bi bilo mogoče njegovo učinkovitost izboljšati? Kako je program do uporabnikov (investitorjev) prijazen? Koliko energije in časa morajo vložiti v administracijo za pridobitev sredstev?
- Kakšna je ocena dosedanje uspešnosti izvajanja Programa?

Da smo lahko ustrezno odgovorili na vsa zastavljena vprašanja, smo uporabili metodologijo, ki je predstavljena v nadaljevanju. Le-ta obsega širok nabor evalvacijskih metod in tehnik, saj uporabljeni instrumenti predmetnega vrednotenja pokrivajo široko polje družbeno-ekonomskega razvoja, ki ga je potrebno pri vrednotenju ustrezno obdelati in analizirati ter osmisliti pridobljene podatke.

1.2 Logični okvir vrednotenja

Predmet vrednotenja je vmesno vrednotenje Programa HRT, kot temeljnega ukrepa razvojne podpore na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, saj je namenjen ustvarjanju novih delovnih mest, obstoju obstoječih, spodbujanju investicij, spodbujati trajnostni razvoj podeželja, izboljšati dostopnost območja preko prometne infrastrukture, izkoristiti kadrovske potencial na področju energetike ter izvesti prenos državnega premoženja z države na občine.

Program HRT se izvaja z naslednjimi ukrepi in instrumenti:

- Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018
 - Instrument 1.1: Podjetno v svet podjetništva HRT
 - Instrument 1.2: Finančne spodbude za novonastala podjetja
 - Instrument 1.3: Investicije v razvoj – MSP in velika podjetja
 - Instrument 1.4: Program Radeče papir
 - Instrument 1.5: Koordinacija, promocija in skrbnik programa
- Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
- Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje
- Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja
- Ukrep 5: Prometna infrastruktura
- Ukrep 6: Energetska infrastruktura
- Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja z države na občine.

Namen vrednotenja je naročniku podati zadostne informacije o ustreznosti, uspešnosti in učinkovitosti izvajanja predvidenih aktivnosti znotraj Programa HRT, predstavitev

primerjave doseženih rezultatov v primerjavi z zastavljenimi cilji in koristnih elementov, ki so opredelili težave, ki ovirajo izvajanje Programa HRT ter oblikovanje priporočil za njihovo odpravo. Z vmesnim vrednotenjem smo tako ugotavljali ustreznost programske logike, ki preverja primernost uporabljenih ukrepov za doseganje zastavljenih ciljev.

Sodelujoči gospodarski in družbeni nosilci interesov ter drugi deležniki, ki sodelujejo pri izvedbi načrtovanih aktivnosti v okviru Programa HRT so: Regionalna razvojna agencija Posavje, Regionalni center za razvoj d.o.o. (Zasavje), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), Slovenski podjetniški sklad (SPS), Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (Zavod), Območna enota Zavoda Trbovlje, Območna enota Zavoda Celje, Finančna uprava Republike Slovenije (FURS), FURS Hrastnik, FURS Celje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), Ministrstvo za infrastrukturo (MzI), Občina Hrastnik, Občina Radeče in Občina Trbovlje.

Naročnikov cilj vmesnega vrednotenja je pridobiti vpogled v ustreznost, učinkovitost in uspešnost izvajanja Programa HRT v obdobju izvajanja od njegovega sprejetja (25.7.2013) do določenega presečnega datuma s strani naročnika vrednotenja (31.3.2016) torej po skoraj treh letih po njegovi uveljavitvi. Temu cilju so sledila evalvacijska vprašanja, ki smo jih oblikovali v načrtu vrednotenja, predstavljenih v poglavju 1.1. tega dokumenta.

Ugotovitve in priporočila vrednotenja Programa HRT, ki jih predstavljamo v pričujočem poročilu, bo naročnik uporabil kot podlago za morebitne tehnično-implementacijske spremembe ali prilagoditve izvedbe Programa HRT v prihodnje.

2 METODOLOGIJA DELA IN VIRI PODATKOV

2.1 Metode in tehnike vrednotenja

Uporabljen metodologija vrednotenja temelji na mednarodnih standardih vrednotenja, ki jih pri svojem delu uporabljajo evalvatorji razvojne pomoči na globalnem nivoju. Kot osnovo za pripravo metodologije smo uporabili standarde in norme, ki jih priporoča mednarodna organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD DAC Evaluation Network), katere uporablja tudi EK, ter priporočila Svetovne banke o načrtovanju in izvajanju učinkovitih razvojnih evalvacij.

Uporaba posameznih metod in tehnik vrednotenja temelji na ponudbi naročnika za izdelavo evalvacije, delno pa je bila tekom vrednotenja tudi usklajena po posvetu z naročnikom. Na ta način smo uporabili tiste tehnike in metode, ki jih je želel naročnik in jih uskladili tako, da smo ob omejenem času za izvedbo vrednotenja pridobili največ možnih podatkov in informacij, ki so prispevale h končnem rezultatu vrednotenja. Analize trajnosti učinkov Programa HRT nismo izvedli, saj gre za vmesno vrednotenje.

V okviru priprave končnega poročila vmesnega vrednotenja Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje je bila uporabljena naslednja metodologija:

↪ Delovni sestanki z naročnikom

Uvodni sestanek z naročnikom je potekal dne 1.6.2016 v poslovnih prostorih naročnika, RRA Posavje, Cesta krških žrtev 2, Krško. Na sestanku je bila podpisana pogodba, naročnik je predstavil evalvacijska vprašanja, izvajalec pa je predstavil predlog metodologije, načina dela ter kazala končnega poročila vrednotenja. Drugi sestanek z naročnikom z namenom usklajevanja kvalitativnih vprašalnikov za deležnike Programa HRT je potekal v prostorih MGRT na Kotnikovi ulici 5 v Ljubljani dne 26.7.2016.

↪ Sestanki z izvajalci Programa HRT

Z namenom predstavitve namenov in ciljev vrednotenja ter nabora potrebnih podatkov je izvajalec vrednotenja opravil sestanke s tremi izvajalskimi institucijami v okviru ukrepa 1. Sestanek z RRA Posavje je potekal dne 17.6.2016 v poslovnih prostorih RRA Posavje, Cesta krških žrtev 2, Krško, sestanek z MGRT) je potekal dne 22.6.2016 v prostorih MGRT, Kotnikova ulica 5, Ljubljana, sestanek z RCR Zasavje d.o.o. je potekal dne 24.6.2016 v prostorih RCR Zasavje d.o.o., Podvine 36, Zagorje ob Savi.

Dne 5.7.2016 je bil izveden tudi obisk vseh občin na programskem območju z namenom pridobitve izkušenj, mnenja in vidika izvajanja Programa HRT s strani lokalnih deležnikov in predlogov morebitnih novih ukrepov. Razgovori so bili opravljeni na občini Trbovlje, občini Hrastnik in občini Radeče.

↪ Izvedba spletnih vprašalnikov

V skladu s projektno nalogo je naročnik izvedel kvantitativno raziskavo med prijavitelji in upravičenci Programa HRT. Za izvedbo spletnih vprašalnikov smo uporabili orodje 1ka. Vsa anketna vprašanja so bila predhodno usklajena in potrjena s strani naročnika, RRA Posavje, RCR d.o.o. in MGRT. Kvantitativne vprašalnike smo poslali vsem prijaviteljem in

upravičencem instrumentov 1.1, 1.2, 1.3 in ukrepa 2 za katere smo lahko pridobili kontaktne e-naslove po elektronski pošti poslali dne 4.7.2016 skupaj z dopisom, da bodo vprašalniki odprti do petka, dne 8.7.2016 do 24. ure. V ponedeljek, 11.7.2016 smo zaradi slabega deleža izpolnjenih spletnih anket poslali opomnik kjer smo v uvodnem dopisu zapisali, da bodo ankete odprte do petka, 15.7.2016 do 24. ure.

Preglednica v nadaljevanju prikazuje število naslovljenih prijaviteljev in upravičencev ter število v celoti izpolnjenih spletnih anket ter njihov delež. Povprečen odziv na spletno anketo je znašal 22,8% oziroma 42 izpolnjenih spletnih anket od skupaj 184 naslovnikov.

Preglednica 1: Izvedba kvantitativnih vprašalnikov

Instrument / Ukrep	Število poslanih anket	Število v celoti izpolnjenih anket*	Delež
Neodobreni prijavitelji instrumentov 1.1 ¹ , 1.2 ² in 1.3 ³	75	6	8%
Instrument 1.1	81	32	39,5%
Instrument 1.2 in 1.3	17	3	17,6%
Ukrep 2 ⁴	11	1	9,1%
SKUPAJ	184	42	22,8%

* podane številke izpolnjenih anket pomenijo število anketirancev, ki so ankete izpolnili v celoti zato lahko prihaja do odstopanj pri količini odgovorov na posamezna vprašanja.

VIR: MK projekt, avgust, 2016

➤ Izvedba fokusne skupine z deležniki programa

V skladu z metodologijo, ki jo je predlagal naročnik, je bila predvidena tudi izvedba fokusne skupine z deležniki programa. Na drugem sestanku z naročnikom in prvem sestanku z predstavnicjo MGRT je bil usklajen seznam deležnikov, ki jih povabimo k sodelovanju v fokusni skupini, katere izvedba je bila predvidena dne 26.7.2016 v prostorih MGRT. Na fokusno skupino so bili preko vabila s pozivom za potrditev udeležbe, poslanega po e-pošti dne 19.7.2016 bili vabljeni predstavniki naslednjih institucij:

1. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
2. RRA Posavje
3. RCR Zasavje, d.o.o.
4. Območna obrtno-podjetniška zbornica Hrastnik
5. Območna obrtno-podjetniška zbornica Trbovlje
6. Območna obrtno-podjetniška zbornica Laško
7. Gospodarska zbornica Slovenije – območna zbornica Zasavje
8. Gospodarska zbornica Slovenije – območna zbornica Posavje
9. Zavod RS za zaposlovanje – območna služba Trbovlje
10. Zavod RS za zaposlovanje – območna služba Celje

¹ Instrument 1.1: Podjetno v svet podjetništva HRT

² Instrument 1.2: Finančne spodbude za novonastala podjetja

³ Instrument 1.3: Javni razpis za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest

⁴ Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost

Zaradi slabega odziva (sodelovanje sta potrdila le predstavnika dveh institucij) smo telefonsko poklicali vse institucije in udeležbo je potrdila predstavnica ene dodatne institucije. Skupaj so bili tako zgolj trije potrjeni udeleženci izmed katerih je bila zgolj ena institucija s katero še nismo opravili razgovora. V skladu s telefonskim pogovorom z odgovorno osebo naročnika v zvezi z majhnim številom potrjenih udeležencev (uradni zaznamek z dne 22.7.2016) je bil sprejet sklep, da v kolikor udeležbe na fokusni skupini ne potrdi vsaj 5 institucij oz. njihovih predstavnikov, se fokusne skupine ne izvede, povabljenim pa se po e-pošti pošlje strukturiran intervju z namenom pridobitve povratnih informacij.

Ker do dneva pred izvedbo fokusne skupine udeležbe niso potrdili predstavniki več kot treh institucij, je bila fokusna skupina odpovedana. Dne 26.7.2016 je bil izveden delovni sestanek s predstavnicama RRA Posavje in MGRT kjer so bila usklajena vprašanja za delno strukturiran intervju, ki je bil preko spletnega orodja Ika dne 26.7.2016 poslan vsem institucijam iz zgornjega seznama z izjemo območne zbornice GZS Posavje, ki ga je nadomestila območna zbornica Celje. Rok za prejem odgovorov je bil postavljen na dan 29.7.2016 do 24.ure. Poslana vprašanja se nahajajo v prilogi 3 tega dokumenta. Do roka za prejem odgovorov smo prejeli 4 odgovore na vsa vprašanja v delno strukturiranem intervjuju, kar predstavlja 40% delež vrnjenih vprašalnikov. Odgovore so posredovali predstavniki naslednjih institucij: Območna obrtno-podjetniška zbornica Trbovlje, Regionalna razvojna agencija Posavje, Zavod RS za zaposlovanje – območna služba Trbovlje in Območna obrtno-podjetniška zbornica Hrastnik.

↪ Izvedba fokusne skupine z upravičenci programa

Na sestanku z naročnikom in predstavnico MGRT dne 26.7.2016 je bilo dogovorjeno, da bo fokusna skupina z upravičenci potekala dne 5.8.2016 v prostorih novoustanovljene RRA Zasavje, Grajska ulica 2, Zagorje ob Savi. Na podlagi preteklih izkušenj smo sedemnajstim (17) izbranim upravičencem instrumentov 1.2, 1.3 in ukrepa 2 poslali vabila za sodelovanje v fokusni skupini, nakar smo vse kontaktirali tudi telefonsko. Do dneva pred izvedbo fokusne skupine so svojo udeležbo potrdili trije predstavniki, na dan izvedbe pa se je fokusne skupine udeležila dva predstavnika enega upravičenca (preostala upravičenca sta svojo udeležbo v zadnjem trenutku odpovedala). Fokusne skupine sta se udeležila tudi dva predstavnika novoustanovljene RRA Zasavje, ki sta se izkazala za korektna in kompetentna sogovornika, ki ustrezno poznata lokalne razvojne potrebe in težave podjetništva na programskem območju. Upravičenca, ki sta se udeležila fokusne skupine sta bila koristnika sredstev instrumentov 1.1, 1.2 in 1.3.

↪ Pregled sekundarnih virov ter analiza literature in dokumentov

V okviru priprave končnega poročila vrednotenja so bile uporabljene informacije iz nacionalnih, strateških in programskih dokumentov, poročil o izvajanju Programa HRT in ukrepov, razpisne dokumentacij itd. Sinteza pregleda literature in dokumentov je predstavljala podlago za strukturiranje evalvacijskega problema. Spoznanja analize podporne dokumentacije predstavljajo eden izmed vidikov, ki skupaj z ostalimi evalvacijskimi metodami predstavlja triangulacijo problema. Način pridobivanja podatkov je potekal večinoma preko e-pošte, deloma pa tudi telefonsko.

Vse podatke, ki smo jih prejeli preko zgoraj navedenih metod smo ustrezno ovrednotili glede na relevantnost, kredibilnost veljavnost in zanesljivost. Končno poročilo o vrednotenju je strukturirano na način, da bo nestrokovnjakom omogočilo enostavno razumevanje o učinkovitosti programa za spodbujanje konkurenčnosti na problematičnem območju, uspešnosti izvajanja ter ustreznosti v luči sedanjih ekonomsko-družbenih razmerah, strokovnjakom pa bo podalo poglobljeno analizo vrednotenih elementov Programa HRT.

Ugotovitve in priporočila za izboljšave so predstavljeni na pregleden način v okviru posameznih poglavij na katere se na nanašajo. Oblikovani so na način, da so koristni tako za uporabnike vrednotenja (odločevalce in izvajalce Programa HRT), kot tudi druge zainteresirane posameznike (npr. upravičence).

2.2 Uporabljeni viri podatkov

Temeljni podatkovni viri za izvedbo predmetnega vmesnega vrednotenja predstavljajo naslednji dokumenti:

- Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, št. 00726-19/2013/7, sprejet na Vladi RS dne 25.7.2013,
- javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje (2015),
- javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje (2015),
- javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje (2016),
- javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o.,
- javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o.,
- javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o.,
- javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o.,
- javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2016), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o.,
- javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2016), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o.,
- Javni razpis »Spodbude za zagon podjetij v problemskih območjih z visoko brezposelnostjo v letu 2015 (P2R)« (Ur. l. RS št. 17/2015),
- Javni razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij, ki ustvarjajo ali ohranjajo delovna mesta na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za obdobje 2014-2015 (Ur. l. št. 20/2014),
- Javni razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za leto 2016 (Ur. l. RS št. 19/2016),

- Prvo letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo Hrastnik, Radeče, Trbovlje v obdobju 2013-2018 – v obdobju od julija 2013 do aprila 2015 (pripravljalavec: MGRT),
- Letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za 2014 (pripravljalavec: RRA Posavje),
- Letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za 2015 (pripravljalavec: RRA Posavje),
- Letno poročilo za leto 2014 in Plan dela za leto 2015 (pripravljalavec: RCR Zasavje, d.o.o.),
- Letno poročilo za leto 2015 in Plan dela za leto 2016 (pripravljalavec: RCR Zasavje, d.o.o.),
- Letno poročilo za leto 2015 – izvajanje programa PVSP HRT (pripravljalavec: RCR Zasavje, d.o.o.),
- Poročilo o izvajanju »Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja« na Zavodu RS za zaposlovanje v letu 2015 (pripravljalavec: Zavod RS za zaposlovanje),
- Spremembe Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, št. 30301-4/2016/6, sprejet na Vladi RS dne 23.6.2016.
- Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2, Ur. l. RS št. 20/11, 57/12, 46/16),
- Uredba o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (Ur. l. RS št. 16/13, 78/15),
- Uredba o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje (Ur. l. RS št. 93/14),
- Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo državnega proračuna (Ur. l. RS št. 44/07, 54/10),
- Sklep o dodatnih začasnih ukrepih razvojne podpore za problemska območja z visoko brezposelnostjo (Ur. k. RS št 36/16),
- SI-STAT statistični portal,
- AJPES podatkovne zbirke,
- statistični in drugi podatkovni podatki Zavoda RS za zaposlovanje.

2.3 Časovni načrt vrednotenja

Seznanjenost z izhodišči vmesnega vrednotenja Programa HRT in evalvacijskimi vprašanji se je pričela s prejemom povabila naročnika RRA Posavje k oddaji ponudbe, dne 26.4.2016. Ponudnik (MK projekt, d.o.o.) je ponudbo predložil dne 4.5.2016. Dne 10.5.2016 smo prejeli obvestilo o izboru izvajalca in bili pozvani na prvi sestanek, ki je potekal dne 1.6.2016, kjer je bila podpisana pogodba o izvedbi storitve, naročniku smo predstavili kazalo končnega poročila ter načrtovani potek izvedbe vmesnega vrednotenja Programa HRT. Po tem datumu smo pričeli z izvajanjem naročene storitve.

V spodnji preglednici je naveden časovni potek izvedbe vmesnega vrednotenja Programa HRT

Preglednica 2: Potek dela izvedbe vmesnega vrednotenja Programa HRT

AKTIVNOST	TERMINSKI PLAN
Podpis pogodbe z naročnikom	1.6.2016
Uvodni sestanek z naročnikom	1.6.2016
Zbiranje primarnih in sekundarnih podatkov	1.6.2016 – 1.7.2016
Vsebinska analiza	1.7.2016 – 1.8.2016
Izvedba sestankov z izvajalskimi institucijami	17-24.6.2016
Izvedba kvantitativnih vprašalnikov	4.7.2016 – 15.7.2016
Izvedba sestankov na občinah na programskem območju	5.7.2016
Izvedba delno strukturiranega intervjuja z deležniki programa	26.7.2016 – 29.7.2016
Izvedba fokusne skupine z upravičenci	5.8.2016

VIR: MK projekt, avgust, 2016

2.4 Omejitve vrednotenja

Omejitev izvajanja

Izpostavljamo, da je bilo izvajanje vmesno vrednotenje Programa HRT v obdobju julija in avgusta zaradi obdobja dopustov izredno oteženo pridobivanje podatkov tako s strani izvajalskih institucij, programskih deležnikov, kot končnih upravičencev. Ta dejavnik je imel velik vpliv na odzivnost udeležencev fokusnih skupin, prejemnikov spletnih anket in intervjuja z deležniki programa.

Omejitev pri izvajanju spletnih anket s prijavitelji in upravičenci

Pri izvedbi spletnih anket smo s strani institucij pridobili nazive upravičencev, dodatne kontakte (e-naslove in telefonske številke) smo poiskali sami, kar pa ni zagotovilo, da je uvodni dopis s povezavo do vprašalnika prišel do pristojne osebe, ki je izvedla projekt. S strani udeležencev instrumenta PVSP HRT, ki ga je izvedel RCR Zasavje d.o.o. smo prejeli povratno informacijo, da je v enakem obdobju anketo izvajal tudi RCR Zasavje d.o.o., kar nam ni bilo znano v naprej. Posledično določeni upravičenci niso izpolnili spletne ankete, ki jim jo je poslal izvajalec vrednotenja. Ocenjujemo, da sta tudi ti dve omejitvi imeli velik vpliv na slabo odzivnost prejemnikov spletne ankete.

Omejitve pri analiziranju vsebinskih podatkov za vrednotenje

Analize vplivov in trajnosti, ki skupaj z analizo uspešnosti izvajanja Programa HRT predstavljata celostno vrednotenje, glede na naročnikove potrebe in na vsebino javnega naročila nismo izvedli. Pri predmetnem poročilu gre za vmesno vrednotenje programa s poudarkom na ustreznosti, uspešnosti in učinkovitosti.

3 PROGRAMSKA LOGIKA IN OPIS UKREPOV

Programsko območje je sestavljeno iz občin, ki spadajo v dve statistični regiji. Občini Trbovlje in Hrastnik sta del statistične regije Zasavje, občina Radeče pa del statistične regije Posavje. Ključni dejavnik za pripravo Programa HRT je, da te občine zaradi notranjih strukturnih problemov ali zunanjih vplivov izkazujejo poslabšanje gospodarskih razmer do te mere, da je ob sprejetju programa stopnja registrirane brezposelnosti preseгла kritično mejo (17%). Problemsko območje kot je območje občin Hrastnik Radeče in Trbovlje je deležno dodatnih začasnih ukrepov razvojne podpore, ki jih sprejme Vlada Republike Slovenije. Zakon določa, da vlada sprejme dodatnečasne ukrepe razvojne podpore takrat, ko z rednimi ukrepi razvojnih politik ni mogoče izboljšati gospodarskih razmer. Opisane razmere, ki so pogoj za razglasitev problemskega območja visoke brezposelnosti po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2, Ur. l. RS št. 20/11, 57/12, 46/16), ki v 25., 27. in 28. členu določa problemska območja z visoko brezposelnostjo, so pripeljale do priprave Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje.

Poleg programa, ki je predmet te evalvacije, so druga problemska območja z visoko brezposelnostjo v Republiki Sloveniji, za katere je Vlada RS sprejela programe ukrepov razvojnih podpor tudi:

- Območje Pokolpja;
- Območje Maribora s širšo okolico.

Pripravo predloga Programa HRT je za sprejetje na vladi koordiniralo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. V začetku marca 2013 je bil sklican prvi sestanek na katerem je bilo dogovorjeno, da se ustanovi projektna skupina za pripravo programa, ki jo je vodila (takratna) županja občine Radeče, v njej pa sta sodelovala še župana občin Trbovlje in Hrastnik. V projektno skupino sta bila vključena tudi predstavnika obeh regionalnih razvojnih agencij na območju (RRA Posavje in RCR Zasavje). Tekom priprave programa so bili izvedeni tudi medresorski sestanki in usklajevanje z resornimi ministrstvi z namenom pospešitve izvajanja projektov, ki so v neposredni državni pristojnosti in pomembno vplivajo na regionalni razvoj.

Program HRT je ukrep razvojne podpore države, ki je namenjen ustvarjanju novih delovnih mest, obstoju obstoječih, spodbujanju investicij, spodbujati trajnostni razvoj podeželja, izboljšati dostopnost območja preko prometne infrastrukture, izkoristiti kadrovskega potencial na področju energetike ter izvesti prenos državnega premoženja z države na občine.

Glede na to, da programsko območje posega v dve statistični regiji v programu ni eksplicitno navedena vizija programa.

Strategija programa je usmerjena v zmanjšanje brezposelnih, podpora in razvoj obstoječih podjetij in zagotovitev podporne infrastrukture, kar želi program doseči preko navedenih ukrepov. Pri pripravi ukrepov in instrumentov so se upoštevali izsledki SWOT analize programskega območja, ki je navedena v samem Programu HRT. S programom bodo občanom na trgu dela ponujene možnosti za zaposlitev preko programa Podjetno v svet podjetništva, podjetjem bodo za investicije v razvoj in zaposlovanje na voljo nepovratna

sredstva, novim podjetjem finančne spodbude, celotnemu območju pa projekti, ki bodo usmerjeni v gradnjo nujno potrebne infrastrukture.

Strateški cilj Programa HRT je zmanjšati razvojne ovire in spodbuditi gospodarske dejavnike treh občin k izkoriščanju razvojnih priložnosti.

Operativna cilja Programa HRT sta:

- Zmanjšati zaostanek v razvoju (nova delovna mesta in zaposlovanje, zagon novih inovativnih podjetij, spodbujanje tujih vlaganj)
- Vzpostavitev pogojev gospodarske rasti (izboljšanje infrastrukture: prometna, gospodarska)

Razlogi, ki so s strani pripravljavcev programa prevladali za odločitev o nujnosti posebnih ukrepov razvojne podpore ravno na tem območju so:

- slaba dostopnost območja in slabe prometne in infrastrukturne povezave;
- pomanjkanje razvojnih projektov;
- zapiranje rudnika;
- stečaj podjetja Radeče papir, kot ključnega zaposlovalca v občini Radeče;
- premajhna podjetniška iniciativa;
- pomanjkanje večjih delodajalcev.

Programu HRT razpolaga z logičnim okvirom programa (Priloga 2 Programa HRT), vendar strategija programa izrecno ne izkazuje neposredne povezave med identificiranimi problematikami območja ter izbiro posameznih instrumentov in/ali ukrepov. Argumentacija izbire posameznih ukrepov je šibka, zlasti pri dodatnih začasnih ukrepih razvojne podpore, navedenimi v prilogi programa 1.

Priloga 1: Priporočilo: pri pripravi programov, ki so podlaga za črpanje sredstev je potrebno bolje opredeliti interventno logiko programa, ki pojasni, kako bodo vložena sredstva prispevala k izpolnitvi ključnih ciljev programa. Jasno mora biti razvidna povezava med opredeljenimi problemi, operativnim izvajanjem ter učinki. Kazalniki morajo biti merljivi, jasni ter postavljeni tako, da so objektivno preverljivi ter imeti določene ciljne vrednosti.

Predstavitev posameznih ukrepov in instrumentov razvojne podpore občinam Hrastnik, Radeče in Trbovlje je razvidna iz naslednje preglednice, ki jo je pripravila evalvacijska skupina. Problematika je povzeta iz evidentiranih slabosti in nevarnosti območja, navedenih v SWOT analizi programa.

Preglednica 3: Predstavitev ukrepov in instrumentov razvojne podpore za območje Hrastnik, Radeče in Trbovlje v obdobju 2013-2018

Zap. št.	Problematika	Ukrep	Instrumenti	Kazalniki učinka	Kazalniki rezultata	Načrtovana srestva (v EUR)	Izvajalec ukrepa	
1	Šibka podjetniška iniciativa in inovativnost, slabo razvito podporno okolje, nizka vlaganja v R&R, slaba rast in razvoj produktivnosti in delovnih mest z visoko dodano vrednostjo, izguba in pomanjkanje delovnih mest, prepočasno prestrukturiranje gospodarstva, pomanjkanje dejavnosti z visoko dodano vrednostjo, nezmožnost koriščenja finančnih sredstev, neizkoriščanje obstoječega podpornega okolja, nadaljevanje negativnih demografskih trendov, beg možganov (predvsem mladi, izobraženi), administrativne ovire	Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018	1.1. Podjetno v svet	Število oseb, vključenih v usposabljanje za PVSP HRT	Izhodi v podjetništvo Cilj 2018 = 56 Število novih delovnih mest, ki bodo nastala kot posledica vseh instrumentov Cilj 20148 = 260	1.998.720,00	Za občini Hrastnik in Trbovlje: RCR Zasavje	
			1.2. Finančne spodbude za novonastala podjetja	Število podjetij, ki so dobila spodbude za novonastala podjetja	Število novih delovnih mest, ki bodo nastala kot posledica vseh instrumentov Cilj 2018 = 120		3.600.000,00	Slovenski podjetniški sklad
			1.3. Investicije v razvoj: MSP in velika podjetja	Število gospodarskih subjektov, ki so prejela sredstva za investicije	Število tujih vlaganj/investicij Cilj 2018 = 5 Število novih delovnih mest, ki bodo nastala kot posledica vseh instrumentov Cilj 2018 = 260		4.344.055,00	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Zap . št.	Problematika	Ukrep	Instrumenti	Kazalniki učinka	Kazalniki rezultata	Načrtovana srestva (v EUR)	Izvajalec ukrepa
	in nepripravljenost na ustanavljanje podjetij oz. podjetniško iniciativo, slabšanje socialnega položaja prebivalcev, slaba turistična prepoznavnost in informiranost.		1.4. Program Radeče papir	/	Število novih delovnih mest, ki bodo nastala kot posledica vseh instrumentov Cilj 2018 = 260	3.000.000,00	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
			1.5. Koordinacija , promocija in skrbnik programa	/	/	431.225,00	Za občini Hrastnik in Trbovlje: RCR Zasavje Za občino Radeče: RRA Posavje
2	Izguba in pomanjkanje delovnih mest, prepočasno prestrukturiranje gospodarstva, pomanjkanje dejavnosti z visoko dodano vrednostjo, beg možganov	Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost	/	/	/	/	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
3	Slaba rast in razvoj produktivnosti in delovnih mest z visoko dodano vrednostjo, izguba in pomanjkanje delovnih mest, prepočasno prestrukturiranje	Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje	/	/	/	/	Finančna uprava Republike Slovenije

Zap. št.	Problematika	Ukrep	Instrumenti	Kazalniki učinka	Kazalniki rezultata	Načrtovana srestva (v EUR)	Izvajalec ukrepa
	gospodarstva, pomanjkanje dejavnosti z visoko dodano vrednostjo, beg možganov						
4	Zmanjševanje velikosti kmetij ter staranje kmečkega prebivalstva, slaba turistična prepoznavnost in informiranost	Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja 2007-2013 in 2014-2020	/	/	/	/	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
5	Slabe prometne povezave, oddaljenost od glavnih prometnih poti, slabša kakovost bivanja, neizvajanje investicij na državni in lokalni ravni, zmanjševanje financiranja javnih storitev	Prometna infrastruktura	/	/	/	167.765.689,7 5	Ministrstvo za infrastrukturo
6	Neizvajanje investicij na državni in lokalni ravni, zmanjševanje financiranja javnih storitev	Energetska infrastruktura	/	/	/	/	Ministrstvo za infrastrukturo
7	Prostorska degradacija, komunalno neurejena zemljišča v lasti rudnika	Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz	/	/	/	/	Občina Hrastnik Občina Radeče

Zap . št.	Problematika	Ukrep	Instrumenti	Kazalniki učinka	Kazalniki rezultata	Načrtovana srestva (v EUR)	Izvajalec ukrepa
		države na občine					Občina Trbovlje

Vir: MK projekt, avgust 2016.

Iz matrike na prejšnji strani, ki prikazuje logiko ukrepov je razvidno, da pomanjkanje kazalnikov in indikativnih sredstev otežuje oceno vpliva doseganja sprememb na območju. Primerjava ukrepov in instrumentov ter njihove argumentacije v Programu HRT izkazuje le delno skladnost z SWOT analizo.

Priporočilo: potrebno je določiti kazalnike učinka in kazalnike rezultata za vse ukrepe Programa ter določiti višino sredstev oz. oceniti višino sredstev za ukrepa 2 in 3, namenjenih za njihovo dosego. Poleg tega bi bilo potrebno oblikovati tudi ukrepe/instrumente (ali deloma prilagoditi obstoječe), da bi logika programa izkazovala večjo skladnost s SWOT analizo.

4 USTREZNOST PROGRAMA HRT

V okviru tega poglavja podajamo ugotovitve vrednotenja o primernosti in ustreznosti v Programu opredeljenih ciljev ter oblikovanih ukrepov in instrumentov glede na zaznane problematiko v občinah Hrastnik, Radeče in Trbovlje in določene makro kazalnike. Podajamo tudi splošen pregled ustreznosti interventne logike Programa HRT. V tem poglavju tako podajamo odgovor na evalvacijsko vprašanje:

- Kako primerni in ustrezni so instrumenti in ukrepi v okviru Programa?

4.1 Ustreznost ciljev in ukrepov programa v povezavi z zaznanimi problemi območja

Pravna podlaga za pripravo Programa HRT je Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki določa problemska območja z visoko brezposelnostjo (Ur. l. RS, št. 20/11, 57/12). Uredba o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (Ur. l. RS št. 16/13, 78/15) v 8. členu določa, da so se gospodarske razmere na določenem območju bistveno poslabšale, če je stopnja registrirane brezposelnosti v upravni enoti najmanj tri zaporedne mesece 17 odstotna ali višja. Ta pogoj je bil izpolnjen dne 1.3.2013, ko je bila v vseh treh vključenih občinah stopnja registrirane brezposelnosti tri zaporedne mesece višja od 17 odstotkov. Problemsko območje z visoko brezposelnostjo se lahko določi ožje ali širše od območja upravne enote, v kateri je stopnja brezposelnosti preseгла kritično mejo, mora pa biti strnjeno območje enega ali več naselij, na katerem živi najmanj 20 000 prebivalcev. Tako je bilo »problemsko območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje« upravičeno do dodatnih začasnih ukrepov razvojne podpore, ki so bili prvotno načrtovani za obdobje 6 let (do leta 2018), dne 23.6.2016 pa je Vlada RS sprejela Spremembe Programa HRT in podaljšala obdobje izvajanja do leta 2020. Program bo po končanem izvajanju normativno uspešen, če bo v tem obdobju uspel znižati stopnjo registrirane brezposelnosti pod normativno določenim pragom ogroženosti.

Zaradi območja izvajanja programa, ki spada v dve regiji (Zasavje in Spodnjeposavska) Program HRT ne razpolaga z vizijo programa in razvojno usmeritvijo programa, saj je to določeno v Regionalnih razvojnih programih posamezne regije. Skladnost z obema regionalno razvojnima programoma je presojana v poglavju 4.2.2 – Skladnost z drugimi relevantnimi dokumenti.

Strateški cilj programa HRT je zmanjšanje razvojnih ovir in spodbuditev gospodarskih dejavnikov treh občin k izkoriščanju razvojnih priložnosti. Iz tega sledita dva **operativna cilja** Programa HRT, ki sta:

- zmanjšati zaostanek v razvoju (nova delovna mesta in zaposlovanje, zagon novih inovativnih podjetij, spodbujanje tujih vlaganj),
- vzpostavitev pogojev gospodarske rasti (izboljšanje infrastrukture: prometna, gospodarska).

Operativne cilje želi Program HRT doseči s 7 glavnimi ukrepi:

- Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018;
- Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost na podlagi 27. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja;
- Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje na podlagi 28. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja;

- Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja;
- Ukrep 5: Prometna infrastruktura;
- Ukrep 6: Energetska infrastruktura;
- Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na občine

Strateški cilj programa in operativna cilja sta skladna, med tem ko njihov prenos v ukrepe ni v celoti skladen:

1. Ukrepi Programa niso primarno namenjeni vzpodbujanju in aktiviranju endogenih dejavnikov neizkoriščenega potenciala lokalnega razvoja navedenimi v SWOT analizi Programa, z izjemo Ukrepa 4, kjer pa aktivnosti na polovici izvajanja Programa še vedno niso znane.
2. Ukrepi programa ne predvidevajo vzpodbujanj v programe socialnega podjetništva in drugih oblik socialne ekonomije in ekosocialnih programov, ki sicer odražajo aktivacijsko sposobnost za lokalne potenciale razvoja, saj so tovrstne vzpodbude predvidene v okviru drugih programov na nacionalnem nivoju.

Ukrepi za izboljšanje prometne infrastrukture zelo odražajo potrebe območja glede na njegovo trenutno izredno oteženo prometno dostopnost, ki je najbolj izrazit zlasti v občinah Trbovlje in Radeče. Vendar, glede na intenziteto izvajanja ukrepa 5, le ta ne bo relevanten za doseg ključnih nalog Programa HRT do leta 2018.

Ključni makro izzivi Programa HRT so glede na njegovo zakonsko podlago ter izbrane kazalnike usmerjene v spodbujanje podjetništva, ustanavljanju novih podjetij, investiranje v podjetja in ustvarjanje novih delovnih mest.

Demografski trend programskega območja je negativen, saj se je **število prebivalcev** v obdobju od 01.01. 2013 – 01.01.2016 zmanjšalo, čeprav se je število prebivalcev v Zasavski in Posavski regiji ter v Sloveniji povečalo. **Indeks staranja** se je na programskem območju v vseh treh občini povečal. Od vseh opazovanih enot se je v proučevanem obdobju zmanjšal le v Zasavski regiji, in sicer s 143 v letu 2013 na 136,6 v letu 2016.

Število prebivalcev z **visokošolsko izobrazbo** se je v Občini Trbovlje v letu 2015 povečalo za skoraj 5%, v Občini Hrastnik za 7,8% in v občini Radeče za 10,7% glede na leto 2013. Na nacionalni ravni je to povečanje znašalo 9,6%. Izstopa odstotek povečanja prebivalcev z visokošolsko izobrazbo na ravni regij, in sicer v Posavski regiji je znašal skoraj 19%, v Zasavski regiji pa kar 46%. **Število študentov terciarnega programa** se je zmanjšalo tako na programskem območju kot tudi na nivoju države. Povečanje števila so v letu 2015 zabeležili le v Zasavski regiji, in sicer za 19,1 % glede na leto 2013.

Število **registriranih brezposelnih oseb** se je v vseh treh občinah v letu 2016 v primerjavi z letom 2013 zmanjšala, in sicer za 4,3% v Občini Trbovlje, 13,3% v Občini Hrastnik in kar 42,8% v občini Radeče (z 395 v letu 2013 na 226 v letu 2016). **Stopnja registrirane brezposelnosti** se je v celotnem programskem območju zmanjševala, a je kljub temu ostala nad slovenskim povprečjem. Še posebej je zaskrbljujoča v občini Trbovlje, kjer je maja 2016 znašala 19,1 (Slovenija 11,1).

Število **dolgoročno brezposelnih** je najbolj zaskrbljujoče v Občini Trbovlje, saj se je povečalo iz 709 v letu 2013 na 759 registriranih brezposelnih oseb v letu 2016 (7,1%). V Občini Hrastnik se je to število zmanjšalo za 3, v Občini Radeče pa za 112 oseb.

Število **registriranih brezposelnih oseb, ki so starejše od 50 let** se je v Občini Trbovlje povečalo za 10%, v Občini Hrastnik za 2,6%, v občini Radeče pa se je zmanjšalo z 41,7%. Na nacionalnem nivoju se je od leta 2013 do 2015 to število zmanjšalo za 6,8%. **Število mladih brezposelnih (15-29 let)** se je zmanjšalo v celotnem programskem območju, še posebej pa v Občini Radeče (40,47 %).

Stopnja kriminalitete se je v opazovanem obdobju po zadnjih dostopnih podatkih (2012 – 2014) dvignila na celotnem programskem območju. Najvišja je bila v letu 2013, nato se je v letu 2014 število obsojenih na 1000 prebivalcev nekoliko znižalo. Število obsojenih na 1000 prebivalcev se je v občini Radeče več kot podvojilo, in sicer z 2 v 2012 na 4,9 v 2014. Od slovenskega povprečja (4,7 obsojenih na 1000 prebivalcev) izstopa občina Trbovlje (6 obsojenih na 1000 prebivalcev).

Po zadnjih dostopnih podatkih (SUR5, maj 2016) se je **število zaposlenih** v primerjavi z letom 2013 zmanjšalo v Občini Trbovlje, in sicer z 3912 na 3524 (9,9 %). Število zaposlenih v Občini Hrastnik se je zmanjšalo za 1%, in je v maju 2016 znašalo 2045. Edina izmed občin programskega območja z zvišanjem števila zaposlenih je bila Občina Radeče, od maja 2013 do maja 2016 se je število zaposlenih povečalo za 144. Število zaposlenih v Zasavski regiji se je povečalo za 22,1%, v Posavski pa za 9,7%. **Število samozaposlenih (brez kmetov)** se je v vseh občinah programskega območja povečalo, povečanje je bilo zabeleženo tudi na nivoju regij in na nivoju Slovenije.

Povprečna mesečna bruto plača se je v letu 2015 glede na leto 2013 v Občini Hrastnik povečala za 2,4%, v Občini Radeče pa za 1,5%. V Občini Trbovlje se je znižala za 1,4%, a je kljub temu bila višja od slovenskega povprečja (1555,89 EUR), in je znašala v letu 2015 1558,06 EUR.

Turistične zmogljivosti, merjene s številom ležišč so se na nivoju države v letu 2015 glede na leto 2013 povečale, in sicer za 3,8%. Na programskem območju so je število ležišč v Občini Trbovlje zmanjšalo za 19,1% (35 ležišč maj) in v Občini Hrastnik za 11,4%. Nasprotno se je število ležišč Občini Radeče povečalo za 54, %, kar pa predstavlja v absolutnem številu povečanje le za 7 ležišč, in sicer s 13 v letu 2013 na 20 v letu 2015. Že tako nizko **število prihoda turistov** se je v Občini Trbovlje (474 turistov v letu 2015) in Občini Hrastnik (111 turistov v letu 2015) zmanjšalo. V enaki smeri se je gibalo **število prenočitev turistov**.

Skupno število podjetij se je v obdobju 2012 – 2014 povečalo v Zasavski regiji za 84 podjetij (3,3%), a se je v Občini Hrastnik povečalo le za 7 podjetij (1,0%), v Občini Trbovlje pa celo zmanjšalo za 0,4 %. Povečanje števila podjetij v Občini Radeče (8,2%) je preseгло povečanje v Posavski regiji (7,4%).

Prihodek podjetij se je na državnem nivoju povečal za približno 3, 1% v letu 2014 glede na leto 2012, Na programskem območju se je gibal različno, v Občini Radeče so zabeležili 24, 5% povečanje (za 11.484.000 EUR), V Občini Hrastnik 2,7% zmanjšanje (za 3.427.000

EUR), v Občini Trbovlje pa kar 12,6% zmanjšanje (za 44.252.000 EUR). Zmanjšali so se tudi prihodki podjetij na nivoju obeh opazovanih regij.

Investicije v osnovna sredstva (v 1000 EUR) so se po zadnjih dostopnih podatkih SURS-a (2012 – 2014) na programskem območju povečale za več kot 50%. V občini Trbovlje so se povečale s 13.916 na 21.056, v Občini Hrastnik s 10.978 na 17.207 in v Občini Radeče s 3.971 na 6.272 (v 1.000 EUR). Na državnem nivoju je to povečanje znašalo zgolj 3,4 %.

Neto čisti dobiček gospodarskih družb (v 1.000 EUR) je po podatkih AJ PES naraščal le v Občini Hrastnik, in sicer se od leta 2013 do leta 2015 več kot podvojil. V Občini Trbovlje je v 1.000 EUR neto čista izguba znašala 2.720, leta 2014 so zabeležili neto čisti dobiček, a je bila leta neto čista izguba v letu 2015 še višja, in sicer 25.117. Občina Radeče je imela v letih 2013 in 2015 neto čisto izgubo, a so leto 2015 zaključili z neto čisto izgubo.

Neto dodana vrednost se je po podatkih AJ PES v Občini Trbovlje zmanjšala za 12,3%, v Občini Hrastnik se je povečala za 11%, v Občini Radeče pa za 1,4% odstotka. Primerjava odstotnih sprememb programskega območja z regionalnim in državnim povprečjem pokaže, da je gibanje neto dodane vrednosti enako ali boljše samo v Občini Hrastnik. Neto dodana vrednost se je na državni ravni povečala za 10%, v Zasavski regiji je to povečanje znašalo 2,1%, v Posavski regiji pa 5,8%.

Preglednica spodaj povzema analizo ključnih makro kazalnikov območja Programa HRT v povezavi z izbranim strateškim ciljem in operativnima ciljema. Vrednosti izbranih kazalnikov in trend smo analizirali za obdobje od 2013-2016, torej od sprejetja Programa HRT do obdobja izvajanja evalvacije. Pri zajemu podatkov smo iskali najbolj aktualne, vendar so najaktualnejše vrednosti večine kazalnikov vezane na leto 2015. Po prvem obdobju izvajanja programa, se demografski in socialni kazalniki še naprej slabšajo. Gospodarski kazalniki prikazujejo približno enako stanje kot ob uvedbi programa, vendar je slika precej neenotna, saj se nekateri gospodarski kazalniki izrazito izboljšujejo, drugi izrazito slabšajo.

Preglednica 4: Tendence sprememb in vrednotenje izbranih razvojnih makro kazalnikov Programa HRT

Kazalnik, za preteklo 3-4 letno obdobje	Programsko območje glede na:				Skupaj	Ocena področja
	Stanje ob uvedbi Programa	Zasavsko regijo	Posavsko regijo	Slovensko povprečje		
Število prebivalcev	-	--	--	-	--	Demogr. kazalniki: -
Indeks staranja	-	--	-	-	-	
Št. preb. z visokošolsko izobrazbo	+	+	+	0	+	
Število registrirano brezposelnih oseb	+	++	+	0	+	Socialni kazalniki: -
Stopnja registrirano brezposelnih oseb	+	0	0	0	0	
Število registriranih dolgotrajno brezposelnih oseb, vsaj 12 mesecev	+	++	+	+	+	
Število registriranih brezposelnih oseb, starejših od	0	+	0	-	0	

50 let						
Število registriranih brezposelnih oseb, v starosti 15-29 let	+	++	0	0	+	
Obsojeni na 1000 prebivalcev	-	0	--	0	-	
Število študentov terciarnega izobraževanja	-	--	-	0	-	
Št. samozaposlenih oseb, brez kmetov	+	0	0	0	0	Gospodarski kazalniki: 0
Št. zaposlenih	-	--	0	0	-	
Povprečna mesečna bruto plača	+	++	0	0	+	
Turistične zmogljivosti, število ležišč	-	-	--	--	--	
Število prihoda turistov	-	-	--	--	--	
Število prenočitev turistov	-	-	--	--	--	
Število podjetij	+	+	+	+	+	
Prihodek podjetij	-	0	0	--	-	
Investicij v osnovna sredstva	++	0	++	++	++	
Neto čisti rezultat gospodarskih družb	-	0	-	-	-	
Neto dodana vrednost	-	0	0	-	0	

Legenda – pomen ocen: -- veliko poslabšanje, - poslabšanje, 0 približno enako, + izboljšanje, ++ veliko izboljšanje. Vir podatkov: priloga 1.

VIR: MK projekt, avgust, 2016

Aktualno stanje kazalnikov je pogojeno tudi z makro lokacijskimi dejavniki območja, ki so pogojevali razvoj industrializacije v preteklosti (surovine, energetske viri, promet, delovna sila in naravne danosti), ter močno reliefno razčlenjenostjo, saj se na programskem območju (in širše v regiji) ni izoblikovalo večje skupno središče, temveč obilica manjših. Opremljenost krajevnih središč s storitvenimi dejavnostmi se v zadnjih letih izboljšuje, vendar kot taka ne zadostujejo zaposlitvenim potrebam prebivalstva, kar pomeni številne dnevne migracije k središčem, ki ležijo ob robu Posavskega hribovja (Ljubljana, Domžale, Kamnik, Celje, Šentjur, Sevnica), kar še dodatno prispeva k potrebam po izboljšanju prometnih povezav.

4.1.1 Ukrep 1: Program konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore v obdobju 2013-2018

Program konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore v obdobju 2013-2018 (v nadaljevanju: Ukrep 1) v skupni vrednosti 13,37 milijona EUR je sestavljen iz petih različnih instrumentov:

- ➔ Instrument 1.1: Podjetno v svet podjetništva HRT
- ➔ Instrument 1.2: Finančne spodbude za novonastala podjetja
- ➔ Instrument 1.3: Investicije v razvoj: MSP in velika podjetja
- ➔ Instrument 1.4: Program Radeče papir
- ➔ Instrument 1.5: Koordinacija, promocija in skrbnik programa

Za izvajanje Ukrepa 1 so odgovorne različne institucije. Ker programsko območje posega na teritorij dveh regij je izvajanja Instrumenta 1.1. v pristojnosti dveh regionalnih razvojnih agencij. Izvajanje programa Podjetno v svet podjetništva HRT na območju občin Hrastnik in Trbovlje je v pristojnosti Regionalnega centra za razvoj Zasavje, na območju občine Radeče pa Regionalna razvojna agencija Posavje. Instrument 1.2 izvaja Slovenski podjetniški sklad, Instrumenta 1.3 in 1.4 Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Za Instrument 1.5 je odgovorno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki pa je aktivnosti preko pogodbenega razmerja prenesel na obe regionalni razvojni agenciji, ki delujeta na območju.

Večina načrtovanih sredstev pripada Instrumentu 1.3 in sicer 4,3 milijona EUR oz. 32,48 % Ukrepa 1. Sledijo Instrument 1.2 (3,6 milijona EUR oz. 26,92 %), Instrument 1.4 (3,0 milijona EUR oz. 22,43 %), Instrument 1.1. (1,99 milijona EUR oz. 14,94 %) in Instrument 1.5 (0,43 milijona EUR oz. 3,22 %). Glede na identificirano problematiko območja in ciljem Ukrepa 1 je razdelitev oz. struktura finančnih sredstev po posameznih instrumentih ustrezna. Ustreznost razdelitve sredstev ter njihovi namenskosti po instrumentih, pa podajamo v analizi v nadaljevanju. V okviru Ukrepa 1 je tako 74,34 % sredstev, ki se podeljujejo preko javnih pozivov in razpisov, namenjenih ustvarjanju novih delovnih mest in zagonu inovativnih podjetij. Ukrep 1 naslavlja oziroma ponuja možnost vsem tipom gospodarskih subjektov, da preko nepovratnih sredstev realizirajo svoje projektne ideje in s tem pripomorejo k doseganju ciljev programa. Instrument 1 je namenjen zaposlovanju oziroma ustvarjanju (samo)zaposlitev, instrument 2 novoustanovljenim podjetjem, instrument 3 pa že (dlje) uveljavljenim podjetjem (z izjemo razpisa v letu 2014) vseh velikosti (tako MSP kot velikim podjetjem).

Ukrep 1 je edini ukrep, ki ima jasno postavljene kazalnike doseganja ciljev (kazalniki učinka in kazalniki rezultata), vendar le za instrumente 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 in 1.5. Izbrani kazalniki so v korelaciji s prvim operativnim ciljem programa (zmanjšati zaostanek v razvoju), medtem ko program nima opredeljenih kazalnikov, ki bi bili v neposredni korelaciji z drugim operativnim ciljem (vzpostavitev pogojev gospodarske rasti).

Ustreznost instrumentov, ki je predstavljena v nadaljevanju je bila vrednotena na podlagi ugotovitev, ki jih je evalvator prejel preko razgovorov z deležniki programa, delno strukturiranimi intervjuji predstavnikov lokalnega gospodarstva ter izvedene fokusne skupine z upravičenci posameznih instrumentov.

Instrument 1.1. Podjetno v svet podjetništva HRT

Instrument 1.1. je usmerjen k naslavljanju ključnega problema območja, ki je pravzaprav razlog za sprejetje programa ukrepov razvojne podpore in sicer naraščanje brezposelnosti ter pomanjkanje podjetij za celovito re kultivacijo območja ter spodbujanje konkurenčnosti in pospeševanja razvoja. Problematika, ki je identificirana in izpostavljena tudi v samem Programu je prenesena v cilja instrumenta 1.1, ki sta: kreiranje novih delovnih mest ter zagon novih inovativnih podjetij.

Pri opisovanju tega instrumenta je potrebno poudariti, da ne gre za instrument, ki bi bil osnovan izključno za potrebe programskega območja, temveč gre za prilagoditev programa, ki so ga leta 2010 že uspešno izvedli v okviru RCR Zasavje, kjer so ga sicer tudi razvili, v obdobju 2013-2015 pa se je preko regionalnih razvojnih agencij izvajal na celotnem območju Republike Slovenije. Program PVSP 2013 in PVSP 2014 se je izvajal v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1.razvojne prioritete: »Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti« in 1.2. prednostne usmeritve: »Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost«. Sofinanciran je bil iz Evropskega socialnega sklada in MDDSZ, namenjen je bil mladim, visoko izobraženim brezposelnim osebam.. Instrument 1.1. ne postavlja starostnih in izobrazbenih omejitev potencialnim prijaviteljem iz problemskega območja za vključitev v program.

Do presečnega datuma predmetnega vrednotenja (31.3.2016), je bilo v okviru tega instrumenta izvedenih 9 javnih pozivov za vključitev, od katerih je RCR Zasavje izvedel 6, RRA Posavje pa 3. Prvi skupini vključenih sta se pričeli izvajati v začetku leta 2015. V nadaljevanju podajamo ključne elemente, povzete iz razpisne dokumentacije vseh devetih pozivov:

- Predmet poziva: je vključitev predvidoma desetih brezposelnih oseb (10 oseb za vsak poziv, op.a.) v Program podjetno v svet podjetništva HRT, ki imajo stalno bivališče v občinah Hrastnik, Radeče ali Trbovlje.
- Cilj poziva: zagotavljanje podpore, zlasti v obliki usposabljanja, ustvarjanja novih delovnih mest v podjetništvu, povečevanje zaposlovanja ter zagon novih podjetij.
- Prijavitelji: osebe, s stalnim prebivališčem na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, ki so vpisane v evidenco brezposelnih oseb na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, ne glede na starost in stopnjo izobrazbe, s poslovno idejo in izkazanim interesom za razvoj in uresničitev poslovne ideje ali idej in niso bile vključene v katerokoli operacijo Podjetno v svet podjetništva, ki se je izvajala v preteklosti ali se še izvaja.
- Upravičeni stroški: udeleženci bodo v obdobju štirih mesecev zaposleni v regionalni razvojni agenciji, ki je pristojna za izvajanje ukrepa v njihovi občini ter v tem obdobju prejemali nadomestilo v višini minimalne plače in vsa nadomestila, ki pripadajo delavcu v skladu z veljavno delovnopravno zakonodajo.
- Financiranje: javni poziv financira Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v okviru Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje v obdobju 2013-2018, instrumenta 5.2.1.: Podjetno v svet podjetništva. Instrument se izvaja po shemi »de minimis« pomoči.
- Postopek izbora vključenih: odločitev o izboru sprejme komisija na osnovi izpolnjenih pogojev za vključitev, izpolnjenega vprašalnika (ki vključuje predstavitev podjetniške ideje op.a.), ter opravljenih razgovorov s potencialnimi prijavitelji, kjer oceni njihove podjetniške ideje, potenciale, znanja, motiviranost in interese.

Z vsakim izbranim vključenim v usposabljanje pristojna Regionalna razvojna agencija sklene pogodbo o zaposlitvi za dobo štirih mesecev v katerih vključeni bolj podrobno identificira in razvije svojo podjetniško idejo, izdelava poslovni načrt in pristopi k njegovi realizaciji. Ključna aktivnost programa predstavlja usposabljanje udeležencev. Vsaka izvajalska agencija zagotovi ustrezno osebje za usposabljanje, ki je na razpolago vključenim in je zadolženo za nemoten potek programa. Zunanji izvajalci so predvsem izkušeni podjetniki, ki na udeležence prenašajo svoja znanja in izkušnje iz strokovnega in podjetniškega vidika ter tako delujejo kot mentorji.

Vključenost izbranega udeleženca v instrument ne pogojuje vsaj srednjeročne rešitve njegovega zaposlitvenega problema. Kratkoročno (za obdobje štirih mesecev) je vključen zaposlen pri zadevni regionalni razvojni agenciji. V 3. členu pogodbe so navedene naloge udeleženca v okviru pogodbenega razmerja, med katerimi je tudi navedeno, da udeleženec realizira poslovni načrt s predvideno samozaposlitvijo, ustanovitvijo podjetja oz. zaposlitev v njem ali zaposlitvijo pri drugem delodajalcu. Morajo pa vključeni v skladu z 9. členom pogodbe poročati delodajalcu o zaposlitvi, samozaposlitvi ali zaposlitvi v lastnem podjetju še eno leto po zaključenem projektu.

Instrument kot tak vzpodbuja prestrukturiranje gospodarstva, ki na programskem območju poteka prepočasi in dolgoročno preko kreiranja inovativnih podjetij prispeva k povečanju absorpcijske sposobnosti območja za črpanje povratnih in nepovratnih sredstev. Predstavlja priložnost za nastanek novih podjetij, spodbuja podjetniško iniciativo in odpira nova delovna mesta. Instrument prispeva k doseganju kazalnika učinka (160 oseb vključenih v usposabljanja za PVSP HRT do leta 2018) ter doseganju kazalnika rezultata (56 izhodov v podjetništvo ter 260 novih delovnih mest do leta 2018). Preslikava kazalnika učinka v kazalnik rezultata vezanega na ta instrument torej pomeni, da se v obdobju izvajanja programa pričakuje vključitev 160 nezaposlenih oseb v usposabljanja, od katerih se bo 56 oseb (35 odstotkov) po izteku usposabljanja zaposlilo ali samozaposlilo.

Ocenjujemo, da so pogoji za vključitev udeležencev primerno oblikovani, torej dovolj široko zastavljeni, upoštevajoč nominalno vrednost obstoječe ciljne skupine ter njihove demografske značilnosti. Edini pogoj za vključevanje v program s strani upravičencev je identificiranje inovativnih podjetniških idej, ki bi bile tržno zanimive in se lahko realizirajo bodisi s samozaposlitvijo ali z zaposlitvijo pri delodajalcu.

Instrument 1.2: Finančne spodbude za novonastala podjetja

Instrument finančnih spodbud za novonastala podjetja predstavlja logično nadaljevanje Instrumenta 1.1. Podjetno v svet podjetništva HRT za tiste, ki so pričeli z realizacijo svoje podjetniške ideje v obliki novoustanovljenega pravnega subjekta. Vsekakor pa je Instrument 1.2 namenjen vsem upravičencem na območju, ki izpolnjujejo razpisne pogoje. Instrument finančnih spodbud za novonastala podjetja je v programu predviden kot finančno podporno orodje v obliki tako imenovanega semenskega kapitala v obliki subvencij, ki pravnim subjektom olajša prva leta poslovanja.

Cilji Instrumenta 1.2 so zmanjšanje razvojnega zaostanka, nova delovna mesta in zaposlovanje ter zagon novih inovativnih podjetij, ter so kot taki v celoti skladni s prvim operativnim ciljem Programa HRT – zmanjšati zaostanek v razvoju s kreiranjem novih

delovnih mest, zaposlovanjem, zagonom novih inovativnih podjetij in spodbujanje tujih vlaganj.

V okviru izvajanja instrumenta finančnih spodbud za novonastala podjetja je bil do presečnega datuma vrednotenja izveden en razpis, katerega nosilec je Slovenski podjetniški sklad.

Javni razpis »Spodbude za zagon podjetij v problemskih območjih z visoko brezposelnostjo v letu 2015 (P2R)«, je v Uradnem listu RS št. 17/2015 dne 13.3.2015 objavil Slovenski podjetniški sklad:

- Predmet razpisa: subvencije za novoustanovljena podjetja v problemskih območjih z visoko brezposelnostjo.
- Cilji razpisa: zmanjšanje razvojnega zaostanka v problemskih območjih z visoko brezposelnostjo, nova delovna mesta in zaposlovanje ter zagon novih podjetij.
- Prijavitelji: MSP, ki se kot pravna ali fizična oseba, ukvarja z gospodarsko dejavnostjo in so organizirana kot gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zadruga ali zavodi ter socialna podjetja, ki so se preoblikovala po Zakonu o socialnem podjetništvu. Za opredelitev MSP se upoštevajo določila iz Priloge 1 Uredbe Komisije (ES) št. 651/2014 z dne 17.6.2014. Prijavitelji so podjetja, ki imajo sedež na enem izmed problemskih območij z visoko brezposelnostjo; območja občin Pomurske regije, Pokolpja, Maribora s širšo okolico in območja občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje ter so bila registrirana od 1.1.2013 do 27.3.2015.
- Upravičeni stroški: stroški materialnih in nematerialnih naložb, obratni stroški, najem opreme in poslovnih prostorov, prispevki iz osebnega dohodka in prispevki na osebni dohodek in nakup kombiniranega vozila.
- Financiranje: maksimalna višina subvencije za posamezno podjetje znaša 20.000 EUR, subvencija ima status pomoči po pravilu »de minimis«.
- Posebnosti: Upravičenci morajo do najmanj konca koledarskega leta, ki sledi letu oddaje prijavnih vloge ohraniti napovedano število zaposlenih ter ohraniti sedež podjetja in dejavnost podjetja na problemskem območju.

V okviru analiziranega razpisa je bilo razpisanih 1,48 milijona EUR, vendar je potrebno poudariti, da sredstva niso bila namenjena izključno programskemu območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, temveč vsem trem problemskim območjem z visoko brezposelnostjo ter Pomurski regiji. Prijavitelji iz območja Programa HRT so bili popolnoma izenačeni s prijavitelji iz ostalih upravičenih območij.

Objavljeni razpis izkazuje delno neskladnost z opisom Instrumenta 1.2 v Programu HRT, kjer je zapisano, da bo maksimalna višina subvencije za podjetje iz ciljne skupine 30.000 EUR, doba koriščenja dve leti ter da cestno prevozna sredstva ne bodo upravičen strošek. Predmetni razpis je imel (kot je razvidno iz zgornjih alinej) v razpisni dokumentaciji zapisano, da maksimalna višina subvencije za posamezno podjetje znaša 20.000 EUR. Glede na to, da je bil razpis objavljen dne 13.3.2015,

rezultati razpisa dne 8.7.2015, zahtevkov za izplačilo subvencije pa so morali upravičenci predložiti najkasneje do 5.10.2015, so imela izbrana podjetja za realizacijo svojega projekta časa manj kot tri mesece (89 dni), kar ocenjujemo za neustrezno oziroma prekratko.

Priporočilo: ocenjujemo, da je osredotočenost razpisa glede na potrebe programskega območja nizka, zato priporočamo, da se v prihodnjih razpisih oblikuje ločena maksimalna višina subvencije za prijavitelje iz programskega območja Programa HRT in podaljša čas za realizacijo projektov, kot je zapisano v Programu HRT.

V kolikor se je prijavitelj pred prijavo na razpis vključil v pretekle (že obstoječe) oblike spodbujanja podjetništva, je lahko pridobil dodatne točke v skladu z razpisnimi merili. V kolikor se je solastnik pravne osebe ali poslovodna oseba v obdobju od 2013 do 2015 vključil v program Podjetno v svet podjetništva je tak prijavitelj pridobil 5 dodatnih točk. S tem je izkazana neposredna komplementarnost in sinergija z instrumentom 1.1.. V kolikor je vlagatelj pred oddajo že bil ali pa je vključen v subjekt inovativnega okolja, ki je vpisan v evidenco subjektov inovativnega okolja, pa pridobi 3 dodatne točke. Smatramo, da je tovrstno podeljevanje dodatnih točk ustrezno in ima več pozitivnih učinkov. Na eni strani dodatno valorizira pridobljeno znanje in izkušnje, ki so jih pridobili udeleženci programa PVSP in subjekti inovativnega okolja, po drugi strani pa promovira vključenost v tovrstne programe, kar pa jim posredno nalaga dodatno odgovornost po njihovi kvaliteti in relevanci.

Priporočilo: priporočamo, da se v prihodnjih razpisih oblikuje delitev razpisanih sredstev osredotočenih po posameznih programskih območjih. To bi pomenilo pripravo ločenih točkvalnih lestvic prijaviteljev in izločilo »konkurenčne« prijavitelje iz drugih območij/regij. Tovrstna razdelitev sredstev bi tudi olajšala doseganje programskih kazalnikov in finančne realizacije in povečala osredotočenost razpisa programsko območje.

Instrument 1.3: Javni razpis za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest

Glede na problematiko območja, ki je privedla do sprejetja Programa (visoka stopnja registrirane brezposelnosti), ter analizo programa, ki na več mestih izpostavlja problematiko podpornega okolja za razvoj podjetništva in inovacij in s tem tudi potrebo po spodbujanju začetnih investicij podjetij in ustvarjanju novih delovnih mest. Sodeč po koeficientu razvitosti občin sta ob sprejetju Programa dve občini izkazovali minimalno vrednost nad slovenskim povprečjem (Hrastnik 1,6 in Radeče 1,02), medtem ko je bil koeficient v občini Trbovlje malenkost pod slovenskim povprečjem (0,99). V letu 2016 so se koeficienti za vse tri občine znižali. Malenkost nad slovenskim povprečjem ostaja le občina Hrastnik (1,02), medtem ko je vrednost indeksa za občino Trbovlje (0,92) in občino Radeče (0,93) pod slovenskim povprečjem (Vir: Ministrstvo za finance). Na območju je zaznati tudi pomanjkanje ekonomske infrastrukture za delovanje podjetništva, kjer je le-ta vzpostavljena le v občinah Hrastnik in Trbovlje (Mrežni podjetniški inkubator Zasavje), medtem ko v občini Radeče ni infrastrukture za zagon in delovanje podjetništva.

Glede na opisano problematiko, ki je prisotna na programskem območju (in podrobneje predstavljena v poglavju 4.1) ocenjujemo, da Instrument 1.3 v celoti odgovarja potrebam programskega območja Programa HRT. Spodbujanje začetnih investicij podjetij smatramo kot ustrezno obliko nudenja pomoči podjetjem, ki so jim tako omogočene investicije v pripravo novih in inovativnih produktov, kar se pretvarja tudi v ustvarjanje novih delovnih mest. Instrument spodbuja podjetniško iniciativo (ki je v SWOT analizi Programa ocenjena kot šibka), prispeva k prestrukturiranju gospodarstva in krepi dodano vrednost. Instrument prispeva k doseganju kazalnika učinka programa (40 sofinanciranih gospodarskih subjektov, ki so prejeli sredstva na razpisu) ter kazalniku rezultata programa (260 novih delovnih mest, ki bodo nastala kot posledica izvajanja vseh instrumentov).

Instrument se izvaja z javnimi razpisi, katerih razpisovalec je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Do presečnega datuma vrednotenja sta bila objavljena dva javna razpisa in sicer prvi dne 21.3.2014 (Ur. l. RS št. 20/2014) in drugih dne 11.3.2016 (Ur. l. RS št. 19/2016). Nekaj ključnih razpisnih pogojev in informacij o 1. in 2. javnem razpisu podajamo v nadaljevanju:

- Predmet razpisa: sofinanciranje investicij v osnovna sredstva pri postavitvi novega proizvodnega obrata, širitvi obstoječega obrata ali začetku nove dejavnosti, ki pomeni temeljito spremembo proizvoda ali proizvodnega procesa v obstoječem proizvodnem obratu (s pomočjo racionalizacije, diverzifikacije ali modernizacije) ter ustvarjanja novih delovnih mest povezanih z začetno investicijo.
- Cilj razpisa: zmanjšati zaostanek v razvoju ter omogočiti nova delovna mesta in zaposlovanje ter zagon novih inovativnih podjetij.
- Prijavitelji: vsa podjetja, ki so registrirana po Zakonu o gospodarskih družbah⁵ in imajo na dan oddaje vloge registriran sedež in/ali podružnico ter bodo izvedla investicijo vsaj v eni izmed občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje.
- Upravičeni stroški: stroški gradbenih in obrtniških del, stroški nakupa objektov in zemljišč, stroški nakupa strojev in opreme ter stroški nematerialnih naložb, ki pomenijo prenos tehnologije z nakupom patentiranih pravic, licenc, know-howa in nepatentiranega tehničnega znanja pod pogojem, da se uporabljajo na upravičenem območju.
- Financiranje: po Regionalni shemi državnih pomoči (št. priglasitve: BE01-1783262-2007), stopnja intenzivnosti podpore znaša: 50% vrednosti upravičenih stroškov za mikro in mala podjetja, 40% vrednosti upravičenih stroškov za srednja podjetja in 30 % vrednosti upravičenih stroškov za velika podjetja; najnižji znesek zaprosene podpore znaša 10.000 EUR, najvišji znesek pa 500.000 EUR. V drugem javnem razpisu po shemi državnih pomoči: Regionalna shema državnih pomoči (št. priglasitve: BE02-2399245-2014) se je stopnja sofinanciranja zmanjšala za 5 odstotnih točk in je tako znašala 45% za mikro in mala podjetja, 35% za srednja podjetja in 25% za velika podjetja.

⁵ Ur. l. RS št. 42/2006 s spremembami in dopolnitvami.

- **Posebnosti:** pri obeh razpisih so morali upravičenci pred sklenitvijo pogodbe za zavarovanje izpolnitve obveznosti predložiti osebne bianko menice s klavzulo brez protesta do višine 100% zapadlih in neporavnanih obveznosti iz pogodbe o sofinanciranju.

V okviru 1. javnega razpisa (objavljenega dne 21.3.2014) je bilo razpisanih 2.928.985 EUR, v okviru 2. razpisa (objavljenega dne 11.3.2016) pa 1.150.000 EUR. Za razliko od instrumenta 1.2 so bila vsa sredstva namenjena izključno programskemu območju Programa HRT.

1. javni razpis je bil objavljen dne 21.3.2014, rok za oddajo vlog pa je bil 28.4.2014, kar pomeni, da so imeli upravičenci na voljo 38 dni. Drugi javni razpis je bil objavljen dne 11.3.2016, rok za oddajo vlog pa je bil 11.4.2016, kar pomeni, da so imeli upravičenci za prijavo na voljo 31 dni.

Priporočilo: čeprav je število dni, ki so na voljo za prijavo primerljivo s podobnimi razpisi, ki jih objavljata MGRT in SPS, smatramo, da bi bilo bolj ustrezno, da število dni za prijavo ne bi bilo manjše od 50 koledarskih dni, kar bi ob upoštevanju dela prostih dni pomenilo, da bi bilo za prijavo in razreševanje morebitnih nejasnosti z razpisovalcem na voljo vsaj 36 dni. V kolikor je razpis, ki je vezan na izplačilo v enem proračunskem letu objavljen šele spomladi in je rok za prijavo daljši, to vodi v krajšo obdobje za izvedbo projekta zato svetujemo, da se objavijo dvoletni javni razpisi (financirani iz dveh proračunskih let), kar bi omogočilo tudi prijavo projektov, katerih realizacija bi bila možna v dvo letnem obdobju.

Iz meril javnega razpisa, objavljenega v letu 2016 izhaja, da tisti prijavitelji, kjer je direktor, lastnik ali družbenik v podjetju (z lastniškim deležem 25% ali več), ki je bil ali je vključen v instrument Podjetno v svet podjetništva HRT v letih 2015 ali 2016 prejme dodatne 3 točke. Omenjeno merilo izkazuje sinergični učinek z Instrumentom 1.1. Programa HRT, kar ocenjujemo kot ustrezno. Glede na to, da so upravičenci na razpis tudi velika podjetja in so razpisi v okviru predmetnega instrumenta namenjeni bolj podjetjem ki poslujejo že dlje časa kot novoustanovljenim smatramo da je količina dodatnih točk ustrezna. Dodatna skladnost z Instrumentom 1.1 je pri razpisu v letu 2016 izražena tudi pri merilu »Število novo ustvarjenih delovnih mest«, kjer prijavitelj v primeru zaposlitve osebe, ki je bil ali je vključen v instrument Podjetno v svet podjetništva HRT v letih 2015 ali 2016 prejme dodatnih 5 točk, kar pomeni, da je lahko prijavitelj zaradi vključitve direktorja, lastnika, družbenika ali novo zaposlenega v Instrument 1.1 skupno pridobi 8 točk. Smatramo, da je tovrstno podeljevanje dodatnih točk ustrezno in ima več pozitivnih učinkov. Na eni strani dodatno valorizira pridobljeno znanje in izkušnje, ki so jih pridobili udeleženci programa PVSP in subjekti inovativnega okolja, po drugi strani pa promovira vključenost v tovrstne programe, kar pa jim posredno nalaga dodatno odgovornost po njihovi kvaliteti in relevanci.

Instrument 1.3 prispeva predvsem k spodbujanju začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest – slednje je razvidno predvsem iz razpisnih meril, kjer se več točk dodeli prijaviteljem, ki bodo ustvarili več novih delovnih mest. Dodatne točke se

dodelijo tudi prijaviteljem, ki bodo v okviru projekta izvedli investicijo v proizvodnjo novega izdelka (produkt lastnega razvoja, kar prijavitelj dokazuje z ustreznimi dokazili).

Priporočilo: predlagamo, da se v prihodnjih razpisih merila oblikuje tako, da bodo prijavitelji, ki bodo prijaviili projekte z investicijo v inovativne produkte, ki bodo rezultat lastnega razvoja, prejeli višje število točk (kot je bilo to v razpisu, objavljenem v letu 2016).

Ena izmed ovir potencialnih prijaviteljev, ki se niso odločili za prijavo na dosedanje razpise v okviru razpisov Instrumenta 1.3 predstavljajo bianko menice. V skladu z razpisno dokumentacijo, so morali za zavarovanje obveznosti po pogodbi prejemniki sredstev pred sklenitvijo pogodbe predložiti tri osebne bianko menice z menično izjavo za izpolnitev menice s pooblastilom banki za vnovčenje menice s klavzulo »brez protesta«. In sicer za vsako banko, kjer ima upravičenec odprt račun. Bianco menice so morali predložiti tako samostojni podjetniki kot tudi gospodarske družbe, kjer so osebne bianko menice morali predložiti tudi vsi družbeniki, ki so več kot 25% lastniki družbe. Namesto menice in menične izjave so lahko vlagatelji predložili bančno garancijo »na prvi poziv« z veljavnostjo vsaj še 6 let po zaključku investicije za mala in srednja podjetja oziroma z veljavnostjo 10 let po zaključku investicije za velika podjetja. Doba zahtevanih veljavnosti bančnih garancij so se pri drugem javnem razpisu prepolovile, tako da so bile zahtevane vsaj 3 leta za mala in srednje velika podjetja ter 5 let za velika podjetja. Zaključek investicije se pojmuje kot izpolnitev vseh pogodbenih obveznosti in realizacija novih delovnih mest. V skladu z določili v vzorčnih meničnih izjavah, ki so priložene razpisnima dokumentacijama izdajatelj menic pooblašča MGRT, da izpolni in vnovči menico do višine 100% zapadlih in neporavnanih obveznosti iz pogodbe o sofinanciranju.

Tovrsten način zavarovanja izpolnitev obveznosti upravičencev velja za utečeno prakso pri razpisih za spodbujanje začetnih investicij tudi pri drugih programih regionalne razvojne podpore. Glede na odzive prijaviteljev, upravičencev ter deležnikov lokalnega okolja, je zahteva po predložitvi menic v več primerih predstavljala odločilno oviro za prijavo projekta. Pri zahtevi za predložitev menic pa je zaznati razliko med drugimi primerljivimi razpisi (kot na primer 7.⁶ in 8.⁷ Javni razpis za začetne investicije v Pomurju ter JR za začetne investicije na območju Maribora z okolico⁸,) kjer osebnih bianko menice ni potrebno predložiti družbenikom gospodarskih podjetij.

Ocenjujemo, da glede zaznane problematiko tako rigorozne zahteve po zavarovanju izpolnitve obveznosti niso potrebne. Ocenjujemo, da argument za vključitev osebnih bianko menic družbenikov gospodarskih družb mnenje komisije za pripravo razpisa za občine Programa HRT, da: »je tak način zavarovanje izpolnitve obveznosti najboljša oblika zavarovanja in izbora projektov, ki se bodo uspešno zaključili in tako prispevali k doseganju cilja razpisa«⁹ v zadostni meri ne pojasnjuje oz. argumentira njihove odločitve. V celoti razumemo vidik ministrstva po odobritvi zgolj takšnih projektov, ki imajo čim več garancij za njihovo celovito uresničitev in doseganje postavljenih kazalnikov, vendar lahko

⁶ Uradni list RS, št. 12/2015

⁷ Uradni list RS, št. 21/2016

⁸ Uradni list RS, št. 20/2014

⁹ Vir: vprašanja in odgovori z dne 22.4.2016 kot del razpisne dokumentacije 1. JR:

tovrstne zahteve odvrnejo tudi prijavitelje z dobrimi projekti z inovativnimi in visokotehnološkimi produkti, ki bi imeli pozitivne učinke na programskem območju.

Priporočilo: predlagamo, da se zahteve po zavarovanju izpolnitve obveznosti pri razpisih, vezanih na regionalne programe spodbujanja konkurenčnosti poenotijo v smeri zmanjšanja administrativnega bremena za prijavitelje, spodbujanja potencialnih prijaviteljev k prijavi ter večjega pomena na kvaliteti projektov

V SWOT analizi Programa HRT je kot priložnost zaznan razvoj turizma in zaposlovanje visoko izobraženih mladih. Ugotavljamo, da se ta dva vidika ne odražata v razpisni dokumentaciji. Programsko območje sicer ni primerno za izgradnjo velikih turističnih kapacitet in v okviru tega razpisa je njihova realizacija praktično nemogoča, lahko pa bi preko prilagoditve meril ali vstopnih pogojev spodbudili primerne oblike sonaravnega turizma (na primer avto kampi, postajališča za avtodome, najem električnih koles ali drugi ukrepi trajnostne mobilnosti). Območje odraža tudi visok (in do sedaj še neizkoriščen) potencial za razvoj aktivnega in drznega/adrenalinskega turizma. Prijaviteljem, ki se ukvarjajo s tovrstno tematiko je možnost prijave sicer omogočena, vendar ni dodatno spodbujena.

Priporočilo: predlagamo, da se merila oblikuje v smeri večje regionalne pogojenosti razpisa, kjer se izhaja iz SWOT analize Programa in spodbuja tudi investicije v panogah, ki so prepoznane kot ključne razvojne priložnosti programskega območja (kot sta na primer turizem in lesarstvo).

Instrument 1.4: Program Radeče papir

Razlog za oblikovanje posebnega instrumenta, namenjenega podjetju Radeče papir je prisilna poravnava in stečaj podjetja, ki se je zgodil v mesecu aprilu 2012. Posledično je delo izgubilo približno 250 zaposlenih, katerih večina so občani občine Radeče. Problematika stečaja tako velikega podjetja v regiji je toliko večja, saj so na obstoj podjetja vezana tudi številna druga podjetja in posamezniki.

V okviru Instrumenta 1.4 so predvidene aktivnosti za iskanje kupca, ki bi ponovno zagnal proizvodnjo. V primeru, da bi investitor zaprosil za državno pomoč in bi mu bila ta odobrena, so bila v okviru finančnega načrta v letih 2013 in 2014 predvidena sredstva v skupni višini 3.000.000 EUR, ki pa mora biti v skladu s shemo državnih pomoči, ki se dodeli po ustrezni veljavni regionalni shemi.

Socioekonomski cilji projekta (zaposila za državno pomoč) vlagatelja morajo biti usmerjeni predvsem v zagotavljanje novih delovnih mest, kar posledično vodi v zmanjšanje stopnje brezposelnosti na območju (zlasti na območju občine Radeče). Vloga je tudi pogojena z vzpostavitvijo tehnološkega procesa (zagon proizvodnje) in vzpostavitvijo delovnih mest, brez katerih zagon proizvodnje ni mogoč.

Program HRT podaja oceno, da je za zagon poslovanja potrebnih približno 200 novih delovnih mest, ki predstavljajo delo na obeh papirnih strojih in t.i. skupnih službah. Vendar upoštevajoč modernizacijo tehnološkega procesa, ki bi najverjetneje sledila, in da nekatera delovna mesta ne bodo več potrebna, predstavlja opredeljeni kazalnik rezultata

za ta instrument 80% vrednosti realne ocene za zagon poslovanja, kar nominalno znaša 160 delovnih mest, ki bi se ohranila pet let po zaključku Instrumenta 1.4.

Vsebina tega instrumenta argumentira problematiko odvisnosti območja od zgolj enega večjega gospodarskega subjekta kot velikega zaposlovalca. Ocenjujemo, da instrument predstavlja ustrezen mehanizem, ki vzpodbudno deluje kot orodje za privabljanje tujih vlaganj in investicij. Vključenost reševanja v Program HRT lahko ob koriščenju drugih instrumentov in ukrepov, ki so na voljo, izkaže sinergične učinke Programa.

Glede na višino sredstev, ki so na voljo ter upoštevajoč pomembnost čimprejšnje vzpostavitve proizvodnje (zlasti zaradi verižnega učinka) ocenjujemo, da bi morali v Programu bolj natančno opredeliti pogoje in kazalnike črpanja državne pomoči. V poglavju finančne konstrukcije Programa HRT je zapisano, da če bo nov lastnik zaposlil 180 oseb, oziroma investiral v opremo najmanj 7 milijonov EUR, bo višina zaprosene pomoči znašala med 1,5 in 3 milijona EUR (odvisno od višine upravičenih stroškov)

Priporočilo: pri oblikovanju tovrstnih instrumentov, ki so namenjeni vzpostavitvi določene proizvodnje priporočamo navedbo jasnih pogojev in kazalnikov v samem programu.

Vlogo za koriščenje sredstev je podalo podjetje Radeče papir nova d.o.o., vendar je bila s strani MGRT zavržena. S spremembo Programa z dne 23.6.2016, se je ta instrument ukinil.

Instrument 1.5: Koordinacija, promocija in skrbnik programa

Instrument je namenjen izvajanju programa spodbujanja konkurenčnosti. Za izvajanje tega instrumenta je odgovorno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, dejanske aktivnosti pa do presečnega datuma izvajata pristojni regionalni razvojni agenciji na območju in sicer RCR Zasavje (za območje občin Hrastnik in Trbovlje) ter RRA Posavje (za območje občine Radeče).

Podrobni razdelitvi nalog in pristojnosti med MGRT in regionalnima razvojnima agencijama je določena v pogodbah, vključujejo pa naslednje aktivnosti:

- Kadrovska podpora za izvajanje izbranih projektov in programa
- Nadzor nad izvajanjem projektov na terenu
- Vzdrževanje evidenc in priprava poročil
- Priprava letnih poročil
- Pomoč pri pripravi projektov
- Koordinacija in promocija programa na območju Občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje
- Privabljanje investicij (domače in tuje): informacije o možnostih za investiranje, prednostih ki iz tega izhajajo, veljavni zakonodaji in mogočih partnerstvih
- Organiziranje dogodkov
- Trženje ponudbe območja
- Druge naloge potrebne za izvajanje programa

Sredstva se regionalnima razvojnima agencijama (ki v okviru tega instrumenta nastopata kot upravičenca) dodelijo skladno z zakonodajo s področja regionalnega razvoja, ki ureja sofinanciranje razvojnih nalog na regionalni ravni.

Instrument 1.5 ocenjujemo kot relativno ustrezen. Glede na število vključenih izvajalskih struktur v program je njegova uvedba smiselna. Ker pa je njegov namen izvajati tudi promocijo programa, bi bilo potrebno pripraviti natančen dokument izvajanja komunikacijskih aktivnosti (npr. komunikacijski načrt) z jasno določenimi kazalniki (npr. število dogodkov, število udeležencev) in opredeliti načine obveščanja javnosti o programu.

Priporočilo: pri oblikovanju tovrstnih instrumentov priporočamo pripravo načrta izvajanja komunikacijskih dejavnosti, ki bi sledile objavam posameznih JR (npr. komunikacijski načrt, načrt dela z jasno opredeljenimi kazalniki in načini obveščanja javnosti o programu). Tak dokument bi jasno opredelil način poteka promocije programa in omogočal spremljanje izvedenega dela in predstavljal sistem merjenja učinkov, ki ga trenutno ni.

4.1.2 Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost

Analiza stanja na programskem območju je pokazala, da je zaznati večje pomanjkanje delovnih mest in da je visoka stopnja brezposelnosti v primerjavi z državnim povprečjem eden izmed najbolj perečih problemov. V glavnem so na voljo nizko plačana delovna mesta, kar ob siceršnjem pomanjkanju visoko kvalificiranih delovnih mest le še povečuje beg mladih izobraženih v univerzitetna mesta, ki ponujajo več možnosti za zaposlitev. Zaradi prepočasnega prestrukturiranja območja in odpuščanja v večjih podjetjih se območje srečuje tudi s strukturno brezposelnostjo (invalidi, iskalci prve zaposlitve in starejši). Na opisano problematiko na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje odgovarja Ukrep 2 Programa HRT, s pomočjo katerega lahko delodajalci za 12-mesečne izvedene zaposlitve posebnih ciljnih skupin brezposelnih oseb v celoti uveljavlja povračilo plačanih prispevkov za socialno varnost.

Ukrep se izvaja na podlagi 27. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2)¹⁰ in 16.b do 16.g člena Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči¹¹. Pomoč delodajalcem za zaposlene invalide (št. priglasitve BE03-5022860-2010) se lahko kumulira z drugimi viri, vendar s kumulacijo različnih virov sredstev ne sme biti presežena največja dovoljena intenzivnost pomoči za iste upravičene stroške. Za izvajanje ukrepa je pristojno Ministrstvo za delo, družino in socialne, postopke pa izvaja Zavod RS za Zaposlovanje.

Ukrep omogoča povračilo plačanih prispevkov delodajalca za novo zaposlene delavce, v kolikor le-ti ostanejo neprekinjeno zaposleni pri delodajalcu najmanj eno leto. Upravičenci do povračila prispevkov so pravne in fizične osebe, ki se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo v Sloveniji in imajo na programskem območju sedež in tam dejansko opravljajo dejavnost, oziroma imajo na programskem območju stalno ali začasno prebivališče in tam dejansko opravljajo dejavnost (velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost, za katero ni

¹⁰ Uradni list RS št. 20/11, 57/12

¹¹ Uradni list RS št. 72/06, 70/07, 99/08, 17/09, 20/11-ZSR-2 in 8/12

registrskega organa ali druge predpisane evidence). Za delodajalce v Programu HRT sta za prejem vlog in obravnavo pristojni dve območni službi in sicer Trbovlje (za občini Trbovlje in Hrastnik) ter Celje (za občino Radeče).

Upravičenci lahko povračilo delodajalca za socialno varnost lahko uveljavljajo za zaposlitev brezposelne osebe, ki je prijavljena na Zavodu RS za zaposlovanje v evidenco brezposelnih oseb in sodi v eno izmed naslednjih skupin:

1. v preteklega pol leta ni imela redno plačane zaposlitve,
2. je stara od 15 do 24 let
3. ni dosegla stopnje srednjega strokovnega izobraževanja, srednjega poklicnega, tehniškega izobraževanja ali splošnega srednjega izobraževanja ali je v obdobju dveh let po zaključku rednega izobraževanja in še ni pridobila prve redne plačane zaposlitve,
4. je starejša od 50 let,
5. živi sama in ima enega ali več vzdrževanih članov, kar pomeni, da sama skrbi za enega ali več otrok, ki so mlajši od 26 let, če se redno šolajo, ali katere zakonec je brezposeln
6. se bo zaposlila v dejavnosti (gospodarskem sektorju), v kateri je neravnovesje med spoloma za najmanj 25% višje od povprečnega neravnovesja v vseh gospodarskih sektorjih v Republiki Sloveniji,
7. je pripadnik etnične manjšine,
8. se šteje kot invalid v kvotnem sistemu zaposlovanja invalidov.

Zgornji seznam ciljnih skupin za vključitev v Ukrep 2 se razlikuje od tistega, ki je prvotno zapisan v Programu HRT in obsega zgolj ciljne skupine pod zaporednimi točkami 1, 3-delno¹², 4, 7 in 8. Razlika med seznamoma je sprejetje Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje¹³, ki je bila sprejeta dne 22.12.2014 in je nadomestila Uredbo o dodeljevanju regionalnih državnih pomoč, ki je bila podlaga za seznam ciljnih skupin navedenih v Programu HRT.

Pogodba o zaposlitvi oseb, za katere se uveljavlja povračilo prispevkov delodajalca, mora biti sklenjena najmanj za obdobje enega leta. Po izteku tega leta se delodajalcu povrnejo plačani prispevki v dejanski višini za obdobje enega leta. Vlogo za uveljavljanje povračila vlagatelj predložijo za nazaj in sicer v 60 dneh po tem, ko se izteče eno leto od sklenitve pogodbe o zaposlitvi brezposelne osebe. V kolikor so osebe ciljnih skupin zaposlene za krajši delovni čas, je vlagatelj upravičen do povračila plačanih prispevkov delodajalca sorazmerno glede na dejanski obseg njihove zaposlitve.

Ugotavljamo, da Ukrep 2 sicer odgovarja na eno izmed ključnih problematik programskega območja, vendar ima precej kratkoročen vpliv. Delodajalci pravno niso zavezani k nadaljnji zaposlitvi oseb, za katere so že uveljavljali povračilo prispevkov za socialno varnost za obdobje 1 leta, kljub temu, da ukrep k temu načeloma vzpodbuja. Glede na to, da gre pri Ukrepu za uveljavljanje pravice za nazaj, tj. po dopolnjenem enem

¹² V Programu HRT je ta skupina imenovana kot: »nima dokončane višje ali srednje stopnje izobrazbe ali poklicnega usposabljanja«

¹³ Uradni list RS št. 93/14)

letu od sklenitve pogodbe o zaposlitvi brezposelne osebe smatramo, da bi bilo za podjetja manjše administrativno breme in večji učinek, v kolikor bi bili plačevanja prispevkov za socialno varnost za obdobje zaposlitve osebe iz ciljne skupine (minimalno eno leto) oproščeni plačevanja. Poleg tega je ukrep posreden, saj v Programu HRT za ta ukrep ni direktno razpoložljivih finančnih virov, temveč se le-ti črpajo iz državnega proračuna.

Razširitev obsega ciljnih skupin ocenjujemo kot ustrezen korak, saj se s tem omili potencialni oviralni dejavnik, da bi bili delodajalci bolj naklonjeni oziroma bi iskali druge ciljne skupine.

Za Ukrep 2 v Programu HRT ni določenih kazalnikov učinka in kazalnikov rezultata, na podlagi katerih bi se lahko spremljala učinkovitost in uspešnost izvajanja ukrepa. Smatramo, da bi za obdobje izvajanja Programa HRT morali opredeliti vsaj kazalnik rezultata (na primer število vključenih predstavnikov ciljnih skupin) in določiti njegovo ciljno vrednost.

Priporočilo: priporočamo preoblikovanje izvajanja ukrepa v smeri oprostitve plačevanja prispevkov delodajalca za socialno varnost namesto refundacije vplačanih vsot ter oblikovanje kazalnik(ov) učinka ter rezultata, ki bi omogočila spremljanje uspešnosti izvajanja ukrepa.

4.1.3 Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje

Ukrep davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje se izvaja na podlagi 28. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSSRR-2)¹⁴, 16.b do 16.g člena Uredbe o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči¹⁵ in po prenehanju njene veljave Uredba o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje¹⁶. Akterja, pristojna za izvajanje davčnih olajšav na programskem območju sta Finančna uprava Republike Slovenije in sicer Finančni urad Hrastnik (za občini Trbovlje in Hrastnik) ter Finančni urad Celje (za občino Radeče). Pomoč upravičencem pri uveljavljanju ugodnosti pa zagotavljata tudi RCR Zasavje in RRA Posavje.

Davčno olajšavo za zaposlovanje lahko uveljavljajo zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb in zavezanci za dohodnino. Ti zavezanci si lahko zmanjšajo davčno osnovo in s tem davek, če za najmanj 12 mesecev zaposlijo brezposelno osebo iz ranljivih skupin, ki so enake kot tiste, navedene v Ukrepu 2 in za katere prav tako velja razširitev kot posledica uveljavitve nove pravne podlage (posledično je ciljnih skupin 8 in ne več 5 kot je zapisano v Programu HRT). Zavezanci lahko uveljavljajo zmanjšanje davčne osnove v višini 70% stroškov tega delavca (bruto plača in obvezni prispevki delodajalca za socialno varnost), vendar največ v višini davčne osnove do najvišje dovoljene višine po pravilih državnih pomoči. Pomoč se lahko sešteva tudi z drugimi ukrepi za zaposlovanje, vendar le do najvišje dovoljene pomoči po pravilih državne pomoči. Pomoč delodajalcem za zaposlene invalide (št. priglasitve BE03-5022860-2010) se lahko kumulira z drugimi viri, vendar s

¹⁴ Uradni list RS št. 20/2011, 57/12 in 46/16

¹⁵ Uradni list RS št. 72/06, 70/07, 99/08, 17/09, 20/11-ZSR-2 in 8/12

¹⁶ Uradni list RS št. 93/14)

kumulacijo različnih virov sredstev ne sme biti presežena največja dovoljena intenzivnost pomoči za iste upravičene stroške.

Davčno olajšavo za investiranje lahko uveljavljajo zavezanci za davek od dohodkov pravnih oseb in zavezanci za dohodnino. Zavezanci lahko za investiranje v obdobju od 2013 do 2018 uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 70% investiranega zneska za nove začetne investicije v opremo in neopredmetena sredstva, vendar le za investicije na programskem območju Programa HRT in največ v višini davčne osnove in do najvišje dovoljene višine po pravilih državnih pomoči. Znižanje davčne osnove za investiranje lahko uveljavlja tudi zavezanec, ki opremo pridobi na podlagi finančnega najema z obvezo nakupa sredstev po izteku pogodbe.

Ocenjujemo, da Ukrep 3 z obema aktivnostma, davčno olajšavo za zaposlovanje in davčno olajšavo za investiranje, odgovarja na identificirano problematiko območja in lahko (tudi v kombinaciji z drugimi instrumenti in ukrepi Programa HRT) prispeva delež k izboljšanju kazalcev na področju brezposelnosti (tudi strukturne brezposelnosti), povečanju delovno aktivnih prebivalcev, spodbujanju investicijskih in razvojnih projektov podjetij in izboljšanju poslovnih rezultatov delujočih podjetij.

Ukrep podjetjem iz programskega območja omogoča uveljavljanje zmanjšane davčne osnove od katere se obračunava davek od dohodka pravnih oseb in davek od dohodka iz dejavnosti.

Za ukrep v Programu HRT niso podani splošni in specifični cilji. Ocenjujemo, da to predstavlja oviro za nadzor nad spremljanjem in izvajanjem ukrepa. Za ukrep tudi niso določeni kazalniki učinkov in kazalniki rezultatov kar posledično pomeni da ni mogoče vrednotiti uspešnost ukrepa ter uspešnosti izvajanja obeh aktivnosti.

Priporočilo: v okviru Programa HRT bi bilo dobro na podlagi dosedanje intenzitete koriščenja davčnih olajšav in števila upravičencev v okviru izvajanja obeh aktivnosti, določiti kazalnike učinka in rezultata ter opredeliti oceno sredstev davčnih olajšav, ki bi omogočili boljši nadzor nad spremljanjem izvajanja ukrepa in oceno njegove uspešnosti.

4.1.4 Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja

Ker je bil Program HRT sprejet ob izteku ene finančne perspektive (za obdobje 2007-2013) in pred dokončnim oblikovanjem nove (za obdobje 2014-2020) je bila priprava in določitev konkretnih ukrepov in instrumentov izvajanja spodbud za trajnostni razvoj podeželja praktično nemogoča, saj za to še ni bilo sprejetih vseh potrebnih pravnih podlag.

Posledično je v Programu HRT zapisano le, da aktivnosti iz naslova Ukrepa 4 v obdobju Programa izvede (takratno) Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, katerega današnji naziv je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Sredstva se dodelijo iz naslova Programa razvoja podeželja za obdobje 2014-2020 preko lokalnih akcijskih skupin (LAS), ki bodo v programskem obdobju 2014-2020 pokrivala problemsko območje v okviru novega mehanizma EU za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (poznana tudi kot pobuda LEADER).

S sprejetjem sprememb Programa HRT¹⁷, ki ga je Vlada RS sprejela dne 23.6.2016 je dodano besedilo, da so za problemska območja v RS v okviru pobude LEADER v programskem obdobju 2014-2020 rezervirana javna sredstva v višini 3 milijone EUR. Na programskem območju Programa HRT delujeta dva LAS, in sicer LAS Posavje (ki vključuje tudi občino Radeče), ter LAS Zasavje (v katerega sta vključeni občini Trbovlje in Hrastnik). Javna sredstva iz naslova problemskih območij so ocenjena v skupni višini okoli 346.000 EUR za celotno programsko obdobje, od tega za območje LAS Posavje 254.151,00 EUR, za območje LAS Zasavje pa 92.388,75 EUR.

Obe lokalni akcijski skupini bosta sredstva podeljevali na podlagi javnih pozivov, ki bodo temeljili na Strategiji lokalnega razvoja za posamezno akcijsko skupino, ki jih je vodilni partner LAS predložil v presojo in potrditev pristojnemu Ministrstvu¹⁸. V strategijah so jasno opredeljeni načini in nameni podeljevanja sredstev, vendar do obdobja vrednotenja Programa HRT še nobena izmed dveh strategij ni bila potrjena.

Po besedah pripravljavcev strategij tudi še vedno ni jasno ali se bodo omenjena sredstva posameznemu LAS-u dodelila dodatno, ali pa bosta morala LAS-a ta sredstva zagotoviti znotraj okvirjev svojih predvidenih proračunov.

Priporočilo: po potrditvi obeh strategij predlagamo dopolnitev Programa HRT z navedbo namena instrumentov posameznega LAS-a, cilji, finančno konstrukcijo ter natančno opredeljenimi kazalniki učinka in rezultata, ki bodo omogočili jasno izvajanje, nadzor, spremljanje in ocenjevanje uspešnosti celotnega Ukrepa 4.

4.1.5 Ukrep 5: Prometna infrastruktura

Program HRT v okviru Ukrepa 5 predvideva izvedbo osmih ukrepov oziroma investicij izmed katerih trije spadajo v okvir ureditve železniške infrastrukture, pet pa v okvir ureditve cestne infrastrukture. Za izvedbo ukrepa je pristojno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor¹⁹.

Ukrep s predvidenimi investicijami, zlasti cestnimi, odgovarja na identificirano problematiko in prepoznani slabosti programskega območja v SWOT analizi programa:

- ➔ slabe prometne povezave, oddaljenost od glavnih prometnih poti
- ➔ slabša kakovost bivanja (infrastrukturalna neurejenost, prostorska omejenost, neprilagojene javne storitve, neustrezni javni objekti in prostori).

Ukrep je posreden. Finančni viri v Programu HRT bi morali biti zagotovljeni preko državnega proračuna. Razdelitev predvidenih proračunskih izdatkov za izvedbo predvidenih ukrepov oz. investicij na programskem območju je razvidna iz preglednice v nadaljevanju.

¹⁷ Številka: 30301-4/2016/6

¹⁸ Pristojno ministrstvo je pogojeno glede na prevladujoči sklad, iz katerega LAS črpa sredstva.

¹⁹ Od 5.9.2014 dalje Ministrstvo za infrastrukturo.

Preglednica 5: Načrtovana proračunska sredstva za izvedbo ukrepa 5

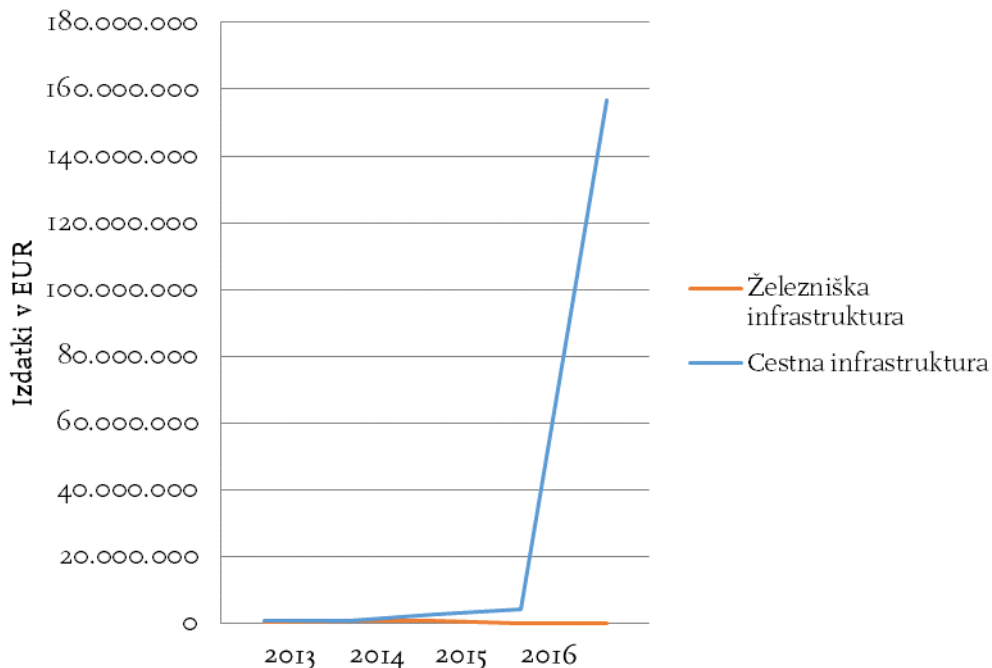
Naziv in frastrukturalni projekt	Predvidena sredstva za obdobje v EUR po letih					Skupaj
	2013	2014	2015	2016	po letu 2017	
"Strokovne podlage za izvedbo sistema GSM-R"	895,00	0,00	0,00	0,00	0,00	895,00
"GSM-R digitalno radijsko omrežje"	227.323,89	593.496,84	790.710,03	0,00	0,00	1.611.530,76
"Razvoj ERTMS/ETCS na koridorju D"	138.537,53	230.593,34	140.061,12	0,00	0,00	509.191,99
<i>Skupaj železniška infrastruktura</i>						2.121.617,75
REKO Glavna cesta G1-5/0331 Zidani most-Radeče Št.proj.10-0184	5.200,00	43.000,00	300.000,00	500.000,00	4.631.500,00	5.479.700,00
NOVO Tretja razvojna os (osrednji del: Celje-NM) Št.proj.07-0035	60.000,00	86.000,00	500.000,00	1.500.000,00	129.500.000,00	131.646.000,00
URED R1-221/1222: Dol prihrastnik Št.proj.10-0109	0,00	0,00	50.000,00	150.000,00	1.325.500,00	1.525.500,00
NOVO Hrastnik-Zidani most Št.proj.98-0543	239.234,00	429.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	20.675.766,00	23.344.000,00
URED Rinaldo-Hrastnik Št.proj.99-0060	469.872,00	429.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	750.000,00	3.648.872,00
Skupaj	1.141.062,42	1.811.090,18	3.780.771,15	4.150.000,00	156.882.766,00	
<i>Skupaj cestna infrastruktura</i>						165.644.072,00
SKUPAJ						167.765.689,75

Vir podatkov: Program HRT, 2013.

Zgornja preglednica prikazuje dodelitev finančnih sredstev za ukrep 5 po letih, kot je navedena v finančnem načrtu v Programu HRT. Ob finančni analizi na programski ravni ugotovimo, da je finančna zastopanost ukrepa 5 glede na celotno načrtovano finančno kvoto Programa HRT kar 92,62%²⁰.

Iz analize razporaditve sredstev po letih, ki jo prikazuje spodnji graf je razvidno, da je največ sredstev v okviru Ukrepa namenjenih cestni infrastrukturi (98,7% vseh sredstev za ukrep 5), natančneje projektu nove tretje razvojne osi (79,5% vseh sredstev za cestno infrastrukturo) in da je največ sredstev predvidenih zlasti po letu 2017, kar izrecno ne pomeni da bodo zagotovljena v letu 2017 oziroma do konca izvajanja Programa HRT.

²⁰ Pri izračunu niso upoštevana že dodeljena sredstva v okviru ukrepov 2 in 3, saj njihova razpoložljiva poraba po letih v Programu HRT ni razvidna.

Graf 1: Proračunski izdatki za izvedbo ukrepa 5 v Programu HRT

Vir podatkov: Program HRT, 2013.

Investicijski projekti na področju **železniške infrastrukture** v okviru Programa HRT so vezani na vzpostavitev operativno-varnostnih sistemov. Predvidevajo izvedbo postopkov potrditve dimenzioniranja sistema in projektiranjem izvedbene dokumentacije za gradnjo baznih postaj ter vgradnjo ostale opreme sistema GSM-R. V letu 2013 je bila načrtovana izgradnja kabelskih tras s polaganjem kabla, gradnja baznih postaj ter gradnja jedrnega dela sistema GSM-R, na območju občin Radeče (2,5 km), Trbovlje (4,2 km) in Hrastnik (6,9 km). Predvideni zaključek ostalih predvidenih del pa je postavljen na letu 2015.

Načrt za razvoj projekta ERTMS/ETCS v letu 2013 predvideva izvedbo postopkov za pridobitev potrebnih dovoljenj za vgradnjo in dokončanje projektne dokumentacije za pilotne projekta, ter začetek izdelave za ostale odseke koridorja D. Na osnovi izdelane projektne dokumentacije in pridobljenih dovoljenj za vgradnjo se naj bi po načrtih v letu 2013 pričela vgradnja naprav, projekt pa naj bi bil praviloma zaključen leta 2015. Načrtovane aktivnosti potekajo na območju občine Trbovlje (4,2 km) in Hrastnik (6,9 km).

V okviru Programa HRT je predvidenih 5 investicij na področju **cestne infrastrukture** za katere so planirana sredstva v okviru Ministrstva za infrastrukturo in sicer:

1. Rekonstrukcija glavne ceste G1-5/0331 Zidani Most – Radeče (št. projekta: 140-0184), kjer je že izdelan idejni projekt in DIIP, za leto 2013/2014 pa je načrtovana izdelava naslednje faze projektne dokumentacije – Projekt za izvedbo.
2. Novogradnja »Tretja razvojna os) (Osrednji del: Celje – Novo mesto, št. projekta: 07-0035). Do sprejetja Programa HRT je bila za projekt že izvedena študija variant in PIZ. Po potrditvi dokumentacije se bo nadaljevalo z umeščanjem trase v prostor, izdelavo strokovnih podlag in državnega prostorskega načrta. Omenjeni infrastrukturni projekt je tudi z vidika ocene ukrepov in investicij s stroškovnega

vidika največji infrastrukturni projekt v okviru Ukrepa 5. Za njegovo realizacijo je namenjenih kar 72,7% vseh načrtovanih sredstev Programa HRT, 78,5% sredstev Ukrepa 5, 79,5% sredstev za cestno infrastrukturo, od katerih pa je večina (98,4% sredstev za ta projekt) načrtovana po letu 2017.

3. Ureditev regionalne ceste R1-221/1222 Dol pri Hrastniku (št. projekta: 10-0109). Za projekt je izdelan DIIP, za leto 2014 je bila predvidena izdelava projektne naloge za izdelavo projektov v letu 2015.
4. Novogradnja ceste Hrastnik-Zidani most (št. projekta: 98-0543). Načrtovan je pristop k izdelavi investicijske dokumentaciji ter projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja ter začetek aktivnosti za pridobivanje zemljišč. Predvidena gradnja je v obdobju 2015-2018.
5. Ureditev ceste Rinaldo-Hrastnik (št. projekta: 99-0060). Do leta 2013 je bila izvedena ena etapa rekonstrukcije od treh predvidenih. V letu 2012 je bila podpisana pogodba za drugo etapo, zadnja pa naj bi se izvajala v letih 2015/2016 v odvisnosti od finančnih sredstev.

Poleg zgoraj navedenih investicij, pa je v Programu HRT navedena tudi cestna povezava, ki ni planirana med ukrepi Ministrstva za infrastrukturo. Gre za tunelsko cestno povezavo med občinama Trbovlje in Prebold. Tunelska povezava pod prevalom Podmeja bi za prebivalce vseh občin programskega območja pomenila najkrajšo cestno povezavo do avtocestnega omrežja (povezava na avtocesto A1 Ljubljana-Maribor).

Za ukrep 5 v Programu HRT niso določeni cilji, kot tudi ne kazalniki učinka in rezultata. V primeru planirane cestne povezave, ki ni planirana med ukrepi MzI vendar je navedena v Programu HRT (tunelska povezava) aktivnosti sploh niso opredeljene. V logičnem okviru programa je naveden le objektivno preverljivi kazalnik realizacije: »km obnovljenih/zgrajenih državnih cest«, ki pa nima določene absolutne vrednosti. Kvalitetna cestna povezava bi poleg skrajšanja potovanj iz Trbovelj do priključitve na avtocesto A1 predstavljala bistven pomen za razvoj gospodarstva v občini Trbovlje kot tudi na območju celotnega Zasavja. Za omenjeno cestno investicijo (ocena od 43,5-65 milijonov EUR), v Programu HRT ni predvidenih sredstev niti aktivnosti zato ocenjujemo njeno vključitev v Program HRT kot neustrezno.

Ocenjujemo, da je ukrep šibko argumentiran, nedoločitev cilja ukrepa, kazalnikov učinka in rezultata ter nedoločitev ciljnih vrednosti ne omogoča niti spremljanja nad doseganjem rezultatov niti spremljanja uspešnosti izvedbe aktivnosti ukrepa in posledičnega vpliva na morebitne izboljšave izvajanja oz. doseganja ciljev ukrepa.

Priporočilo: Potrebno je ustrezno opredeliti cilj in rezultate ukrepa. Kazalnike je potrebno jasno in konkretno opredeliti z natančno opredeljenimi aktivnostmi, ki naj bi bile skozi izvajanje ukrepa izvedene.

4.1.6 Ukrep 6: Energetska infrastruktura

V okviru ukrepa 6, v celoti namenjenega energetske infrastrukture je v Programu HRT predvidena ustanovitev delovne skupine pod okriljem Ministrstva za infrastrukturo, ki bi odražala naslednjo sestavo:

- predstavniki lastnika Holdinga slovenskih elektrarn, Rudnika Trbovlje-Hrastnik v zapiranju ter Termoelektrarne Trbovlje,
- županov samoupravnih lokalnih skupnosti na programskem območju,
- predstavnikov naslednjih ministrstev: Ministrstvo za finance, Direktorat za javno premoženje ali Direktorata za proračun, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Direktorat za trg dela in zaposlovanja, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje²¹ ter Ministrstva za infrastrukturo in prostor²².

Naloga delovne skupine je pomoč Vladi Republike Slovenije pri odločanju o prestrukturiranju energetike v Zasavju in da do 31.12.2013 pripravi predlog srednje in dolgoročnega načrta o prestrukturiranju energetike v Zasavju.

Argumentacija vključitve ukrepa 6 v Program HRT temelji na tradiciji, obstoječi infrastrukturi in kadrovskem potencialu programskega območja na področju energetike, kar pomeni tudi njegovo konkurenčno prednost na tem področju. S tem se evalvacijska skupina strinja, vendar je ukrep neustrezno pripravljen, saj niso opredeljeni ne cilji, kot tudi ne kazalniki učinka in rezultata. Tudi sama matrika logičnega okvirja Programa ne izkazuje objektivno preverljivih kazalnikov realizacije vezanega na ta ukrep. Posledično ni omogočeno spremljanje uspešnosti izvedbe aktivnosti ukrepa in posledičnega vpliva na morebitne izboljšave izvajanja oz. doseganja ciljev ukrepa. Smatramo, da predvidena aktivnost oziroma rok za njeno izvedbo že ob sprejemu Programa HRT (dne 25.7.2013) za skupino v predlagani sestavi ni bil realistično postavljen.

Priporočilo: Potrebno je ustrezno opredeliti cilj in rezultate ukrepa. Kazalnike je potrebno jasno in konkretno opredeliti z natančno opredeljenimi aktivnostmi, ki naj bi bile skozi izvajanje ukrepa izvedene.

Ocenjujemo, da je na programskem območju izvedba ukrepa na področju energetske infrastrukture v luči zapiranja rudnika RTH in Termoelektrarne Trbovlje in posledičnem prestrukturiranju energetike v Zasavju nujno potrebna, vendar je ukrep potrebno opredeliti tako, da bo imel jasno opredeljene cilje in kazalnike in bo skladen z operativnimi cilji programa.

Predmetni ukrep od dne 13.11.2014 dalje ni več relevanten, saj je Vlada RS na svoji seji na predlog Ministrstva za infrastrukturo sprejela razveljavitev ukrepa 6.

²¹ Od 5.9.2014 dalje Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

²² Od 5.9.2014 dalje Ministrstvo za infrastrukturo, področje okolja pa je prevzelo Ministrstvo za okolje in prostor

4.1.7 Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja na občine

V okviru ukrepa 7 je predviden prenos zemljišč, ki so v lasti Rudnika Trbovlje-Hrastnik d.o.o., ki je v zapiranju na občine. V večini gre za degradirana območja kot posledica rudniške dejavnosti, katerih lastništvo bi se preneslo na občine, ki bi lahko pričela z urejevanjem teh zemljišč in prestrukturiranje njene rabe.

V samem Programu HRT je zapisano, da so občine pripravile pregled zemljišč v lasti RTH, za katere bi bil možen prenos premoženja. Občine tudi pripravljajo plane glede ocene stroškov ureditve zemljišč in ostale infrastrukture kot je cestna povezava, plin, ostala potrebna infrastruktura in terminske načrte izvedbe v primeru, da se pojavi interesent (kupec).

Ocenjujemo, da je ukrep pogojno ustrezen. Sicer odgovarja na potrebe območja, ki se na regionalnem nivoju sooča z nujnim prestrukturiranjem iz tradicionalne rudarske dejavnosti, vendar je argumentacija izvedbe ukrepa neustrezna. Program bi moral vključevati pregled zemljišč v lasti RTH za katere je možno izvesti prenos in plane ocene stroškov njihove ureditve. Te aktivnosti bi morale biti izvedene pred vključitvijo tovrstnega ukrepa v Program saj so nujna podlaga za določitev specifičnih ciljev ter kazalnikov rezultata ukrepa, ki jih sedaj ni. Argumentacija ukrepa v samem Programu je tako povzetek aktivnosti, ki bi morale biti storjene predhodno. V logičnem okviru Programa HRT je opredeljen objektivno preverljiv kazalnik realizacije: »Število prenosov premoženja« vendar njegova vrednost in rok realizacije nista opredeljena. Ker ukrep ne izkazuje kvantificiranih kazalnikov ni omogočeno spremljanje uspešnosti izvedbe aktivnosti ukrepa in posledičnega vpliva na morebitne izboljšave izvajanja oz. doseganja ciljev ukrepa.

Priporočilo: potrebno je bolj natančno opredeliti ukrep, njegove cilje in aktivnosti, zlasti pa določiti rezultate ukrepa, vrednosti kazalnikov in rok izvedbe.

4.2 Skladnost programa

4.2.1 Notranja skladnost

Pri oceni notranje skladnosti znotraj Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje v obdobju 2013-2018 smo analizirali povezave med operativnimi cilji in predlaganimi ukrepi/instrumenti programa. Predvsem smo se osredotočili na to, kako se posamezni ukrepi/instrumenti med seboj povezujejo in dopolnjujejo, ter na kakšen način posamezni ukrepi/instrumenti prispevajo k doseganju posameznega operativnega cilja. Naše ugotovitve so predstavljene v spodnji matriki. Izdelava matrike je bila otežena, saj ukrepi (z izjemo ukrepa 1) nimajo določenih kazalnikov, ki bi nakazali, kako določen ukrep prispeva k uresničevanju določenih ciljev. Poleg tega pa je večina ukrepov predstavljena zelo ohlapno in brez konkretne navezave na doseganje posameznega operativnega cilja.

Preglednica 6: Matrika notranje skladnosti programa

Operativni cilj	Opis skladnosti po ukrepih/instrumentih
<p>Zmanjšati zaostanek v razvoju (nova delovna mesta in zaposlovanje, zagon novih inovativnih podjetij, spodbujanje tujih vlaganj)</p>	<p>Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018 ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije s posebnim sklepom, izvede pa ga Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo</p>
	<p>Cilj predvidenih instrumentov v okviru ukrepa 1 je zmanjšanje zaostanka v razvoju, kar je skladno s prvim operativnim ciljem. Instrument Podjetno v svet podjetništva s sofinanciranjem mentorstva brezposelnih za razvoj podjetniških idej in ustanovitev lastnega podjetja prispeva k ustvarjanju novih delovnih mest in zagonu inovativnih podjetij, kar pomembno prispeva k zmanjšanju zaostanka v razvoju. Instrument Finančne spodbude za novonastala podjetja se smiselno dopolnjuje s prvim instrumentom in je prav tako skladen z operativnim ciljem, saj bo dodeljevanje subvencij za podjetnike začetnike ključno za zagon novih podjetij, za njihov obstoj in rast, kar bo prav tako prispevalo k ustvarjanju novih delovnih mest. Instrument Javni razpis za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest prav tako dopolnjuje prva dva instrumenta in z dodeljevanjem sredstev podjetjem prispeva k novemu zaposlovanju, zagonu podjetij in k povečanju tujih investicij. Četrti instrument Program Radeče papir v osnovi z ustvarjanjem delovnih mest prispeva k zmanjšanju brezposelnosti in prispeva k uresničitvi operativnega cilja zmanjšanja zaostanka v razvoju. Za lažje razumevanje instrumentov in večjo preglednost bi bilo smiselno poenotiti strukturo opisa ozadja, ciljev, namena, upravičencev in izvajanja posameznega instrumenta ter vzpostaviti neposredno povezavo med izsledki SWOT analize z vzpostavljenimi instrumenti.</p>
	<p>Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost na podlagi 27. Člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki ga izvede Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti</p>
<p>Vzpostavitev pogojev gospodarske rasti</p>	<p>Cilj ukrepa 2, ki predvideva povračilo plačanih prispevkov za socialno varnost za brezposelno osebo, je spodbujanje zaposlovanja na območju, kjer se je brezposelnost bistveno povečala. Omenjeni cilj je skladen s prvim operativnim ciljem, saj se z ustvarjanjem novih delovnih mest zmanjšuje zaostanek v razvoju. Prva pomanjkljivost ukrepa 2 je v tem, da bodo delodajalci za delavca, ki izpolnjuje pogoje, a ni invalid, prejeli povračilo za plačane prispevke le za obdobje 12 mesecev, kar lahko vodi v le kratkotrajno zmanjševanje brezposelnosti. Druga pomanjkljivost ukrepa 2 je v nejasni opredelitvi namena, ciljev in opisa instrumenta, ter v pomanjkanju predvidenih kazalnikov oz. rezultatov (npr. število novo ustvarjenih delovnih mest, število vključenih podjetij).</p> <p>Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje na podlagi 28. Člena zakona, ki ga izvede DURS</p> <p>Cilj ukrepa 3 je z davčnimi olajšavami spodbuditi zaposlovanje in investiranje na območju z visoko brezposelnostjo, kar se sklada s prvim operativnim ciljem. Prva pomanjkljivost ukrepa 3 je pomanjkanje predvidenih kazalnikov oz. rezultatov (npr. število novo ustvarjenih delovnih mest, število vključenih podjetij). Druga pomanjkljivost ukrepa 3 je v tem, da bodo davčne olajšave za zaposlovanje prispevale le k kratkotrajnemu zmanjševanju brezposelnosti, saj so olajšave omejene na 12 mesecev. Tretja pomanjkljivost ukrepa 3 je, da mora zavezanec, ki želi izkoristiti olajšavo za investiranje, prispevati lastna sredstva v višini 25 odstotkov vrednosti investicije, kar je lahko za marsikaterega upravičenca ovira.</p> <p>Ukrep 5: Prometna infrastruktura, ki jo izvede Ministrstvo za infrastrukturo</p>

Operativni cilj	Opis skladnosti po ukrepih/instrumentih
(izboljšanje infrastrukture: prometna, gospodarska)	<p>Ukrep 5 je predstavljen zelo pomanjkljivo, saj niso navedeni ozadje (problematika), namen, cilj in opis ukrepa. Prav tako niso definirani posamezni instrumenti, preko katerih se bo ukrep izvajal, čeprav se iz zapisanega predvideva, da so razdeljeni na železniški in cestni promet. Pomanjkljivi so tudi posamezni kazalniki realizacije projektov, saj so omenjena le predvidena sredstva za izvedbo posameznega projekta, ni pa opisov posameznih projektov in predstavitev njihovega ozadja in pomena za programsko območje. Kljub temu, da cilji ukrepa 5 niso predstavljeni, pa se predvideva, da je cilj izboljšanje železniške in cestne infrastrukture, ki je skladen z drugim operativnim ciljem vzpostavitve pogojev gospodarske rasti-izboljšanje prometne infrastrukture. Vseeno bi bilo dobrodošlo, da se jasno predstavi povezava med izboljšanjem prometne infrastrukture in vzpostavitvijo gospodarske rasti.</p>
	<p>Ukrep 6: Energetska infrastruktura, izvedba Ministrstvo za infrastrukturo</p>
	<p>Ukrep 6 je predstavljen zelo pomanjkljivo, saj niso navedeni ozadje (problematika), namen, cilj in opis ukrepa. Prav tako niso definirani posamezni instrumenti, preko katerih se bo ukrep izvajal. Iz zapisanega je razvidno, da bo Ministrstvo ustanovilo delovno skupino za pomoč Vladi pri odločanju o prestrukturiranju energetike v Zasavju in za pripravo načrta o prestrukturiranju energetike v Zasavju. Velika pomanjkljivost ukrepa 6 so kazalniki realizacije, ki niso navedeni. Kljub temu, da cilji ukrepa 6 niso predstavljeni, pa se predvideva, da je cilj izboljšanje energetske infrastrukture, ki je skladen z drugim operativnim ciljem vzpostavitve pogojev gospodarske rasti. Vseeno bi bilo dobrodošlo, da se jasno predstavi povezava med izboljšanjem energetske infrastrukture in vzpostavitvijo gospodarske rasti. Predmetni ukrep od dne 13.11.2014 dalje ni več relevanten, saj je Vlada RS na svoji seji na predlog Ministrstva za infrastrukturo sprejela razveljavitev ukrepa 6.</p>
	<p>Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja z države na občine, izvedba Občina Radeče, Občina Trbovlje in Občina Hrastnik</p>
	<p>Ukrep 7 je predstavljen zelo pomanjkljivo, saj niso navedeni ozadje (problematika), namen, cilj in opis ukrepa. Prav tako niso definirani posamezni instrumenti, preko katerih se bo ukrep izvajal. Iz zapisanega je razvidno, da so občine pripravile pregled zemljišč v lasti RTH in da pripravljajo ocene stroškov ureditve zemljišč in ostale infrastrukture, vendar ni jasno s kakšnim ciljem. Ukrep 7 nima niti kazalnikov, zato ni jasno, na kakšen način prispeva k vzpostavitvi pogojev gospodarske rasti in kako se navezuje na drugi operativni cilj.</p>

Vir: MK projekt, avgust 2016.

V nasprotju z ostalimi instrumenti ukrepa 1, Instrument 1.5 Koordinacija, promocija in skrbnik programa, s ciljem izvajanja programa spodbujanja konkurenčnosti neposredno ne prispeva k uresničevanju prvega operativnega cilja, saj gre za t.i. tehnično pomoč, ki služi kot podporni instrument in tako posredno prispeva k uresničevanju obeh operativnih ciljev.

Ukrepa 4 Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja 2014-2020 nismo mogli uvrstiti v matriko, ker cilji tega ukrepa še niso znani.

Priporočilo: potrebno je vzpostaviti večjo skladnost med aktivnostmi ukrepov in

operativnimi cilji programa. V določeni meri sicer je vzpostavljena (Ukrep 1), med tem ko je drugje bolj šibka (5, 6 in 7), ali pa je sploh ni možno oceniti (Ukrep 4).

4.2.2 Skladnost z drugimi relevantnimi dokumenti

V okviru tega poglavja podajamo oceno skladnosti Programa HRT z drugimi strateškimi nacionalnimi in regionalnimi dokumenti. Pri tem podajamo oceno skladnosti tako za programske dokumente, ki so vezani na obdobje finančne perspektive 2007-2013, saj je takrat prišlo do sprejetja Programa HRT (dne 25.7.2013), kot tudi z dokumenti vezanimi na finančno perspektivo 2014-2020, saj se v tej perspektivi dejansko izvaja.

Regionalni razvojni program Zasavske regije 2007-2013

Regionalni razvojni program Zasavske regije 2007-2013 (v nadaljevanju RRP) izpostavlja šest prioritet: Razvoj podpornih institucij in promocija regije ter uvajanje informacijske – komunikacijske tehnologije, Gospodarstvo, Razvoj človeških virov in podporno okolje, Okolje in prostor, Razvoj infrastrukture v Zasavski regiji, ter Razvoj podeželja in spodbujanje kmetijstva in gozdarstva v regiji. Program HRT je v več točkah skladen z RRP. Ukrepi 1, 2 in 3 so skladni z drugo prioriteto RRP Gospodarstvo, predvsem se skladajo z ukrepom Pomoč malim, srednjim in velikim podjetjem v regiji. Poleg tega so ukrepi 1,2 in 3 Programa HRT skladni tudi s tretjo prioriteto RRP Razvoj človeških virov in podporno okolje, predvsem se skladajo z ukrepi Povečanje prilagodljivosti podjetij, Povečevanje zaposljivosti posameznikov in Povečanje socialne vključenosti. Ukrepa 5 in 6 Programa HRT se skladata s peto prioriteto RRP Razvoj infrastrukture v Zasavski regiji, predvsem se skladata z ukrepom Izboljšanje prometnih povezav. Program se preko ukrepa 4 načeloma sklada s šesto prioriteto RRP Razvoj podeželja in spodbujanje kmetijstva in gozdarstva v regiji. Vseeno pa zaradi pomanjkanja kazalnikov v Programu HRT ni povsem jasno, kaj točno se bo v okviru ukrepa 4 izvajalo in ali bo to povsem skladno z ukrepi RRP. Večje pomanjkljivosti Programa HRT so v tem, da ta ne predvideva ukrepov, ki bi bili skladni s prvo in četrto prioriteto RRP Razvoj podpornih institucij in promocija regije ter uvajanje informacijske – komunikacijske tehnologije in Okolje in prostor. Ne nazadnje pa ima Program HRT tudi ukrep 7, ki se ne sklada z nobeno prioriteto RRP, kar je razumljivo.

Regionalni razvojni program Zasavske regije 2014-2020

Regionalni razvojni program Zasavske regije 2014-2020 (RRP) izpostavlja pet prioritet: Konkurenčnost gospodarstva, Trajnostni turizem, Razvoj človeškega kapitala, Okolje, zdravje, prostor in infrastruktura in Razvoj podeželja. Program HRT je v več točkah skladen z RRP. Ukrepi 1, 2 in 3 Programa HRT so skladni s prvo prioriteto RRP Konkurenčnost gospodarstva, predvsem se skladajo z ukrepi Podjetništvo in Socialno podjetništvo. Poleg tega so skladni tudi z drugo prioriteto Razvoj človeškega kapitala, predvsem z ukrepi Zaposlovanje, Mladi in Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine. Ukrep 5 Programa HRT je skladen s tretjo prioriteto RRP Okolje, zdravje, prostor in infrastruktura, predvsem se nanaša na ukrep Prometna infrastruktura – nove investicije. Program HRT se preko ukrepa 4 načeloma sklada s peto prioriteto Razvoj podeželja, čeprav zaradi pomanjkanja kazalnikov v Programu HRT ni povsem jasno, kaj točno se bo v okviru ukrepa 4 izvajalo in ali bo to povsem skladno z ukrepi RRP. Večje

pomanjkljivosti v skladnosti Programa HRT z RRP se kažejo v tem, da se ukrepa 6 in 7 ne skladata z nobenim ukrepom RRP.

Regionalni razvojni program regije Posavje 2007 - 2013

Regionalni razvojni program regije Posavje 2007 – 2013 (RRP) ima tri prioritete, na podlagi katerih so se oblikovali programi, ki jih bodo uresničevali. Program HRT je v več točkah skladen z RRP. Ukrepi 1, 2, 3 in 4 so skladni s prvo prioriteto RRP Razvoj konkurenčnega gospodarstva za dvig stopnje zaposlenosti in večjo blaginjo v regiji, ki se je uresničevala preko programov Gospodarstvo, Dvig konkurenčnosti delovne sile na trgu dela in Razvoj podeželja. Ukrepi 1, 2 in 3 se skladajo z ukrepom 3 Spodbujanje podjetništva v okviru programa Gospodarstvo, poleg tega pa še z ukrepom 1: Spodbujanje zaposljivost, ukrepom 2: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja in z ukrepom 3: Izboljšanje prilagodljivosti trgu dela v okviru programa 2 Dvig konkurenčnosti delovne sile na trgu dela. Ukrep 4 se načeloma sklada s programom 3: Razvoj podeželja, čeprav zaradi pomanjkanja kazalnikov v Programu HRT ni povsem jasno, kaj točno se bo v okviru ukrepa 4 izvajalo in ali bo to povsem skladno z ukrepi RRP. Ukrep 5 se sklada ukrepom 7 Izboljšanje razvojnih možnosti 3. razvojne osi in ostale regionalne/lokalne cestne infrastrukture v okviru programa 4 Okolje, infrastruktura in prostor druge prioritete Trajnostni razvoj prostora za kakovost bivanja. Večje pomanjkljivosti v skladnosti Programa HRT z RRP se kažejo v tem, da se ukrepa 6 in 7 ne skladata z nobenim ukrepom RRP.

Regionalni razvojni program regije Posavje 2014 - 2020

Regionalni razvojni program regije Posavje 2014 - 2020 (RRP) ima štiri razvojne prioritete: Človeški viri in kakovost življenja, Gospodarstvo, Podeželje s kmetijstvom in turizem ter Okolje in prostor, infrastruktura ter energetika. Na podlagi teh prioritete so se izoblikovali specifični cilji na različnih investicijskih področjih. Program HRT je v več točkah skladen z RRP. Ukrep 1 je skladen s prvo prioriteto Človeški viri in kakovost življenja, bolj konkretno se sklada s specifičnima ciljema Usposabljanja aktivnega prebivalstva za povečanje zaposljivosti in ohranjanje delovnih mest ter Izgradnja dostopne, razpoložljive in dosegljive socialne infrastrukture in mreže socialnovarstvenih storitev in programov, prilagojenih potrebam uporabnikov. Ukrepi 1, 2 in 3 so skladni z drugo prioriteto Gospodarstvo. Še posebej se skladajo z naslednjima specifičnima ciljema: Spodbuditi nastanek in rast ter razvoj malih in srednje velikih podjetij, Spodbuditi socialno podjetništvo. Program HRT se preko ukrepa 4 načeloma sklada s tretjo prioriteto Podeželje s kmetijstvom in turizem, predvsem s specifičnim ciljem Razvoj kmetijstva, predelave in trženja kmetijskih in živilskih proizvodov ter sladkovodne akvakulture, čeprav zaradi pomanjkanja kazalnikov v Programu HRT ni povsem jasno, kaj točno se bo v okviru ukrepa 4 izvajalo in ali bo to povsem skladno z ukrepi RRP. Ukrep 5 je skladen s četrto prioriteto Okolje in prostor, infrastruktura ter energetika, sklada se predvsem s specifičnim ciljem Spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah, ki predvideva vlaganja v izgradnjo ali obnovo prometne infrastrukture. Večje pomanjkljivosti v skladnosti Programa HRT z RRP se kažejo v tem, da se ukrepa 6 in 7 ne skladata z nobenim ukrepom RRP. Ukrep 6 bi se načeloma lahko delno skladal s prej omenjeno četrto prioriteto in s specifičnim ciljem Učinkovita raba energije in obnovljivih virov energije, ki predvideva Vlaganje v projekte energetske

učinkovitosti in izkoriščanje OVE ter v energetska sanacijo stavb – ozaveščanje prebivalstva, vendar zaradi neobstojećih kazalnikov tega ukrepa ni možno oceniti, kakšen bo konkreten učinek tega ukrepa in če bo res skladen z omenjenim ciljem PRP. Ukrep 7 pa se v ničemer ne sklada s prioriteta in cilji PRP.

Strategija razvoja Slovenije 2007-2013

Strategija razvoja Slovenije 2007-2013 (SRS) ima pet razvojnih prioritet: Konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast, Učinkovito ustvarjanje, dvosmerni pretok in uporaba znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta, Učinkovita in cenejša država, Moderna socialna država in večja zaposlenost, ter Povezovanje ukrepov za doseganje trajnostnega razvoja. Program HRT je v več točkah skladen s SRS. Ukrepi 1, 2 in 3 so skladni s prvo razvojno prioriteto Konkurenčno gospodarstvo in hitrejša gospodarska rast, bolj konkretno se navezujejo na cilj Spodbujanje podjetniškega razvoja in povečanje konkurenčnosti. Poleg tega se Ukrep 1 sklada tudi z drugo razvojno prioriteto Učinkovito ustvarjanje, dvosmerni pretok in uporaba znanja za gospodarski razvoj in kakovostna delovna mesta. Ukrep 1 se sklada predvsem s ciljem Izboljšanje kakovosti izobraževanja in spodbujanje vseživljenjskega učenja. Ukrepi 1, 2 in 3 so skladni tudi s četrto razvojno prioriteto Moderna socialna država in večja zaposlenost, skladajo se predvsem s ciljema Izboljšanje prilagodljivosti trga dela ter Zmanjševanje družbene izključenosti in socialne ogroženosti. Večje pomanjkljivosti v skladnosti Programa HRT s SRS se kažejo v tem, da se ukrepi 4, 5, 6 in 7 ne skladajo z nobeno razvojno prioriteto SRS.

Strategija razvoja Slovenije 2014 - 2020

Osnutek Strategije razvoja Slovenije 2014 – 2020 (SRS) ima štiri prioritete: Konkurenčno gospodarstvo, Znanje in zaposlovanje, Zeleno življenjsko okolje in Vključujoča družba. Program HRT je v več točkah skladen s SRS. Ukrepi 1, 2, 3, 5 in 6 so skladni s prvo prioriteto Konkurenčno gospodarstvo. Prvi trije ukrepi se skladajo predvsem s ciljema Povečati zgodnjo in celotno podjetniško aktivnost, ter Izboljšati pogoje za dostop do virov financiranja za vlaganja, ki prinašajo delovna mesta in višajo ustvarjeno dodano vrednost. Ukrep 5 je skladen s ciljem Izkoristiti in izboljšati obstoječo prometno infrastrukturo, da izboljšamo dostop do trga dela, potrošnikov in dobavnih verig za podjetja in dostopnost do večjih urbanih središč in turističnih destinacij oz. območij (povečati konkurenčnost regij/območij). Ukrep pa 6 je skladen s ciljem Zagotoviti učinkovitost in konkurenčnost mrežnih dejavnosti (energetika, telekomunikacije, komunalne dejavnosti ipd.), ki spodbuja vlaganja v izgradnjo in modernizacijo energetske infrastrukture za distribucijo in prenos energije, vključno s pametnimi omrežji. Ukrep 1 je skladen tudi z drugo prioriteto Znanje in zaposlovanje, predvsem s ciljem Pospešiti vstop mladih na trg dela. Ukrep 4 se načeloma sklada s tretjo prioriteto Zeleno življenjsko okolje, ki ima cilje na področju kmetijstva, kot sta Zmanjšati površine kmetijskih zemljišč v zaraščanju in Dvigniti prehransko samooskrbo, čeprav zaradi pomanjkanja kazalnikov v Programu HRT ni povsem jasno, kaj točno se bo v okviru ukrepa 4 izvajalo in ali bo to povsem skladno s SRS. Ukrepi 1, 2 in 3 so skladni tudi s četrto prioriteto SRS Vključujoča družba, predvsem pa so skladni s cilji Izboljšati kakovost življenja posameznikov in družin ter povečanje družbene povezanosti (kohezije) in socialne vključenosti vseh skupin prebivalstva, Zmanjšati tveganja revščine in povečevanje socialne vključenosti ogroženih in ranljivih skupin prebivalstva, Povečati stopnjo zaposlenosti in zaposljivosti ranljivih skupin prebivalstva in

prejemnikov socialnih transferjev ter zmanjševanje dolgotrajne brezposelnosti, in Večja vključenost invalidov v družbo. Pomanjkljivost se kaže v tem, da ukrep 7 ni skladen z nobeno prioriteto SRS.

Strategija prostorskega razvoja Slovenije

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) in Program HRT sta skladna v več točkah. Operativna cilja Programa HRT se skladata s 13. ciljem druge prioritete prostorskega razvoja Policentrični urbani sistem in regionalni prostorski razvoj, ki navaja, da se kot središča nacionalnega pomena prioriteto razvijajo mesta, med katerimi sta tudi Trbovlje in Hrastnik. Poleg tega je Program HRT preko ukrepov 5 in 6 skladen tudi z drugim ciljem tretje prioritete Vitalna in urejena mesta, ki stremi k povečevanju lokacijske privlačnosti mest, omogočanju gospodarskega razvoja, skrbi za varnost in kvaliteto bivalnega in delovnega okolja ter kakovostno dograditev infrastrukturnih sistemov. Hkrati sta omenjena ukrepa 5 in 6 skladna tudi s peto prioriteto SPRS Povezan in usklajen razvoj prometnega in poselitvenega omrežja ter izgradnja gospodarske javne infrastrukture, ki poudarja pomembnost razvoja učinkovite prometne povezave med mesti in njihovimi zaledji ter mesti in obrobni, manj razvitimi regijami, kar je eden od pomembnih dejavnikov policentričnega razvoja, ki prispeva h krepitvi konkurenčnega položaja teh regij ter s tem k socialni, ekonomski in prostorski koheziji.

4.3 Razdelitev finančnih virov in njihova skladnost s cilji programa

4.3.1 Skladnost finančnih virov in njihova razdelitev po posameznih ukrepih

Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013-2018

Skupni znesek sredstev v okviru Ukrepa 1 je določen glede na število prebivalcev. V letu pred sprejemom Programa (v letu 2012) je bilo na programskem območju 31.301 prebivalcev (občina Radeče 4.450 prebivalcev, občina Trbovlje 17.018 prebivalcev in občina Hrastnik 9.833 prebivalcev). Kvota sredstev na prebivalca je znašala 427.27 EUR, kar je primerljivo z zneskom, ki je namenjen tudi v Programu Pokolpje. Na podlagi izračuna skupni znesek za Ukrep 1 znaša 13.374.000,00 EUR. Razdelitev sredstev po posameznih instrumentih znotraj Ukrepa 1 je podana v nadaljevanju.

Instrument 1.1: Podjetno v svet podjetništva HRT

V skladu s finančno konstrukcijo Programa je za izvajanje Instrumenta 1.1 skupaj predvideno 1.998.720,00 EUR, kar znaša 14,94% vseh sredstev v okviru Ukrepa 1 in 1,1% vseh sredstev v okviru Programa HRT. Alokacija sredstev po posameznih letih je enakomerna (374.760,00 EUR) na letni ravni z izjemo 124.920,00 EUR za leto 2013. Glede na postavljeno ciljno vrednost kazalnika učinka (število oseb vključenih v usposabljanje za PVSP HRT), ki je postavljena na 160, smatramo, da je višina sredstev ustrezna, saj znaša 12.492 EUR za posameznega vključenega. Znesek se je ob podpisu pogodbe z izvajalskima institucijama zmanjšal in je znašal 11.465 EUR.

Glede na način izvajanja instrumenta in ciljno skupino smatramo, da so sredstva za omenjeni instrument dodeljena smotrno. Instrument 1.1. neposredno rešuje vzročno

problematiko programskega območja in upoštevajoč načrtovani delež izhodov v podjetništvo, zaposlitev in samozaposlitev eno leto po zaključku, ki znaša 35%, je instrumentu podana ustrezna teža. Kljub temu je potrebno storiti največ kar je mogoče, da bi se delež izhodov povečal, saj bi to posredno pomenilo še dodatno povrnitev primarnega finančnega vložka in upravičenost instrumenta, kar pa je vsekakor pogojeno s stopnjami inovativnosti idej vključenih udeležencev.

Instrument 1.2 Finančne spodbude za novonastala podjetja

Instrumentu 1.2 je namenjenih 3.600.000,00 EUR, kar znaša 26,92% vseh sredstev v okviru Ukrepa 1 in 1,99% vseh sredstev v okviru Programa HRT. Alokacija sredstev po letih znaša 800.000,00 EUR za obdobje 2014-2016 in 600.000,00 EUR za obdobje 2017-2018, kar je ustrezno. Glede na postavljeno ciljno vrednost kazalnika učinka (število podjetij, ki so dobila spodbude za novonastala podjetja), ki je postavljena na 120 in ob upoštevanju, da bo najvišja stopnja podpore enemu podjetju 30.000,00 EUR je dodeljena višina sredstev instrumentu ustrezna.

Ob upoštevanju možnosti, da bo prišlo prihajalo do razlike med najvišjo možno vrednost dodeljenih nepovratnih sredstev upravičencu, dodeljenimi sredstvi in končnim nakazilom ocenjujemo, da se lahko s temi sredstvi kazalnik tudi preseže.

V okviru instrumenta 1.2, ki neposredno rešuje tako problematiko nezaposlenosti in konkurenčnosti in prispeva k prestrukturiranju regije, je potrebno upravičencem zagotoviti potrebno podporo tako pri prijavi kot črpanju sredstev in odpraviti ovire. Razlogi za neuspeh vlog in črpanje nižjih sredstev od prvotno odobrenih, so lahko predvsem v neustrezni dodelanosti projektne vloge, neustrezni izvedbi projekta, pomanjkljivem vodenju administracije in računovodstva projekta ter v pomanjkanju sposobnosti in znanja upravičencev za pripravo zahtevkov za izplačilo sredstev. S tovrstnimi problemi so se srečevala zlasti novoustanovljena podjetja.

Priporočilo: priporočamo organizacijo več delavnic na temo uspešne priprave in uspešnega vodenja projektov, ki bo pripomoglo k pripravi administrativno popolnih in vsebinsko kvalitetnih vlog, ter črpanje maksimalnega zneska odobrenih sredstev.

Instrument 1.3: Javni razpis za spodbujanje začetnik investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest

Za instrument 1.3 je predvidenih 4.344.055,00 EUR, kar znaša 32,48% vseh sredstev v okviru Ukrepa 1 in 1,99% vseh sredstev v okviru Programa HRT. Alokacija sredstev po letih je skoncentrirana zlasti v prvo polovico programskega obdobja (1.500.000,00 EUR za leto 2014 in 1.428.985,00 EUR za leto 2015), v letih 2016 in 2017 500.000,00 EUR, v letu 2018 pa 415.070,00 EUR. Glede na pomembnost instrumenta za velika podjetja (za katere je to edini instrument, ki jim je na voljo) in ob upoštevanju širine ciljne skupine (možnih prijaviteljev) smatramo, da je ustrezno da je instrumentu 1.3 namenjeno največ sredstev v primerjavi z instrumentoma 1.1 in 1.2.

Kot tudi pri Instrumentu 1.2, je tudi upravičencem instrumenta 1.3 zagotoviti potrebno podporo pri prijavi in črpanju sredstev in odpraviti ovire. Razlogi za neuspeh vlog in črpanje nižjih sredstev od prvotno odobrenih, so lahko predvsem v neustrezni dodelanosti projektne vloge, neustrezni izvedbi projekta, pomanjkljivem vodenju administracije in računovodstva projekta ter v pomanjkanju sposobnosti in znanja upravičencev za pripravo zahtevkov za izplačilo sredstev.

Priporočilo: priporočamo izvedbo delavnic, kot navedeno pri Instrumentu 1.2, ki so lahko namenjene potencialnim prijaviteljem obeh instrumentov.

Instrument 1.4: Program Radeče papir

Za ponovno vzpostavitev proizvodnje v podjetju Radeče papir je bilo predvidenih 3.000.000,00 EUR, kar predstavlja 22,43% vseh sredstev v okviru Ukrepa 1 in 1,66% vseh sredstev v okviru Programa HRT. Upoštevajoč pomembnost obstoja podjetja tako za zaposlene kot podjetij, ki so posredno ali neposredno povezana s podjetjem Radeče papir ocenjujemo, da je višina dodeljenih sredstev instrumentu ustrezna. Glede na finančno konstrukcijo programa so sredstva v enakem deležu (1.500.000,00 EUR) dodeljena v proračunskih letih 2013 in 2014.

Priporočilo: Glede na to, da se sredstva upravičencu niso dodelila in da je bil s spremembo Programa z dne 23.6.2016 ta instrument ukinjen predlagamo, da se sredstva prenesejo na instrument 1.3, kar bo prispevalo k večji finančni realizaciji programa in odražalo finančno konstrukcijo Ukrepa 1, ki temelji na izračunu glede na število prebivalstva in gre tako za neposredna namenska sredstva programskemu območju.

Instrument 1.5: Koordinacija, promocija in skrbnik programa

Instrumentu 1.5 je namenjenih 431.225,00 EUR kar predstavlja 3,22% vseh sredstev v okviru Ukrepa 1 in 0,24% vseh sredstev v okviru Programa HRT. Glede na načrtovane aktivnosti zapisane v Programu HRT, obdobje izvajanja in upoštevajoč dejstvo, da instrument izvajata dve regionalni razvojni agenciji ocenjujemo, da je višina sredstev ustrezna in v minimalni meri posega v sredstva, namenjena upravičencem Programa spodbujanja konkurenčnosti. Pozdravljamo (vsaj delni) prenos izvajalskih in koordinacijskih aktivnosti izvajanja programa na regionalni nivo, ki je v smeri razbremenitve centraliziranih državnih institucij. Smatramo, da je približanje podpornih institucij upravičencem na območju ustrezno, zlasti kadar gre za izvajanje točno določenih regionalnih programov.

Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost

Ukrep 2 v okviru Programa HRT nima neposredno zagotovljenih sredstev, saj so le-ta zagotovljena posredno preko državnega proračuna. Ocenjujemo, da bi morali v Programu HRT predvideti okvirno višino sredstev po letih, ki bi bila namenjena zgolj temu programskemu območju (kot je to na primer zagotovljeno v Programu Pokolpje 2016). Ker za predmetni ukrep ni predvidenih razpoložljivih sredstev ne moremo oceniti skladnosti finančnih virov glede na program.

Priporočilo: priporočamo dopolnitev Programa z opredelitvijo razpoložljivih sredstev za Ukrep 2.

Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje

Kot ukrep 2, je tudi ukrep 3 naravnan posredno. Pomoč je priznana v obliki davčnih olajšav kot zmanjšane davčne osnove od katere se obračuna davek od dohodka pravnih oseb in davek od dohodka iz dejavnosti. Ocenjujemo, da bi morali v Programu HRT predvideti okvirno oceno sredstev po letih, ki bi bila namenjena zgolj temu programskemu območju. Ker za predmetni ukrep ocene ni predvidene ne moremo oceniti skladnosti finančnih virov glede na program.

Priporočilo: priporočamo dopolnitev Programa z opredelitvijo ocene sredstev za Ukrep 3.

Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja

V okviru prvotnega Programa HRT, ki je bil sprejet na Vladi RS dne 25.7.2013 sredstev za ukrep 4 ni bilo evidentiranih, saj PRP za obdobje 2014-2020 še ni bil sprejet. V Spremembah Programa, ki jih je Vlada RS sprejela dne 23.6.2016 je zapisano, da so preko LAS-ov namenjena sredstva v skupni višini okoli 346.000,00 EUR za celotno programsko območje, od tega za območje LAS Posavje 254.151,00 EUR in za območje LAS Zasavje 92.388,75 EUR. V spremembah programa še vedno ni jasno kaj so cilji in kazalniki v okviru katerih se bodo podeljevala sredstva (kar je pogojeno s sprejemom strategij za posamezen LAS). Posledično ne moremo ocenjevati skladnosti finančnih virov s samim ukrepom in njegovimi cilji.

Ukrep 5: Prometna infrastruktura

Finančni viri za izvedbo Ukrepa 5 so v Programu HRT sicer predvideni, vendar so neposredno vezana na državni proračun. Načrtovana sredstva v okviru ukrepa prometne infrastrukture predstavljajo kar 92,62% celotne finančne kvote Programa HRT, saj njihova višina znaša 167.765.689,75 EUR. Ocenjujemo, da je finančna zastopanost ukrepa 5 v primerjavi z celotnim programom zastavljena neustrezno, saj je večina teh sredstev (94,7%) načrtovanih po letu 2017, kar ni nikakršno zagotovilo, da bodo realizirana v programskem obdobju.

Sredstva so namenjena tako železniški kot prometni infrastrukturi. Sredstva za železniško infrastrukturo v skupni višini 2.121.617,75 EUR oziroma 1,26% vseh sredstev ukrepa so namenjena posodabljanju sistema upravljanja vlakov, zaključek katerih je bil predviden v letu 2015. Sredstva za prometno infrastrukturo, ki predstavljajo večino sredstev v okviru ukrepa 5 (98,74%) pa so namenjena tako rekonstrukciji kot novogradnji določenih prometnih odsekov.

Ker v samem Programu ni izrecno napisano katere aktivnosti se bodo v posameznem letu ali do konca Programa izvedle, je nemogoče oceniti skladnosti razpoložljivih (pa čeprav zgolj indikativnih) sredstev glede na cilje ukrepa.

Priporočilo: za posamezni infrastrukturni projekt bi bilo potrebno pripraviti podrobnejši finančni plan po letih izvajanja.

Ukrep 6: Energetska infrastruktura

Za ukrep 6 v Programu HRT ni opredeljena višina dodeljenih sredstev, zato ne moremo podati ocene skladnosti finančnih virov s samim ukrepom.

Glede na to, da ukrep ni več relevanten²³, tudi ne podajamo priporočil.

Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na območje

Za ukrep 7 v Programu HRT ni opredeljena višina dodeljenih sredstev, zato ne moremo podati ocene skladnosti finančnih virov s samim ukrepom.

Priporočilo: za ukrep bi bilo potrebno predvideti sredstva in podrobnejši finančni plan po letih izvajanja.

4.3.2 Ustreznost oblik podpore

Instrument 1.1: Podjetno v svet podjetništva HRT

Način podpore, ki se izvaja v okviru Instrumenta 1.1 ocenjujemo kot v celoti ustrezno podporo za spodbujanje podjetniške dejavnosti na območju in smatramo, da ima velik potencial za vzpodbujanje novih in kreativnih idej oseb, ki se prvič soočajo s podjetništvom. Instrument tudi neposredno naslavlja ključno oz. vzorčno problematiko območja – visoko stopnjo registrirane brezposelnosti. Ocenjujemo, da je kazalnik rezultata postavljen ustrezno in odraža realno stanje deleža uspešnih (ali vsaj pogojno uspešnih) podjetniških idej. Na podlagi prejetih odzivov s strani vključenih v Instrument PVSP HRT, bi si le-ti želeli tudi (vsaj delno) ohranitev stika z mentorji tudi po zaključku samega programa.

Priporočilo: Priporočamo oblikovanje orodja spremljanja in večjo vključitev mentorjev, zlasti v obliki konzultacij, ki bi bile vključenim na voljo tudi v fazi izhoda v podjetništvo, ko se srečujejo z realnimi situacijami.

Instrument 1.2 Finančne spodbude za novonastala podjetja

Ocenjujemo, da je način podpore novoustanovljenim (start-up) podjetjem v celoti ustrezna in predstavlja nadgradnjo Instrumenta 1.1.. V prvem razpisu so ovirajoč dejavnik za uspešno in hitro črpanje predstavljali kratki roki za realizacijo projektov. Smatramo tudi,

²³ Vir: Prvo letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo Hrastnik, Radeče, Trbovlje v obdobju 2013-2018 – v obdobju od julija 2013 do aprila 2015

da bi se lahko okrepile izobraževalne aktivnosti za potencialne prijavitelje na programskem območju, kar bi jim približalo sam javni razpis ter administrativne postopke.

Priporočilo: priporočamo podaljšanje rokov za realizacijo (da bodo skladni z navedbami v Programu HRT in okrepitev izobraževalnih aktivnosti za potencialne prijavitelje.

Instrument 1.3: Javni razpis za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest

Oblika podpore, ki se dodeljuje v okviru Instrumenta 1.3, je v celoti ustrezen način podpore za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest. Je tudi ustrezna nadgradnja instrumentov 1.1 in 1.2 in sledi logiki nudenja podpore podjetništvu. Sodeč po izkušnjah upravičencev ovirajoč faktor predstavlja administrativno breme, ki ovira uspešno in hitro črpanje vseh predvidenih sredstev za kar nekateri upravičenci tudi poiščejo zunanjo pomoč. Kot pri Instrumentu 1.2 predlagamo izobraževalne aktivnosti za potencialne prijavitelje na programskem območju, ki bi jim približale sam javni razpis ter administrativne postopke.

Priporočilo: priporočamo izvedbo dodatnih izobraževalnih delavnic in brezplačnih informativnih dogodkov na področju priprave prijavnih vlog ter zahtevkov za izplačilo sredstev.

Instrument 1.4: Program Radeče papir

Preko Instrumenta 1.4 se neposredno rešuje večje število delovnih mest. Poleg tistih v sami tovarni Radeče papir tudi v podjetjih, ki so z njo posredno ali neposredno povezana. Ocenjujemo, da je glede na vpliv, ki ga ima papirnica Radeče papir na lokalno gospodarstvo ter zaposljivost, neposredna državna pomoč preko tega instrumenta ustrezna oblika pomoči tako podjetju kot tudi lokalnemu okolju.

S spremembo Programa z dne 23.6.2016, je bil ta instrument ukinjen.

Instrument 1.5: Koordinacija, promocija in skrbnik programa

Instrument 1.5 ni instrument podpore po načelih dodeljevanja nepovratnih sredstev ciljnim skupinam upravičencem programa, temveč je namenjen tehnični pomoči koordiniranja in izvajanja samega programa ter nudenja svetovanja potencialnih prijaviteljev kar pomembno vpliva na uspešnost programa. Instrument ima tako posredno podporo samim upravičencem.

Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost

Preko spodbud, ki so možna v okviru Ukrepa 2 se rešuje zaposlitvena problematika programskega območja. Ocenjujemo, da je učinek ukrepa precej kratkotrajen. Ukrep je delno ustrezen saj nudi določeno stopnjo podpore gospodarskim subjektom, ki zaposlujejo,

vendar bi lahko bila podpora večja, smiselno pa bi bilo tudi podaljšanje obdobja, za katerega lahko delodajalec uveljavlja pravico do povračila prispevkov za socialno varnost.

Priporočilo: dobrodošla bi bila administrativna razbremenitev upravičencev z vnaprejšnjo oprostitvijo plačevanja prispevkov namesto naknadnega vračanja vplačanih zneskov po preteku 12-mesečnega obdobja.

Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje

Podobno kot ukrep 2, tudi ukrep 3 posredno rešuje problematiko zaposlovanja, produktivnosti in potrebe po prestrukturiranju gospodarstva. Ukrep je del enotnega ukrepa za vsa problemska območja in je z vidika davčne politike tudi najbolj nevtralen za podjetja na problemskem območju, saj imajo vsa podjetja iz občin problemskega območja možnost, da uveljavljajo davčne olajšave.

Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja

Za ukrep 4 ni možno ocenjevati ustreznosti oblik podpore, saj način izvajanja tega ukrepa še ni znan.

Priporočilo: Program HRT bi moral na podlagi SWOT analize in strategije Programa opredeliti ključno problematiko programskega območja, ki jo bo Ukrep 4 naslavljal. To bi vodilo v poenotenje ukrepov obeh LAS-ov v smeri doseganja enakega učinka in bi na programskem nivoju onemogočili razhajanje na ravni programa, saj morajo strategije LAS odražati zaznane potrebe območja.

Ukrep 5: Prometna infrastruktura

Finančni viri za investicije v okviru ukrepa 5 so v Programu HRT sicer predvideni, vendar so neposredno vezana na državni proračun. Glede na višino sredstev in časovno neopredeljenost črpanja večine let ocenjujemo, da se lahko z rebalansom proračuna močno poseže v realizacijo tega ukrepa in posledično tudi končno doseganje finančne realizacije Programa HRT. Ukrep sicer odgovarja na potrebe programskega območja, vendar ne zagotovitev finančnih sredstev za izvedbo investicij vodi v njegovo neizvajanje in neskladje z načrtanim časovnim načrtom izvedbe.

Priporočilo: potrebno je zagotoviti načrtovana sredstva za izvedbo predvidenih investicij, navedenih v Programu HRT.

Ukrep 6: Energetska infrastruktura

Za ukrep 6 v Programu HRT ni opredeljena oblika podpore in višina dodeljenih sredstev, zato ne moremo podati ocene ustreznosti. Predmetni ukrep od dne 13.11.2014 dalje ni več relevanten, saj je Vlada RS na svoji seji na predlog Ministrstva za infrastrukturo sprejela razveljavitev ukrepa 6.

Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na območne

Za ukrep 7 v Programu HRT ni opredeljena oblika podpore in višina dodeljenih sredstev, zato ne moremo podati ocene ustreznosti.

4.4 Sklepna ocena

Ocenjujemo, da je Ukrep 1 Programa HRT popolnoma ustrezen tako glede na potrebe območja, skladnosti finančnih virov in njihove porazdelitve kot same oblike podpore. Ukrepa 2 in 3 posredno rešujeta problematiko zaposlovanja, produktivnosti in potrebe po prestrukturiranju gospodarstva. Oba sta del enotnega ukrepa za vsa problemska območja. Ustreznost Ukrepa 4 je zaradi neizvajanja do presečnega datuma evalvacije nemogoče oceniti. Ukrep 5 ustrezno odgovarja na potrebe programskega območja in slabosti, navedene v SWOT analizi Programa. Razdelitev sredstev in oblika podpore je ustrezna, vendar razpoložljivost velikega deleža sredstev ostaja nedorečena. Ukrep 6 je sicer relevanten, vendar je bil razveljavljen, zato ga ni možno oceniti. Ukrep 7 je sicer zastavljen v smeri ustreznega soočanja s problematiko območja (degradiranost določenih območij kot posledica rudarjenja v preteklosti), vendar pomanjkanje navedbe konkretnih aktivnosti, kazalnikov in finančnih sredstev onemogoča podajanje ustrezne ocene o ustreznosti ukrepa. Zaradi neopredeljenih aktivnosti in finančnih vrednosti ukrepov tudi ni mogoče ocenjevati skladnosti finančnih virov in ustreznosti oblik podpore.

5 UČINKOVITOST PROGRAMA HRT

V tem poglavju podajamo ugotovitve o učinkovitosti izvajanja aktivnosti Programa kot celote in posameznih instrumentov. Osredotočenost poglavja je tako na ocenjevanju sistema izvajanja programa kot tudi spremljanja programa. Ugotovitve temeljijo na analiziranih programskih dokumentov, izvedenimi anketami, delno strukturiranimi intervjuji ter razgovorih z upravičenci. V okviru tega poglavja tako podajamo odgovore na naslednja evalvacijska vprašanja:

- Kako učinkovito je izvajanje aktivnosti Programa kot celote in posameznih instrumentov?
- Ali so zastavljeni kazalniki in merljivi učinki ustrezno definirani? Ali so vrednosti posameznih kazalnikov opredeljene v Programu primerne glede na dosedanje izvedbo instrumentov in ukrepov?
- Ali je sistem spremljanja, nadzora in upravljanja dodeljenih pomoči učinkovit? Kako izboljšati in povečati njegovo učinkovitost?
- Kakšna je ustreznost in učinkovitost sistema s stališča prijaviteljev in prejemnikov sredstev ter kako bi bilo mogoče njegovo učinkovitost izboljšati? Kako je program do uporabnikov (investitorjev) prijazen? Koliko energije in časa morajo vložiti v administracijo za pridobitev sredstev?

5.1 Učinkovitost sistema izvajanja programa

Ocenjujemo, da je učinkovitost sistema izvajanja Programa HRT celostno gledano na nizki ravni, saj se dejansko izvajajo le trije od sedmih ukrepov izmed katerih je eden ne relevanten (ukrep 6). Tekom analize smo zaznali velika razhajanja v učinkovitosti sistema izvajanja med posameznimi ukrepi v okviru Programa, zato celostna ocena ne odraža realne slike. Ocenjujemo, da je v okviru izvajanja programa zaznati pomanjkanje organa, ki bi imel pregled nad izvajanjem vseh ukrepov. Glede na številčnost izvajalskih struktur, ki so ali pa neposredno spadajo v okvire različnih ministrstev, bi bilo ustrezno okrepiti učinkovitost medresorske skupine²⁴ v luči usklajevanja ukrepov in skrbi za njihovo realizacijo, identifikacijo problemov, ki otežujejo izvajanje, iskanje rešitev in v skrajnem primeru tudi razporeditev preostanka nerealiziranih sredstev na druge ukrepe oz. instrumente.

Zaradi razlik v učinkovitosti programa v nadaljevanju podajamo ugotovitve o učinkovitosti izvajanja Programa HRT po posameznih ukrepih:

- Za izvajanje Ukrepa 1 je krovno odgovoren MGRT (ki izvaja Instrument 1.3 in 1.4²⁵), izvajajo pa ga tudi obe pristojni regionalni razvojni agenciji na programskem

²⁴ Delovna skupina za spremljanje izvajanja ukrepov razvojne podpore na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo po ZSRR in Zakonu o razvojni podpori Pomurski regiji

²⁵ Vlogo za koriščenje sredstev je podalo podjetje Radeče papir nova d.o.o, vendar je bila s strani MGRT zavržena. S spremembo Programa z dne 23.6.2016 se je ta instrument ukinil.

območju (Instrument 1.1 in 1.5) ter slovenski podjetniški sklad (Instrument 1.2). Ocenjujemo, da je izvajanje ukrepa učinkovito in da po delni začetni zamudi poteka po načrtih. Ocenjujemo, da je usklajevanje aktivnosti in komunikacija med izvajalskimi institucijami korektno.

- Za izvedbo Ukrepa 2 je odgovoren MDDSZ, ki za ukrep tudi zagotavlja proračunska sredstva. Izvajanje samih postopkov (prejem vlog in vsi postopki vezani na priznanje pravice) pa dejansko izvaja Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje preko pristojnih območnih služb, ki sta na programskem območju dve: OS Trbovlje (za občini Trbovlje in Hrastnik) ter OS Celje (za občino Radeče). Ocenjujemo, da izvajanje ukrepa poteka po dobro utečenih smernicah, saj gre za precej nezapletene postopke, ki se izvajajo tudi za druga problemska območja z visoko brezposelnostjo. Glede na visok potencial doseganja sinergičnih učinkov tega ukrepa z drugimi oblikami podpor v okviru Programa HRT svetujemo, da se okrepijo povezave z drugimi izvajalci na področju dodeljevanja spodbud in še bolj okrepijo ozaveščanje o možnosti vključitve v Ukrep 2.
- Izvajanje ukrepa 3 je v pristojnosti Finančne uprave Republike Slovenije (kot posledica preoblikovanja Davčne uprave Republike Slovenije). Izvajanje postopkov (prejem vlog in njihova obravnava) je v pristojnosti dveh davčnih uradov na programskem območju in sicer: Davčni urad Hrastnik (za občini Trbovlje in Hrastnik) in Davčni Urad Celje (za občino Radeče). Ocenjujemo, da je izvajanje ukrepa ustrezno in dobro poteka, saj gre tako kot pri ukrepu 2 za že znane postopke, ki se izvajajo tudi v drugih problemskih območjih z visoko brezposelnostjo.
- Presojevanje učinkovitosti Ukrepa 4 ne moremo izvesti, saj se ukrep ne izvaja.
- Za izvajanje Ukrepa 5 je pristojno Ministrstvo za infrastrukturo. Ker je izvajanje predvidenih ukrepov v celoti (in izključno) vezano neposredno na proračun RS in je bil v mesecu juniju 2013 sprejet rebalans proračuna, ki je zaustavil investicije, nato pa so bila v letu 2014 z rebalansom proračuna za leto 2014 in proračunom za leto 2015 odvzeta vsa sredstva za investicije se ukrep praktično ne izvaja zato njegove učinkovitosti ne moremo presoditi.
- Za izvajanje Ukrepa 6 je pristojno Ministrstvo za infrastrukturo. V skladu z opisom Ukrepa v Programu HRT je pristojni minister imenoval delovno skupino, ki je pripravila Končno poročilo predloga rešitev srednjeročnega in dolgoročnega načrta prestrukturiranja energetike v Zasavju. Samo poročilo delovne skupine ni bilo obravnavano na Vladi RS, saj ni vsebovalo predloga načrta, kot ga predvideva Energetski zakon (EZ-1). Ker se v skladu z omenjenim zakonom predvideva priprava Energetskega koncepta Slovenije po oceni resornega ministrstva ni smiselno, da se parcialno rešujejo oz. načrtujejo razvoji posameznih regij. Poročilo lahko tako v najboljšem primeru služi le kot ena od podlag za pripravo Energetskega koncepta Slovenije. Posledično ocenjujemo, da je izvedba ukrepa 6 neučinkovita. Predmetni ukrep od dne 13.11.2014 dalje ni več relevanten, saj je Vlada RS na svoji seji na predlog Ministrstva za infrastrukturo sprejela razveljavitev ukrepa 6.

- V okviru ukrepa 7 je bila s strani občine Hrastnik podana informacija, da so že pred sprejetjem teh ukrepov z RTH d.o.o. Trbovlje usklajevali seznam nepremičnin (zemljišč in objektov), ki jih RTH d.o.o. Trbovlje za izvajanje svoje dejavnosti ni več potreboval, so pa pomembne z razvojnega vidika za lokalno skupnost, s ciljem brezplačnega prenosa na lokalno skupnost. Glede na dejstvo, da se zemljišča (in objekti) nahajajo znotraj območij, razvojno pomembnih za lokalno skupnost, oziroma predstavljajo ukrep razvojne podpore za katere ZSRR-2 in sklep Vlade omogočata prenos premoženja v razvojne namene, so na občini Hrastnik dne 17.2.2014 zaprosili za mnenje k predlogu in začetek postopka brezplačnega prenosa premoženja. Odziva s strani RTH d.o.o. še vedno niso dobili, kljub urgenci z dne 29.5.2014 (vir: Prvo letno poročilo o izvajanju Programa). Presojevanje učinkovitosti Ukrepa 7 tako ne moremo izvesti, saj preostalih aktivnosti ni bilo izvedenih.

5.1.1 Učinkovitost tehnične izvedbe programa in izvajalskega sistema

Instrument 1.1: Podjetno v svet podjetništva HRT

Po informacijah, ki smo jih prejeli s strani upravičencev oziroma vključenih v pozive programa Podjetno v svet podjetništva HRT je kadrovska kapaciteta s strani obeh izvajalcev instrumenta (RRA Posavje in RCR Zasavje) ustrezna. Po mnenju upravičencev bi veljalo razmisliti o podaljšanju trajanja vključitve saj nekateri ocenjujejo, da so štirje meseci premalo, in da bi bilo potrebno podaljšati vključenost na vsaj 6 mesecev.

Med udeleženci pozivov PVSP HRT smo izvedli anketo, na kateri smo ugotavljali njihove izkušnje in samo poznavanje Programa HRT. Na podlagi izpolnjenih vprašalnikov podajamo nekatera njihova stališča glede izvajanja Instrumenta 1.1:

- večina (95%) anketirancev, je vedelo, da se program PVSP izvaja v okviru Programa HRT,
- 60,5% jih pozna vsaj 3 ukrepe Programa HRT, med tem ko le 5,2% poznajo vseh 7 ukrepov,
- večina anketirancev program spremlja preko spletne strani RCR Zasavje in lokalnih medijev, sledijo elektronska sporočila institucij izvajalk programa in spletne strani pristojnih institucij,
- večina anketirancev (44,4%) je za poziv PVSP HRT izvedela preko prijateljev in znancev,
- 58,8% anketirancev meni, da njihova vključenost v PVSP HRT ni bila ključna za uresničitev njihove poslovne ideje,
- 56% jih meni, da bi brez vključitve v PVSP HRT svojo poslovno idejo realizirali le delno, saj je vključitev predstavljala dodatno spodbudo za realizacijo,
- dobra polovica (53%) meni da so se jim zaradi vključitve odprla nova tržišča in poslovne priložnosti,
- 78% jih meni, da je vključitev v program koristila pri boljšem razumevanju njihovega gospodarskega področja,

Veliki večini anketirancev (97%) je bila razpisna dokumentacija za vključenost v pozive razumljiva, zahtevana vstopna merila in pogoji ustrezni, za izpolnjevanje prijave pa niso

potrebovali zunanje pomoči kar pomeni, da administrativni vidik tega instrumenta z vidika upravičencev ni predstavljal problemov.

Povprašali smo jih tudi, da z ocenami 1-5 (kjer 5 pomeni zelo dobro in 1 zelo slabo) ocenijo kakovost usposabljanja na več področjih. Povprečne ocene njihovih odgovorov so podane v naslednji preglednici.

Preglednica 7: Ocene kakovosti usposabljanja v okviru programa PVSP HRT

Področje	Povprečna ocena
Pridobivanje novih podjetniških znanj in veščin	4,2
Pomoč pri razvoju podjetniške ideje	4,1
Pridobitev novih znanj na področju komuniciranja v poslovnem okolju	4,1
Socialni vidik (mreženje)	3,9
Izboljšanje lastne podobe in samozavesti	3,8
Pridobitev novih znanj pri trženju	3,8
Pomoč pri ustanovitvi podjetja oziroma pomoč pri drugi obliki zaposlitve	3,4
Pridobitev računalniških znanj	3,1

Vir: MK projekt, d.o.o., avgust 2016, N=35

Kljub relativno visokim ocenam so upravičenci so precej komentarjev podali predavateljem oziroma izvajalcem programa (ki so zunanji izvajalci izbrani s strani posamezne razvojne agencije). Po mnenju udeležencev programa bi lahko bila njihova strokovnost in pristop na višji ravni.

Priporočilo: potrebno je okrepiti strokovnost mentorjev in povečati kakovost usposabljanja zlasti na področjih, ki so slabše ocenjena. Na podlagi prejetih odzivov s strani vključenih udeležencev (na osnovi anketnih vprašalnikov), naj se po potrebi poišče nove izvajalce.

Instrument 1.2 Finančne spodbude za novonastala podjetja

Za izvajanje Instrumenta 1.2 je odgovoren Slovenski podjetniški sklad. Ob analizi razpisnih rokov, časov do objave rezultatov in informacij, pridobljenih s strani upravičencev tega instrumenta ocenjujemo, da za izvajanje tega instrumenta s strani razpisovalca ni na voljo zadostno število človeških virov. Težave so zaznane predvsem v obdobju analize in ocenjevanja projektnih vlog ter v obdobju od objave rezultatov in podpisa pogodb z upravičenci. Posledično so pri upravičencih nastale velike težave pri realizaciji projektov v krajšem času od predvidenih v prijavi. Ker projekti vključujejo tudi zunanje izvajalce (nabava in montaže opreme) lahko skrajšani roki resno ogrozijo realizacijo odobrenih projektov, za kar sicer objektivno odgovornost nosijo upravičenci.

Priporočilo: v primeru večjega števila prijav na razpise mora razpisovalec bodisi kadrovsko okrepiti ekipo za ocenjevanje administrativne in kvalitetne ustreznosti prijavnih vlog, bodisi v primeru zamika objave rezultatov in podpisa pogodb ustrezno podaljšati rok za izvedbo projektov.

Po izkušnjah upravičencev bi bilo lahko v okviru javnih razpisov instrumenta 1.2 razpisanih več sredstev kot tudi večji maksimalni znesek, ki ga lahko prejme en upravičenec. Težavo za upravičence so predstavljali tudi izjemno kratki roki za izvedbo projekta, kar je za nekatere upravičence predstavljalo zelo resno težavo. Določeni upravičenci so imeli tudi težave pri bankah, kjer ni bilo posluha za odobritev kredita, oziroma so bile njihove zahteve po zavarovanju kredita za pokritje lastnega deleža nesorazmerno s samo višino projekta oz. investicije.

Instrument 1.3: Javni razpis za spodbujanje začetnik investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest

Izvajalski organ instrumenta 1.3 je MGRT. Objavljeni javni razpisi v okviru tega instrumenta predstavljajo največje administrativno breme za upravičence Programa HRT. Posledično se razpisovalec sooča s precejšnjim obsegom dela, vezanega na tolmačenje razpisnih pogojev, določil, navedb v razpisni dokumentaciji, ipd. Kljub temu do večjih zamud pri objavi razpisov, objavi rezultatov in podpisu pogodb v okviru tega instrumenta ne prihaja tako da ocenjujemo, da je izvajanje instrumenta podprto z zadostno količino človeških virov.

Priporočilo: upoštevajoč dejstvo, da se razpisovalec ob vsaki objavi razpisa sooča s povečanimi aktivnostmi pojasnjevanja razpisne dokumentacije predlagamo, da okrepi podporo upravičencem preko dodatnih dogodkov in z objavljanjem jasnih in konkretnih odgovorov na vprašanja potencialnih prijaviteljev v luči približanja in pojasnjevanja razpisnih pogojev meril in postopkov.

Na osnovi povratnih informacij, ki smo jih preko spletne ankete in fokusne skupine prejeli s strani upravičencev je razvidno, da jim je bila razpisna dokumentacija sicer razumljiva, vendar so se jim zdela zahtevana merila in vstopni pogoji prestrogi. Kar precej neuspešnih prijaviteljev kot tudi končnih upravičencev je za pomoč pri izpolnjevanju prijavnice in zbiranje prilog pomoč poiskalo bodisi pri podpornih institucijah bodisi svetovalnih podjetjih kar priča o obsežnosti postopka prijave, kar lahko vpliva na to, da se marsikateri upravičenec ne odloči za sodelovanje na razpisu.

Poglavitni problemi, s katerimi so se srečevali upravičenci med postopkom prijave so poleg zahtevnosti razpisa tudi razpisni pogoji (med katere spadajo tudi že omenjene osebne menice) in preobsežna dokumentacija ter velika teža razpisa na dodatnih zaposlitvah.

S strani upravičencev, ki so posredovali odgovore na anketo ter udeležencev fokusne skupine ni bilo zaznati večjih problemov v postopku izvajanja projekta. Sodelovanje med upravičencem in skrbnikom pogodbe je potekalo korektno in konstruktivno. Po mnenju upravičencev bi lahko spremenili le dinamiko izplačevanja sredstev v smeri krajših časovnih intervalov, da bi lahko podjetja prišla prej do samih sredstev.

Instrument 1.4: Program Radeče papir

Ni relevantno.

Instrument 1.5: Koordinacija, promocija in skrbnik programa

Načrtovana sredstva v okviru Instrumenta 1.5 zadostujejo za pokritje stroškov v posamezni izvajalski instituciji (RRA Posavje in RCR Zasavje, d.o.o.), ki je vključena v izvajanje Programa HRT. Glede na zadane naloge in izvajanje in glede na obseg nalog, ki so predvidene v okviru tega instrumenta ocenjujemo, da je razpoložljiva količina človeških virov ustrezna. Kljub temu pa opozarjamo, da v kolikor se bodo aktivnosti obeh podpornih institucij okrepile (za kar preko več priporočil predlagamo, da bi se morale) to odražati tudi v okrepljeni kadrovski strukturi v obeh institucijah.

Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost

Upoštevajoč dejstvo, da je v izvajanje ukrepa 2 vključenih več akterjev: MDDSZ, ZRSZ in območne službe ZRSZ in obe regionalni razvojni agenciji, ki nudijo podporo upravičencem na področju informiranja ocenjujemo, da je izvajanje ukrepa dobro in da je podkrepjen z zadostnim številom ustreznih in kompetentnih človeških virov.

Ocenjujemo, da je administrativna podpora upravičencem na področju informiranosti in podajanja navodil vezanih na izpolnjevanje vloge zadostna. Sama vloga za uveljavitev povračila prispevkov ni zapletena in ne zahteva obširnega zaposlovanja, priloge pa obsegajo dokumentacijo, s katero delodajalci razpolagajo že v okviru svojega rednega poslovanja. Glede na število podjetij, ki so prejela povračilo sredstev smatramo, da bi lahko bila njihova količina večja prav tako je zaznati tudi vzorec, da so za ukrep izvedeli predvsem tisti, ki so se vključili tudi v druge instrumente v okviru ukrepa 1 in tako preko interakcije z izvajalci programa pridobili tudi informacijo o možnosti povračila plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost.

Priporočilo: priporočamo povečanje promocijskih aktivnosti ukrepa 2 v smeri doseganja tudi upravičencev, ki morda niso vključeni v ostale instrumente in Ukrepe ter niso v rednem stiku z območnimi enotami ZRSZ in obeh regionalnih razvojnih agencij.

S strani upravičencev ukrepa 2 ni bilo zaznati večjih težav vezanih na administrativne postopke za prijavo, saj so le-ti dokaj enostavni. Za vključitev v ukrep so se odločili zlasti tisti, ki so že dlje časa želeli zaposliti nov kader, vendar za to niso imeli dovolj sredstev. To pomeni, da je ukrep primeren in odraža potrebe okolja in tudi vodi v smer, da se delovna mesta dlje obdržijo (kar je tudi sicer dejanska praksa nekaterih upravičencev tega ukrepa). Uveljavitev povračila plačanih prispevkov za socialno varnost je tistim upravičencem, ki bi osebo zaposlili tudi brez vključitve v ta ukrep omogočilo, da so posledično lahko sredstva namenili v drugo investicijo podjetja. Komentar podajamo le na dejstvo, da bi lahko pristojni organi prej izplačali sredstva saj gre za enostavno vlogo za katero ni potrebno da od njene vložitve do izplačila sredstev mine več kot 30 dni.

Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje

Za Ukrep 3 smo prejeli le krovne informacije o izvajanju ukrepa in količini dodeljenih sredstev upravičencem, nismo pa uspeli pridobiti konkretnih podatkov kdo so bili koristniki davčnih olajšav. Posledično ne moremo oceniti sinergijskega učinka tega ukrepa

z ostalimi ukrepi v okviru Programa HRT. Ocenjujemo, da je za Ukrep 3 na voljo zadostno število usposobljenih človeških virov, in da je njegovo izvajanje učinkovito.

Priporočilo: priporočamo povečanje promocijskih aktivnosti ukrepa 3, v smeri doseganja tudi upravičencev, ki morda niso vključeni v ostale ukrepe in instrumente Programa HRT. Promocijsko-informativne aktivnosti se naj izvajajo za ukrep 2 in 3 hkrati.

Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja

Ker se Ukrep 4 ne izvaja, ocene o učinkovitosti tehnične izvedbe programa in izvajalskega sistema ne moremo podati.

Ukrep 5: Prometna infrastruktura

Ukrep 5 se izvaja dislocirano in sicer na podlagi nacionalnih programov in je koordiniran centralizirano. Vpetost ukrepa v Program HRT je tako minimalna, vpliv lokalnih deležnikov za izvajanje programa (vključene občine) pa zgolj formalno-posvetovalen, ne pa vsebinski ali izvedbeni. Ocenjujemo, da je bilo Ministrstvu za infrastrukturo in njegovim organom v sestavi, ki so pristojni za izvedbo načrtovanih investicij v okviru Programa HRT dodeljeno dodatno nepotrebno administrativno breme, saj gre za izvajanje investicij, ki so bile bodisi načrtovane pred sprejetjem Programa HRT in bi bili/bodo njihovi učinki dosežene tudi brez njihove vključitve v program, bodisi bodo načrtovane po njegovem izteku in njihova vključitev v program pripravljanih postopkov ne bo pospešila.

Priporočilo: v fazi programiranja bi bila potrebna večja medresorska povezanost, same napovedi o možnih realiziranih investicijah in učinkih pa bolj realno predvidena, kar bi lahko prineslo večje sinergijske učinke na programskem območju.

Ukrep 6: Energetska infrastruktura

Glede na to, da je bila delovna skupina ustanovljena in je pripravila predlog srednje in dolgoročnega načrta o prestrukturiranju energetike v Zasavju ocenjujemo, da je bilo za ta ukrep na voljo zadostno število upravljavskih zmogljivosti in kadrovskega virov za izvedbo ukrepa. Sam ukrep pa na programsko območje (vsaj trenutno) ne prinaša nobenega učinka. Izsledki poročila bodo predstavljali podlago za izdelavo Energetskega koncepta Slovenije vendar ni nujno, da bodo vsi predlogi iz ukrepa upoštevani in nato tudi realno izvedeni.

Priporočilo: aktivnost, ki je bila izvedena v okviru tega ukrepa bi lahko bila izvedena tudi zunaj okvirov Programa HRT saj učinkov izvedene aktivnosti ne bodo odražene tekom trajanja Programa HRT, poleg tega pa ni jasno kakšni učinki so pravzaprav pričakovani.

Predmetni ukrep od dne 13.11.2014 dalje ni več relevanten, saj je Vlada RS na svoji seji na predlog Ministrstva za infrastrukturo sprejela razveljavitev ukrepa 6.

Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na območje

Ker se Ukrep 7 izvaja le delno (potekale so usklajevalne aktivnosti med občino Hrastnik in RTH d.o.o. glede seznama nepremičnin, do dejanskega prenosa pa ni prišlo), ocene o učinkovitosti tehnične izvedbe programa in izvajalskega sistema ne moremo podati.

5.2 Učinkovitost sistema spremljanja programa

V tem poglavju se osredotočamo na analizo sistema spremljanja Programa HRT z vidika njegove ustreznosti in učinkovitosti. V okviru tega poglavja želimo odgovoriti predvsem na evalvacijsko vprašanje:

- Ali so zastavljeni kazalniki in merljivi učinki ustrezno definirani? Ali so vrednosti posameznih kazalnikov opredeljene v Programu primerne glede na dosedanjo izvedbo instrumentov in ukrepov?

V okviru Programa HRT so kazalniki učinka in kazalniki rezultata opredeljeni zgolj za Ukrep 1 za katere podajamo analizo ustreznosti in jasnosti ter ustreznost postavljenih ciljnih vrednosti. Kazalnikov za ostale ukrepe ni opredeljenih zato jih tudi nismo analizirali.

5.2.1 Analiza sistema spremljanja programa

V 7. točki Programa HRT je navedeno, da se na ravni programa pripravijo letna poročila o izvajanju programa, ki vključujejo podatke o tem za katere namene, komu, koliko in na kateri podlagi so bila dodeljena sredstva za vsak instrument posebej in podatke o doseženih ciljnih in rezultatih programa.

V osnovnem programskem dokumentu tako ni navedeno kdo točno mora pripravljati poročila, komu morajo biti posredovana in kdo jih obravnava, kar ocenjujemo kot neustrezno saj je to izrednega pomena zlasti za program, v katerega je vključeno veliko izvajalskih institucij tako na državni kot regionalni ravni.

Izvajalec vrednotenja je pridobil naslednja poročila:

- letni poročili Regionalne razvojne agencije Posavje o izvajanju Programa HRT za leto 2014 in 2015, ki vključujeta natančen popis izvedenih aktivnosti institucije v okviru programa ter analizo stanja po vseh ukrepih, torej ne le tistih v katere so neposredno vključeni,
- s strani Regionalnega centra za razvoj Zasavje smo prejeli letni poročili za leto 2014 in 2015 kjer pa gre dejansko za letni poročili celotne institucije z ločenim poglavjem o vključenosti v Program HRT ter izvajanje instrumenta PVSP HRT. Poleg tega smo prejeli tudi ločeno letno poročilo za leto 2015 – izvajanje programa PVSP HRT,
- s strani MGRT smo prejeli prvo letno poročilo o izvajanju Programa v obdobju od julija 2013 do aprila 2015,
- s strani Zavoda RS za zaposlovanje smo pridobili poročilo o izvajanju »Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja«, ki je sicer poročilo izvedenih ukrepov

ZRSZ v vseh problemskih območjih in tako vključuje tudi programsko območje Programa HRT.

Priporočilo: Pogostejša poročanja bi predstavljala podlago za pravočasno pripravo in sprejetje morebitnih izboljšav na izvajalskem nivoju programa.

Poleg sistema priprave letnih poročil je v Programu HRT tudi zapisano, da se v letu 2016 izvede vmesno vrednotenje programa, ki ga izvede neodvisna zunanja institucija. Vsaj dva člana projektne skupine (ki je sodelovala pri pripravi Programa) pa lahko v katerem koli trenutku zahteva pregled izvajanja posameznega instrumenta v okviru Ukrepa 1 z zahtevo, ki jo naslovita na MGRT.

Priporočilo: priporočamo ustanovitev projektne skupine, ki je načrtovana v Programu vendar dejansko ne obstaja, ter da se zahteva za pregled izvajanja razširi tudi na možnost pregleda izvajanja preostalih ukrepov (ukrepi od 2-7). Tako bo tudi lokalnim deležnikom programa dana možnost večjega pregleda nad izvajanjem programa.

5.2.2 Analiza kazalnikov za spremljanje učinkovitosti izvajanja programa

Kazalniki za spremljanje doseganja ciljev Programa HRT so na voljo le za Ukrep 1: Program spodbujanje konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018. V spodnji preglednici podajamo pregled in ključne ugotovitve vrednotenja o ustreznosti in jasnosti kazalnikov. Preglednica ne vključuje kazalnikov vpliva saj tudi niso predvideni v samem programu saj nanje vpliva več dejavnikov in zaradi relativno majhnih sredstev ni mogoče opredeliti vpliva programskih aktivnosti nanje.

Ocenjujemo, da so postavljeni kazalniki bolj širokega pomena kot zgolj ocenjevanju učinkovitosti in uspešnosti ukrepa 1 in bi jih veljalo (poleg dopolnitve za preostale ukrepe) tudi razširiti na celotno raven Programa HRT, saj tudi drugi ukrepi prispevajo k njihovem doseganju.

Preglednica 8: Ocena ustreznosti kazalnikov za spremljanje učinka in rezultata Programa HRT

Kazalnik	SMART*	Ocena ustreznosti kazalnika
(U) Število oseb vključenih v usposabljanje za PVSP HRT V primeru, da ena oseba od usposabljanja odstopi in jo nadomesti druga oseba, se ta šteje le enkrat (ciljna vrednost do leta 2018 = 160)	DA	Kazalnik je v celoti ustrezen. Možno ga je spremljati in meriti na osnovi evidenc vključenih. Je neposredno vezan na instrument 1.1, časovno zavezujoč do konca programa. Ocenjujemo, da je ciljna vrednost kazalnika ustrezna.
(U) Število podjetij, ki so dobila spodbude za novonastala podjetja (ciljna vrednost do leta 2018 = 120)	DA	Kazalnik je v celoti ustrezen in neposredno vezan na Instrument 1.2. Možna ga je spremljati na ravni celotnega programa preko evidenc izvajalskih institucij. Ocenjujemo, da je ciljna vrednost kazalnika glede na razpoložljiva sredstva ustrezna.
(U) Število gospodarskih subjektov, ki so prejeli sredstva za investicije	DA	Kazalnik je v celoti ustrezen. Je neposredno vezan na instrument 1.3. Je merljiv in ga je mogoče spremljati

Kazalnik	SMART*	Ocena ustreznosti kazalnika
Število sofinanciranih gospodarskih subjektov, ki so prejeli sredstva na razpisu (ciljna vrednost do leta 2018 = 40)		preko evidenc izvajalskih institucij. Ocenjujemo, da je ciljna vrednost dosegljiva.
(R) Izhodi v podjetništvo Kot izhod v podjetništvo se šteje: samozaposlitev v s.p. ali v obliki novoustanovljene gospodarske družbe ali dopolnilne dejavnosti na kmetiji). Osebnno dopolnilno delo se ne šteje kot izhod v podjetništvo. V primeru da več oseb skupaj ustanovi novo podjetje se izhod v podjetništvo šteje za vsakega posebej. Obdobje: 2 leti od zaključka usposabljanja. (ciljna vrednost do leta 2018 glede na stanje enega leta po vključitvi = 56)	DA	Kazalnik je v celoti ustrezen. Je neposredno vezan na Instrument 1.1. Je merljiv in ga je mogoče spremljati tudi preko javnih evidenc. Vrednost predstavlja 35% vrednosti kazalnika učinka števila vključenih v usposabljanje PVSP HRT. Ocenjujemo, da je ciljna vrednost postavljena ustrezno in da je dosegljiva.
(R) Nova delovna mesta Število novih delovnih mest, ki bodo nastala kot posledica izvajanja vseh instrumentov (Ciljna vrednost do leta 2018 = 260)	DA	Kazalnik je v celoti ustrezen. Je neposredno vezan na instrumente 1.1, 1.2, 1.3 in 1.4, posredno pa tudi na ukrepe 2 in 3. Je merljiv. Ocenjujemo, da je ciljna vrednost ob okrepitvi izvajanja aktivnosti programa dosegljiva.
(R) Število tujih vlaganj/investicij Število tujih vlaganj, ki jih bo moč identificirati na podlagi evidence SPIRIT in podatkov v vseh treh občinah (npr.: povpraševanje po zemljiščih, ...) (ciljna vrednost do leta 2018 = 5)	NE	Kazalnik je slabo opredeljen saj pod besedo »tujih« ni jasno ali gre za vlagatelje izven programskega območja ali za vlagatelje izven Republike Slovenije. Kazalnik je moč povezati le z instrumentom 1.4 kjer pa je predvidena vrednost 1. Kazalnik ni ustrezno merljiv (povpraševanje po zemljiščih ni enako vlaganje ali investicija), poleg tega ni mogoče predpostaviti, da je neko konkretno tuje vlaganje ali investicija neposreden rezultat tega programa.

LEGENDA:

(U) = kazalnik učinka

(R) = kazalnik rezultata

* = Izpolnjevanje vseh naslednjih kriterijev: ustreznost, merljivost, uresničljivost, realnost, časovna zavezanost (*angl. Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Time-related*).

Vir: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Priporočilo: priporočamo ukinitvev kazalnika rezultata, vezanega na število tujih vlaganj/investicij, saj ni ustrezen glede na kriterij ustreznosti in merljivosti. Ker sklepamo, da je vezan na instrument 1.4 in ukrep 7 predlagamo nov kazalnik »število izvedenih prenosov premoženja na občine«, saj je to predpogoj za privabitev tujih vlaganj v okviru instrumenta 1.4 (ki pa je ob spremembi Programa postal irelevanten). Nujno je potrebno opredeliti tako kazalnike učinka kot kazalnike rezultata tudi preostalih ukrepov, ki se bodisi izvajajo bodisi se še bodo (zlasti ukrep 4).

5.3 Sklepna ocena

Učinkovitost izvajanja Programa HRT kot celote je izredno težko oceniti, saj prihaja med posameznimi ukrepi do precejšnjih razhajanj. Splošno gledano lahko rečemo, da so instrumenti v okviru ukrepa 1 učinkovito zastavljeni, odražajo potrebe območja, njihovo izvajanje pa je učinkovito in med posameznimi izvajalci dobro usklajeno. Izboljšave, ki jih predlagamo so usmerjene zlasti k lažšanju administrativnih bremen za prijavitelje in upravičence ter okrepitvi informiranja in obveščanja prijaviteljev.

Zastavljeni kazalniki so z izjemo enega ustrezno opredeljeni in merljivi. Pripombo podajamo na dejstvo, da so žal opredeljeni le za en ukrep v okviru programa, med tem ko preostalih 6 ukrepov nima opredeljenih kazalnikov kar predstavlja veliko težavo za spremljanje. Upoštevajoč ukrepe, ki se izvajajo bi veljalo kazalnike opredeliti za ukrepa 2 in 3, ter pri ukrepu 4, ki pravzaprav sploh še ni definiran.

6 USPEŠNOST PROGRAMA HRT

V tem poglavju vrednotimo uspešnost Programa HRT. Odgovarjamo na naslednji evalvacijski vprašanji iz projektne naloge:

- Kakšno je trenutno stanje doseganja kazalnikov?
- Kakšna je ocena dosedanje uspešnosti izvajanja Programa?

V zaključku poglavja predstavljamo tudi uspešnost presečne realizacije finančnega načrta Programa HRT.

6.1 Uspešnost iz vidika doseganja kazalnikov za spremljanje učinkovitosti izvajanja programa

Spodnja preglednica prikazuje dosežene vrednosti kazalnikov učinka in kazalnikov rezultata, ki so bili (skupaj s ciljnimi vrednostmi) navedeni v Programu HRT (tabela 9 na strani 21) glede na presečno obdobje vrednotenja (25.7.2013 – 31.3.2016). Viri podatkov oziroma doseženih vrednosti predstavljajo letna poročila izvajalcev programa, ter podatki, ki smo jih tekom izvajanja vrednotenja dodatno pridobili s strani MGRT, SPS, RRA Posavje in RCR Zasavje d.o.o.. Sestavni del preglednice predstavlja tudi ocena uspešnosti doseganja kazalnikov.

Preglednica 9: Uspešnosti doseganja kazalnikov Programa HRT

Kazalnik	Dosežena vrednost do 31.3.2016 / Ciljna vrednost do 2018	Uspešnost kazalnika
(U) Število oseb vključenih v usposabljanje za PVSP HRT V primeru, da ena oseba od usposabljanja odstopi in jo nadomesti druga oseba, se ta šteje le enkrat	94 / 160	Do presečnega datuma vrednotenja se je v usposabljanje vključilo 94 oseb od tega 27 iz občine Hrastnik, 30 iz občine Radeče in 37 iz občine Trbovlje. Realizacija kazalnika je 58,75%.
(U) Število podjetij, ki so dobila spodbude za novonastala podjetja	5 / 120	V okviru 1. javnega razpisa P2R je bilo odobrenih 5 projektov, torej je realizacija kazalnika 4,17%, kar je tudi posledica, da je razpis enakovredno obravnaval vsa problemska območja.
(U) Število gospodarskih subjektov, ki so prejeli sredstva za investicije Število sofinanciranih gospodarskih subjektov, ki so prejeli sredstva na razpisu	15 / 40	V okviru 1. javnega razpisa je bilo izbranih 13 podjetij od katerih je bilo realiziranih 12 projektov (1 podjetje je od pogodbe odstopilo), na drugem razpisu so bili izbrani štirje upravičenci. Eden upravičenec je bil izbran na obeh razpisih tako da ga štejemo samo enkrat, zato je končni izračun kazalnika $12+4 \cdot 1=15$, kar pomeni, da je realizacija kazalnika 37,5%
(R) Izhodi v podjetništvo Kot izhod v podjetništvo se šteje: samozaposlitev v s.p. ali v obliki novoustanovljene gospodarske družbe ali	30 / 56	Po zaključku vključitve v PVSP HRT se je do presečnega datuma zaposlilo 30 oseb od katerih je 19 (63,33%) zaposlitev našlo v okviru drugih (že obstoječih) gospodarskih družb in pravnih

Kazalnik	Dosežena vrednost do 31.3.2016 / Ciljna vrednost do 2018	Uspešnost kazalnika
dopolnilne dejavnosti na kmetiji). Osebnostno dopolnilno delo se ne šteje kot izhod v podjetništvo. V primeru da več oseb skupaj ustanovi novo podjetje se izhod v podjetništvo šteje za vsakega posebej. Obdobje: 2 leti od zaključka usposabljanja.		oseb, 11 (36,67%) vključenih pa je odprlo svoj s.p. ali d.o.o., kar pomeni, da je realizacija tega kazalnika 19,64% (podatki glede na stanje enega leta po vključitvi).
(R) Nova delovna mesta Število novih delovnih mest, ki bodo nastala kot posledica izvajanja vseh instrumentov	33 / 260	v okviru Instrumenta 1.1 je bilo realiziranih 30 zaposlitev, v okviru realiziranih projektov instrumenta 1.2 6 zaposlitev in v okviru instrumenta 1.3 27 zaposlitev. Skupaj tako 33 zaposlitev, kar predstavlja 12,7% realizacijo kazalnika.
(R) Število tujih vlaganj/investicij Število tujih vlaganj, ki jih bo moč identificirati na podlagi evidence SPIRIT in podatkov v vseh treh občinah (npr.: povpraševanje po zemljiščih, ...)	0 / 5	V poročilih o izvajanju programa, kot tudi na podlagi razgovorov z deležniki programa in občinami na programskem območju ni bilo identificiranih nobenih tujih vlaganj ali investicij, ki bi jih bilo možno povezati s Programom HRT.

LEGENDA:

(U) = kazalnik učinka

(R) = kazalnik rezultata

Vir: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Priporočilo: povprečna realizacija doseganja kazalnikov na presečni datum vrednotenja (31.3.2016) znaša 22,13% kar upoštevajoč dejstvo, da se je program podaljšal do leta 2020 ne predstavlja dovolj veliko stopnjo realizacije, da bi lahko dejali, da bodo vrednosti dosežene. Po treh letih izvajanja programa je realizacija kazalnikov na manj kot četrtini, kar ob takšni intenziteti pomeni, da bodo leta 2020 kazalniki doseženi na malce več kot polovici načrtovane vrednosti.

6.2 Uspešnost iz vidika doseganja ciljev, rezultatov in učinkov programa

6.2.1 Ukrep 1: Program konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore

Instrument 1.1: Podjetno v svet podjetništva HRT

Izbor vključenih posameznikov v PVSP HRT je potekal na podlagi javnih pozivov, ki sta jih pripravili in objavili pristojni izvajalski instituciji za izvajanje Instrumenta 1.1 in sicer RCR Zasavje, d.o.o. (za vključitev upravičencev na območju občine Hrastnik in občine Trbovlje) ter RRA Posavje (za vključitev upravičencev na območju občine Radeče).

Vse pravočasno prispele vloge so bile najprej formalno pregledane ali prijavitelj izpolnjuje pogoje (stalno prebivališče v občini na območju programa oz. območju pristojnosti izvajalske institucije, ki je prejela vlogo, vključenost v evidenco brezposelnih oseb na

ZRSZ, še ni bil nikoli vključen v PVSP in ima poravnane vse zapadle obveznosti do države) in so predložili popolno prijavo (izpolnjena obrazca 1 in 2 ter priložen življenjepis in dokazilo o izobrazbi). Formalnemu pregledu je sledil pregled in ocena izpolnjenih vprašalnikov kjer lahko vsak prijavitelj prejme največ 100 točk. 40 najbolj ustreznih prijaviteljev, ki so dosegli minimalno 50 točk (oziroma vsi prijavitelji, ki so dosegli minimalno 50 točk v kolikor jih je manj kot 40) je bilo vabljenih na razgovor s komisijo, ki je nato sprejela odločitvi o vključitev v PVSP HRT.

Pri ocenjevanju vlog je največja teža namenjena presoji poslovne ideje in možnosti njene realizacije (največ 40 možnih točk), sledijo podjetniške lastnosti (do 30 točk), pretekle izkušnje, pridobljena znanja in veščine (do 20 točk) ter karierni cilji in motivacija za uspešno delo v programu (do 10 točk).

Analiza izvedbe Instrumenta 1.1.

Spodnja preglednica prikazuje časovno dinamiko in postopek izvajanja Instrumenta 1.1 v obdobju od sprejetja Programa HRT do presečnega datuma vrednotenja. Vse skupine so se izvajale za dobo 4 mesecev, povprečen čas od objave poziva do začetka izvajanja pa je znašal 46,2 dni.

Preglednica 10: Časovna dinamika izvajanja Instrumenta 1.1

Poziv	Izvajalska institucija	Datum objave poziva	Obdobje izvajanja	Št. dni od objave poziva do začetka izvajanja
1	RRA Posavje	22.12.2014	9.2. - 8.6.2015	49
2	RRA Posavje	15. 4.2015	1.7. – 31.10.2015	77
3	RRA Posavje	17.12.2015	1.2. – 31.5.2016	46
1	RRCR Zasavje, d.o.o.	23.12.2014	2.2. - 1.6.2015	41
2	RRCR Zasavje, d.o.o.	6.2.2015	16.3. - 15.7.2015	38
3	RRCR Zasavje, d.o.o.	13.4.2015	1.6. - 30.9.2015	49
4	RRCR Zasavje, d.o.o.	19.5.2015	1.7. - 30.10.2015	43
5	RRCR Zasavje, d.o.o.	23.12.2015	1.2. - 31.5.2016	40
6	RRCR Zasavje, d.o.o.	28.1.2016	1.3. - 30.6.2016	33

Vir podatkov: RRA Posavje, RRCR Zasavje, d.o.o., obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Preglednica 11: Postopek izvajanja Instrumenta 1.1

Poziv	Izvajalska institucija	Število prijav	Število vključenih
1	RRA Posavje	13	10
2	RRA Posavje	15	10
3	RRA Posavje	10	10
1	RRCR Zasavje, d.o.o.	23	11
2	RRCR Zasavje, d.o.o.	18	11
3	RRCR Zasavje, d.o.o.	17	11
4	RRCR Zasavje, d.o.o.	23	10
5	RRCR Zasavje, d.o.o.	13	10

6	RRCR Zasavje, d.o.o.	31	11
<i>Skupaj v okviru vseh 9. pozivov:</i>		163	94

Vir podatkov: RRA Posavje, RCR Zasavje, d.o.o., obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

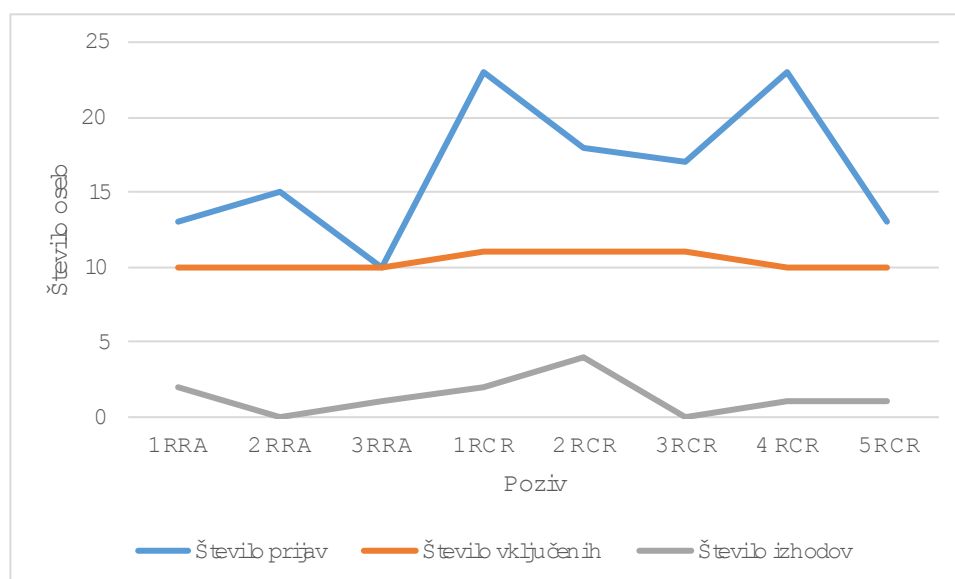
Tekom izvedbe prvih devetih pozivov za vključitev upravičencev v PVSP HRT se je skupaj prijaviło 163 oseb, vključenih pa je bilo 94 (57,67%). Povprečno število prijav na posamezen razpis je bilo 18,1. Največ prijav na posamezen javni poziv je prispelo na 6. javni poziv RCR Zasavje, d.o.o. (31 oseb), najmanj pa na prvi poziv RRA Posavje in 5. poziv RCR Zasavje, d.o.o. (13 oseb). V večini skupin je bilo vključenih 10 oseb, v štirih skupinah izvajalca RCR Zasavje, d.o.o. pa 11 oseb.

Preglednica 12: Kazalniki Instrumenta 1.1

Poziv	Izvajalska institucija	Število vključenih oseb	Število izhodov v podjetništvo	% izhodov v podjetništvo glede na vključene osebe	Število drugih zaposlitev	Skupaj	% izhodov v podjetništvo in zaposlitev glede na vključene osebe
1	RRA Posavje	10	2	20	4	6	60
2	RRA Posavje	10	0	0	3	3	30
3	RRA Posavje	10	1	10	3	4	40
1	RCR Zasavje, d.o.o.	11	2	18,18	3	5	45,45
2	RCR Zasavje, d.o.o.	11	4	36,36	1	5	45,45
3	RCR Zasavje, d.o.o.	11	0	0	1	1	9,09
4	RCR Zasavje, d.o.o.	10	1	10	4	5	50
5	RCR Zasavje, d.o.o.	10	1	10	0	1	10
<i>Skupaj</i>		83	11	13,25	19	30	36,14

Vir podatkov: RRA Posavje, RCR Zasavje, d.o.o., obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Graf 2: Trend gibanja števila prijav, vključenih in izhodov v okviru instrumenta 1.1.

Vir podatkov: RRA Posavje, RCR Zasavje, d.o.o., obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Zgornja preglednica in graf predstavljata analizo doseganja kazalnikov Instrumenta 1.1. Celostna slika izvajanja analiziranih devetih pozivov izkazuje, da se je od 83 vključenih oseb ob koncu pozivov zaposlilo 30 oseb (36,14%). Od tega se jih je največ, 19 oziroma 63,33% zaposlilo v drugih gospodarskih družbah oziroma pravnih osebah, 11 vključenih (13,25% od vseh vključenih oseb oziroma 36,6% tistih, ki so se zaposlili) pa so odprli lastno podjetje (s.p. ali d.o.o.). Največ izhodov v podjetništvo (4) je bilo med vključenimi v 2. pozivu RCR Zasavje, d.o.o., medtem ko ni bilo nič izhodov v 2. pozivu RRA Posavje in 3. pozivu RCR Zasavje, d.o.o.. Povprečno število izhodov v podjetništvo na skupino znaša 1,38. V preglednico nismo vključili podatke za poziv št. 6 RCR Zasavje, d.o.o., saj se izvajanje tega poziva do presečnega datuma še ni zaključilo.

Finančna analiza izvajanja Instrumenta 1.1

Preglednica 13: Finančna realizacija instrumenta 1.1

Izvajalska institucija	Dejanska poraba v letu 2015 (EUR)	Dejanska poraba v letu 2016 (EUR)	Skupaj načrtovana poraba v letih od 2013 do vključno 2016 (EUR)	Skupaj dejanska poraba do 31.3.2016 (EUR)	% finančne realizacije
RRA Posavje	207.494,48	68.790,00	1.249.200,00	1.003.009,14	80,29
RCR Zasavje	488.825,91	237.898,75			
SKUPAJ	696.320,39	306.688,75			

Vir podatkov: RRA Posavje, RCR Zasavje, d.o.o., obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Uspešnost izvajanja z vidika upravičencev

O oceni uspešnosti smo povprašali tudi udeležence PVSP HRT. Na osnovi odgovorov tistih, ki so odgovorili na spletno anketo jih večina ocenjuje, da je instrument primeren glede na potrebe območja, in da prispeva k povečevanju zaposlovanja. Večina jih tudi dobro do zelo dobro ocenjuje kakovost samega usposabljanja. Po drugi strani pa so nekateri udeleženci mnenja, da je bil instrument premalo oglaševan in da bi trajanje vključitev lahko bilo daljše (po ocenah nekaterih vključenih bi bilo optimalno trajanje 6 mesecev). Udeleženci bi si želeli več možnosti pri vključitvah v dodatna izobraževanja.

Po mnenju tistih, ki so se po vključitvi podali v svet podjetništva je razvidno, da so vsi svojo idejo razvijali dlje časa in tako ni zgolj posledica poziva. Večina teh posameznikov ocenjuje, da bi svojo projektno idejo lahko realizirali tudi brez vključitve, a le delno, nekateri ocenjujejo da bi jo lahko realizirali v celoti spet drugi je nikakor ne bi realizirali. Iz tega vidika ocenjujemo, da je instrument uspešen saj predstavlja dodatno vzpodbudo.

Priporočilo: priporočamo okrepitev promocijskih aktivnosti za oglaševanje Instrumenta 1.1 kot priložnost ki ga nudi na področju usposabljanja, zlasti lokalnih medijih in pri samih izvajalskih institucijah.

Instrument 1.2: Finančne spodbude za novonastala podjetja

Finančne spodbude za novonastala podjetja se podeljujejo na osnovi javnih razpisov, ki jih razpisuje Slovenski podjetniški sklad. V skladu s presečnim datumom vrednotenja objavljamo in analiziramo javni razpis P2R 2015 – Spodbude za zagon podjetij v problemških območjih z visoko brezposelnostjo v letu 2015, ki ga je dne 13.3.2015 objavil Slovenski podjetniški sklad.

Predmetni javni razpis ni bil namenjen zgolj programskemu območju Programa HRT temveč tudi preostalim problemškim območjem z visoko brezposelnostjo (Pokolpje, Maribor s širšo okolico) ter območju Pomurske regije ter občin Sveti Tomaž, Ormož in Središče ob Dravi. Javni razpis je bil enakovreden do vseh območij kar pomeni, da se ni podeljevalo nič dodatnih točk glede na občino prijavitelja, sredstva pa so bila namenjena vsem (niso bila deljena po programskih območjih).

Vse formalno popolne vloge, ki so izpolnjevale pogoje razpisa in so bile skladne z njegovim namenom je nato ocenila komisija na podlagi meril. Iz pregleda meril na podlagi katerih so se podeljevale točke vlagateljem je razvidno, da je največji poudarek razpisa na inovativnosti, povečanju števila zaposlenih, tržni naravnosti in trajnemu učinku storitve/izdelka (pri vsakem merilu je možno doseči največ 20 točk). Prag števila točk, nad katerim je bilo odobreno sofinanciranje je znašal 50 točk. Sredstva so se dodeljevala tistim, ki so dosegli največ točk in nato navzdol vse do porabe sredstev.

Analiza izvedbe Instrumenta 1.2.

Spodnja preglednica prikazuje časovno dinamiko in postopek izvajanja Instrumenta 1.2 v obdobju od sprejetja Programa HRT do presečnega datuma vrednotenja.

Preglednica 14: Časovna dinamika izvajanja Instrumenta 1.2

JR	Izvajalska institucija	Datum objave javnega razpisa	Št. koledarskih dni od objave JR do roka za oddajo vlog	Št. koledarskih dni od roka za oddajo vlog do objave rezultatov
P2R	Slovenski podjetniški sklad	13.3.2015	18	99

Vir podatkov: SPS, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Iz zgornje preglednice je razvidno, da so imeli prijavitelji le 18 koledarskih dni časa za pripravo vloge, kar ocenjujemo kot bistveno prekratko. Po drugi strani je od izteka roka za oddajo prijavnih vlog do dneva objave rezultatov preteklo 99 koledarskih dni oziroma več kot trije meseci.

Preglednica 15: Postopek izvajanja Instrumenta 1.2

JR	Izvajalska institucija	Število prejetih vlog	Število prejetih vlog iz območja Programa HRT	Število odobrenih vlog	Število odobrenih vlog iz območja Programa HRT	% odobrenih vlog / % odobrenih vlog iz območja Programa HRT
P2R	Slovenski podjetniški sklad	288	30	76	5	26,4 / 16,7

Vir podatkov: SPS, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Na javni razpis P2R 2015 je skupaj prispelo 288 vlog, od katerih jih je iz programskega območja Programa HRT 30 (10,42%). Na javnem razpisu je bilo odobrenih 76 vlog (26,39% vseh prispelih vlog). Odobrenih je bilo 5 vlog iz programskega območja Programa HRT kar predstavlja 6,58% vseh odobrenih vlog, oziroma 16,67% prispelih vlog iz območja Program HRT.

Finančna analiza izvajanja Instrumenta 1.2.

Višina razpisanih sredstev v okviru javnega razpisa P2R 2015 je znašala 1.480.000,00 EUR. Skupna višina 76 izbranih projektov za sofinanciranje je znašala 1.474.892,81 EUR, kar pomeni, da je bilo dodeljenih 99,65% razpoložljivih sredstev za ta javni razpis. Od tega je bilo za prijavitelje iz programskega območja Programa HRT odobrenih 100.000,00 EUR, kar predstavlja 6,78% vseh odobrenih sredstev.

Preglednica 16: Finančna realizacija instrumenta 1.2

JR	Izvajalska institucija	Višina odobrenih sredstev (EUR)	Izplačana sredstva (EUR)	Višina odobrenih sredstev Program HRT (EUR)	Izplačana sredstva – Program HRT (EUR)	% finančne realizacije / % finančne realizacije Program HRT
P2R	Slovenski podjetniški sklad	1.474.892,81	1.317.953,01	100.000,00	97.889,75	89,36 / 97,89

Vir podatkov: SPS, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Za vsakega izmed 5 projektov iz programskega območja Programa HRT, izbranih na razpisu P2R 2015 je bilo dodeljenih 20.000,00 EUR kar pomeni skupni znesek 100.000,00 EUR. Od tega zneska je bilo izplačanih 97.889,75 EUR kar pomeni 97,89% realizacijo glede na odobrena sredstva, kar je višja realizacija od povprečne realizacije projektov na ravni celotnega razpisa (89,36%).

Ker v okviru razpisa ni bilo ločeno razpisanih sredstev za posamezno programsko območje in posledično tudi ločene obravnave vlog, finančna realizacija instrumenta zelo zaostaja za predvideno dinamiko dodeljevanja sredstev upravičencem. V letu 2014 se instrument ni izvajal, v letu 2015 pa so bila za njegovo izvajanje namenjena sredstva v višini 800.000,00 EUR od skupaj 1,4 mio EUR, kolikor je znašala razpisana višina za vsa štiri problemska območja. Ker proračunskih sredstev za izvedbo na ostalih treh območjih ni bilo dovolj, so se predvidena sredstva v okviru Programa HRT namenila za skupni razpis. Posledično je bilo do konca leta 2015 za instrument 1.2 glede na finančni načrt Programa HRT predvideno 1,6 milijona EUR, izplačanih pa le 97.889,75 EUR kar predstavlja le 6,1% finančno realizacijo do konca leta 2015 oziroma 2,7% realizacijo glede na vsa načrtovana sredstva za ta instrument do konca izvajanja Programa HRT.

Uspešnost izvajanja z vidika upravičencev

Po informacijah, ki smo jih pridobili s strani upravičencev, bi si le-te želeli višje finančne vzpodbude, daljše roke za prijavo ter korekcijo pri dinamiki izplačevanja, ki bi omogočila poročanje v krajših časovnih intervalih. Večini upravičencev je bila razpisna dokumentacija razumljiva in dovolj jasna, podporo razpisovalca ocenjujejo kot dobro. Pridobitev nepovratnih sredstev oziroma sofinanciranje njihovega projekta pa je upravičencem omogočilo, da so del sredstev vložili drugam, v največ primerih je to razvoj ter zaposlovanje novih kadrov.

Priporočilo: za večjo uspešnost instrumenta v luči doseganja tako kazalnikov učinka in rezultata kot tudi doseganja načrtovane finančne realizacije je potrebo v prihodnjih razpisih določiti ločeno višino sredstev ter obravnavo za prijavitelje iz programskega območja Programa HRT.

Instrument 1.3: Javni razpis za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest

Izbor projektov za sofinanciranje v okviru instrumenta 1.3 poteka na podlagi v naprej določenih meril za ocenjevanje. Popolne in pravočasno prispele prijavnne vloge strokovna komisija oceni na podlagi meril, kjer je največje možno število točk 85, za dodelitev sredstev pa je morala vloga doseči prag minimalnega števila točk (35 točk). V kolikor je projektov nad 35 točk več, se sofinanciranje dodeli projektom po vrstnem redu višine prejetih točk do porabe sredstev.

Glede na merila in največjega števila točk za posamezno merilo je največja teža podana številu na novo ustvarjenih delovnih mest (41 možnih točk), sledi namen in cilji investicije (20 točk). Merila okolje, tržna analiza in bonitetna ocena so ocenjeni z 8 točkami in imajo tako zelo majhen pomen. Postavljena merila so sicer skladna z operativnimi cilji Programa HRT, vendar odražajo nizko regionalno pogojenost razpisa glede na identificirane priložnosti v SWOT analizi programa.

Analiza izvedbe Instrumenta 1.3.

Spodnja preglednica prikazuje časovno dinamiko in postopek izvajanja Instrumenta 1.3 v obdobju od sprejetja Programa HRT do presečnega datuma vrednotenja.

Preglednica 17: Časovna dinamika izvajanja Instrumenta 1.3

JR	Izvajalska institucija	Datum objave javnega razpisa	Št. koledarskih dni od objave JR do roka za oddajo vlog	Št. koledarskih dni od roka za oddajo vlog do objave rezultatov
1. JR HRT	MGRT	21.3.2014	38	60

Vir podatkov: MGRT, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Iz zgornje preglednice je razvidno, da so imeli prijavitelji 38 koledarskih dni časa za pripravo vloge, kar ocenjujemo kot ustrezno in primerljivo z drugimi podobnimi razpisi, ki jih objavlja MGRT. Ocenjevanje vlog je potekalo relativno hitro in rezultati so bili objavljeni 60 dni (2 meseca) po roku oddaje vlog in hitreje kot na primer pri instrumentu 1.2. Čas pregleda vlog in njihove ocene ocenjujemo kot ustrezen.

Preglednica 18: Postopek izvajanja instrumenta 1.3

JR	Izvajalska institucija	Število prejetih vlog	Število odobrenih vlog	% odobrenih vlog
1. JR HRT	MGRT	31	13	41,9

Vir podatkov: MGRT, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Na 1. javni razpis za spodbujanje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest je prispelo 31 vlog. 2 vloge sta bili zavrnjeni ker nista pravočasno prispeli, 5 vlog je bilo zavrnjenih zaradi neizpolnjevanja pogojev (neupravičeni vlagatelji), ena od njih pa ni dosegla minimalnega praga za dodelitev financiranja. Prag je tako doseglo 24 vlog od katerih je bilo 11 zavrnjenih saj tekom poziva k dopolnitvi le-te niso posredovali ali pa je

bila neustrezna. Za financiranje je bilo tako izbranih 13 vlog kar predstavlja 41,9% vseh prispelih vlog na 1. javni razpis.

Finančna analiza izvajanja Instrumenta 1.3.

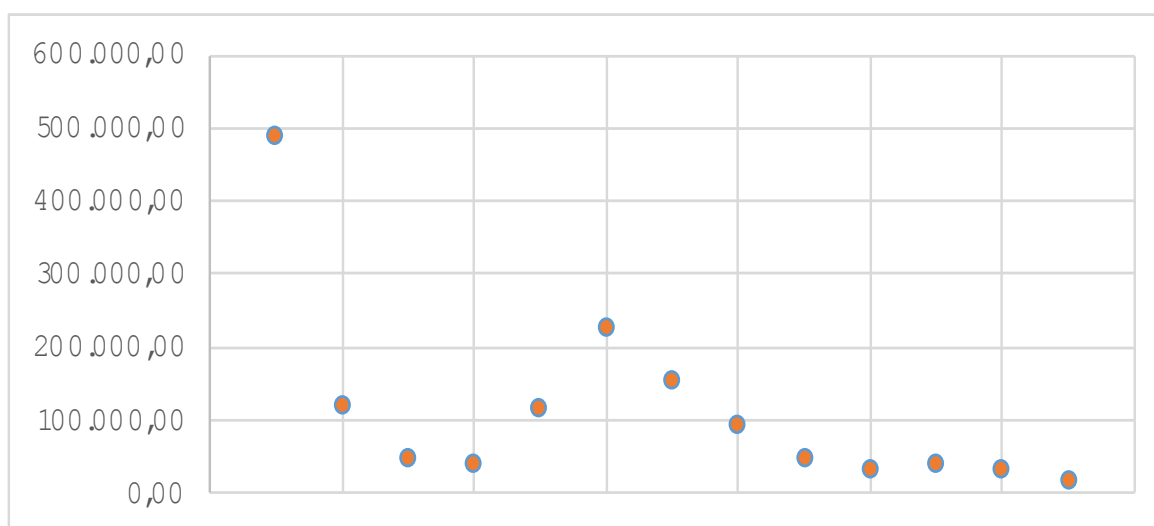
Višina razpisanih sredstev v okviru 1. javnega razpisa je znašala 1.500.000,00 EUR za leto 2014 in 1.428.985,00 EUR za leto 2015, skupaj torej 2.928.985,00 EUR. Skupna višina odobrenih sredstev za izbranih 13 projektov je znašala 1.477.049,81 EUR, kar predstavlja zgolj 50,4% vseh razpoložljivih sredstev za ta javni razpis.

Preglednica 19: Finančna realizacija instrumenta 1.3

JR	Izvajalska institucija	Višina odobrenih sredstev (EUR)	Izplačana sredstva (EUR)	% finančne realizacije
1. JR HRT	MGRT	1.477.049,81	1.250.085,00	84,63

Vir podatkov: MGRT, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

MGRT je upravičencem v letu 2014 izplačal 583.757,00 EUR, v letu 2015 pa 666.328,00 EUR, skupaj tako 1.250.085,00 EUR, kar predstavlja 84,63% finančno realizacijo glede na odobrena sredstva in 83,34% glede na vsa razpoložljiva sredstva javnega razpisa.

Graf 3: Višina investicije posameznega projekta (v EUR)

Vir podatkov: MGRT, obdelava MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Zgornji graf prikazuje višino investicije posameznih odobrenih projektov (v EUR) v okviru 1. JR HRT glede na dodeljena sredstva. Najvišji znesek odobrenega projekta znaša 490.000,00 EUR, najmanjši pa 19.000,00 EUR. Povprečna višina odobrenih zneskov za financiranje projektov v okviru 1. javnega razpisa je znašala 113.619,22 EUR.

Uspešnost izvajanja z vidika upravičencev

Po informacijah, ki smo jih pridobili s strani upravičencev, bi si le-te želeli poenostavitev administrativnih postopkov vezanih na izpolnitev prijavnih vloge. Kar nekaj prijaviteljev je poiskalo pomoč za izpolnitev prijavnih vloge tudi pri zunanjih izvajalcih pri čemer so imeli dodatne stroške (tudi v višini od 1.000 – 2.000 EUR). Precej nejevolje in težav so predstavljale osebne bianko menice za družbenike v gospodarskih družbah, ki jih drugi primerljivi programi regionalne razvojne podpore sicer ne poznajo. Upravičenci si želijo tudi korekcijo pri dinamiki izplačevanja, ki bi omogočila poročanje v krajših časovnih intervalih. nepovratnih sredstev oziroma sofinanciranje njihovega projekta pa je upravičencem omogočilo, da so del sredstev vložili drugam, v največ primerih je to razvoj ter zaposlovanje novih kadrov.

Priporočilo: potrebno je pospešiti tako doseganje kazalnikov učinka in rezultata, kot tudi finančno realizacijo dodeljenih sredstev v okviru instrumenta 1.3.

Instrument 1.4: Program Radeče papir

Za ponovno zagotovitev proizvodnje in zaposlitev delavcev je bilo v okviru Programa HRT potencialnemu kupcu in investitorju v papirnico predvidenih 3 milijone EUR.

Vlogo za projekt »Zagon Radeče papir« - nakup podjetja, ki je prenehalo poslovati je podjetje Radeče nova d.o.o. vložilo na MGRT dne 8.1.2014. Komisijo za presojo vloge je ministre imenoval dne 29.1.2014. Vloga je bila dolgo v fazi presoje, saj je bilo odprtih precej elementov, tako glede velikosti podjetja kot tudi predloženih dokazil.

V letu 2015 je podjetje Radeče papir nova d.o.o. prejelo odgovor MGRT, da je njihova vloga zavrnjena.

Čeprav se je proizvodnja papirja v podjetju Radeče papir nova d.o.o. zagnala in trenutno zaposluje 180 oseb, v hčerinskem podjetju Muflon d.o.o. pa še 100 oseb, je instrument 1.4 zaradi nedodelitve predvidene podpore tujemu investitorju neuspešen. Ocenjujemo, da je nerealizacija načrtovane podpore tudi slab signal tujim vlagateljem in investitorjem na območju s katerim je neposredno povezan tudi eden izmed kazalnikov rezultatov programa.

S spremembo Programa z dne 23.6.2016, je bil ta instrument ukinjen.

Instrument 1.5: Koordinacija, promocija in skrbnik programa

V okviru instrumenta 1.5 sta obe izvajalski instituciji na programskem območju RRA Posavje (pristojno za občino Radeče) in RCR Zasavje, d.o.o. (pristojno za občino Trbovlje in občino Hrastnik) izvedli naslednje aktivnosti:

- izvajanje programa PVSP HRT,
- udeležba na predstavitvi javnega razpisa za sofinanciranje začetnih tujih investicij,
- organizacija posveta, priprava in izvedba informativnih predstavitvenih delavnic na temo predstavitve programa, ukrepov in posameznih instrumentov,
- splošna promocija programa in posameznih instrumentov,
- svetovanje potencialnim prijaviteljem v zvezi s programom oz. posameznimi instrumenti,
- vsebinsko in finančno koordiniranje programa,
- usklajevanje programa (koordinacija z MGRT, občinami problemskega območja, itd.),
- udeležba na 44. seji Komisije sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in na 53. seji Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj,

Na podlagi podatkov, ki smo jih pridobili s strani upravičencev ocenjujemo, da je vloga regionalnih razvojnih institucij na programskem območju uspešna in predstavlja ustrezen vezni člen med centraliziranimi izvajalskimi institucijami in lokalnimi deležniki, ki je marsikaterim upravičencem bližje.

Preglednica 20: Finančna realizacija instrumenta 1.5

Izvajalska institucija	Dejanska poraba v letu od pričetka izvajanja programa do 31.3.2016 (EUR)	Skupaj načrtovana poraba v letih od 2013 do vključno 2016 (EUR)	Skupaj dejanska poraba do 31.3.2016 (EUR)	% finančne realizacije
RRA Posavje	38.273,73	278.225,00	175.529,67	63,09
RRCR Zasavje	137.255,94			

Vir podatkov: RRA Posavje, RRCR Zasavje, d.o.o., obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Zgornja preglednica prikazuje višino vseh dodeljenih sredstev izvajalskima institucijama na regionalnem nivoju za izvajanje instrumenta 1.5 do presečnega datuma vrednotenja (31.3.2016). Ker Instrument 1.5 nima določenih nobenih neposrednih kazalnikov učinka in rezultata tudi ne moremo podati ocene doseganja le-teh.

Priporočilo: glede na to, da na različnih mestih v dokumentu podajamo priporočila o okrepitvi aktivnosti informiranja in obveščanja upravičencev in v luči sprejete spremembe Programa HRT in njegovega podaljšanja priporočamo, da se v okviru instrumenta 1.5 opredelijo kazalniki in po potrebi nameni tudi več sredstev za njihovo doseg.

6.2.2 Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost

Ocena uspešnosti ukrepa 2 temelji na podatkih, ki so predstavljeni v letnih poročilih izvajalskih institucij na ravni programa (MGRT, RRA Posavje) ter izvajalski instituciji ukrepa 2 (ZRSZ).

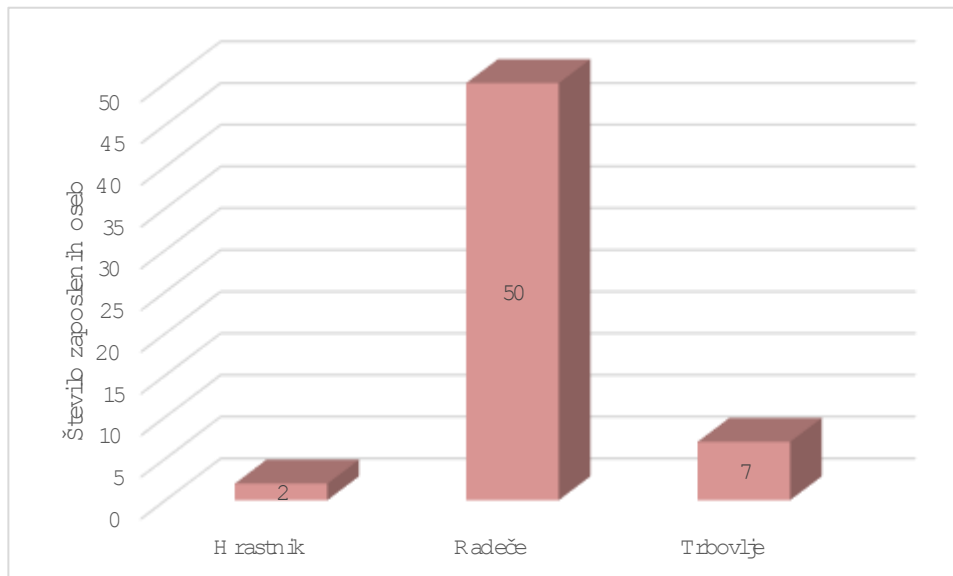
Glede na to, da se povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost dodeljuje retrospektivno, sta bili v letu 2014 obravnavani le dve vlogi (obe v ZRSZ OE Trbovlje). Prvo izplačilo (za eno osebo) je bilo izvedeno v novembru 2014, drugo (prav tako za eno osebo) pa v mesecu januarju 2015.

Bolj podrobni podatki so na voljo za leto 2015²⁶, ki pa glede na prejšnja leta uvaja tudi novost, da območne službe niso več pristojne za izvajanje tega ukrepa ampak se vloge oddajo neposredno na ZRSZ (tudi možnost e-vloge).

Iz programskega območja Programa HRT je v letu 2015 prispelo 64 vlog, od katerih jih je bilo 59 (92,2%) izbranih kot ustreznih. To pomeni, da so se izvedla povračila plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost za 59 oseb na programskem območju, za kar je vloge predložilo 9 podjetij. Največ povračil plačanih prispevkov je bilo odobrenih za podjetje Radeče papir Nova d.o.o..

Glede na strukturo zaposlenih po spolu prednjačijo moški, saj je od 59 zaposlenih 46 (77,97%) moških in 13 (22,03%) žensk.

²⁶ Vir: Poročilo o izvajanju »Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja« na Zavodu RS za zaposlovanje v letu 2015. Obdobje poročanja: 1.1.2015 do 31.12.2015

Graf 4: Število zaposlenih oseb glede na občino zaposlitve

Vir podatkov: ZRSZ, obdelava MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Zgornja preglednica prikazuje število zaposlenih oseb za katere so delodajalci uveljavljali povračilo plačanih prispevkov. V občini Hrastnik sta povračilo uveljavila dva delodajalca za vsak po eno osebo. V občini Radeče je pravico uveljavilo zgolj eno podjetje (Radeče papir Nova, d.o.o.) in sicer za 50 oseb. V občini Trbovlje je pravico uveljavilo 6 delodajalcev za skupaj 7 oseb.

V letu 2015 je bila delodajalcem iz programskega območja Programa HRT v okviru ukrepa 2 dodeljena finančna pomoč v skupni vrednosti 118.076,71 EUR.

Pri ukrepu 2 ne prihaja do odstopanj med odobrenimi in realiziranimi sredstvi, kar pomeni da so odobrena sredstva tudi dejansko izplačana. Ker ukrep nima določenih nobenih neposrednih kazalnikov učinka in rezultata tudi ne moremo podati ocene doseganja le-teh.

Priporočilo: priporočamo okrepitev informiranja podjetij (zlasti tistih v kategoriji MSP), ki so v večini primerov v manj intenzivnem stiku z ZRSZ kot velika podjetja. Priporočamo objave v lokalnih medijih.

6.2.3 Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje

Ukrep, ki ga izvaja FURS na podlagi 28. člena ZSRR-2. Analizo uspešnosti ukrepa predstavljamo ločeno za davčne olajšave za zaposlovanje ter ločeno za davčne olajšave za investiranje.

V letu 2014 so davčne olajšave za zaposlovanje največ koristili v občini Trbovlje in sicer 5x davčne olajšave za zaposlovanje po DDPO (davek od dohodkov pravnih oseb po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb²⁷) in 2x po DohDej (davčni obračun akontacije dohodnine

²⁷ ZDDPO-2, Ur. l. RS št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZdavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15.

od dohodka iz dejavnosti po Zakonu o dohodnini²⁸). Sledi občina Hrastnik (3x davčne olajšave za zaposlovanje po DDPO in 1x po DohDej), medtem ko nihče izmed upravičencev v občini Radeče ni koristil davčnih olajšav za zaposlovanje. Skupni znesek olajšav za zaposlovanje leto 2014 znaša 50.711 EUR od tega 35.445 EUR (69,90%) predstavljajo zavezanci po obračunu DDPO in 15.266 EUR (30,10%) zavezanci po obračun DohDej.

V letu 2015 so davčne olajšave za zaposlovanje največ koristili v občini Trbovlje (6x davčne olajšave za zaposlovanje po DDPO in 0x po DohDej), sledi občina Hrastnik (2x davčne olajšave za zaposlovanje po DDPO in 1x po Dohdej) ter občina Radeče (0x davčne olajšave za zaposlovanje po DDPO in 1x po DohDej). Skupni znesek olajšav za zaposlovanje za leto 2015 znaša 96.225 EUR od tega 88.452 EUR (91,92%) predstavljajo zavezanci po obračunu DDPO in 7.772 EUR (8,08%) zavezanci po obračunu DohDej.

Spodnja preglednica prikazuje podatke o koriščenju davčnih olajšav za zaposlovanje za programsko območje Programa HRT za leti 2014 in 2015 (podatki na dan 3.5.2016).

Preglednica 21: Podatki o koriščenju davčne olajšave za zaposlovanje v letih 2014 in 2015 (skupaj)

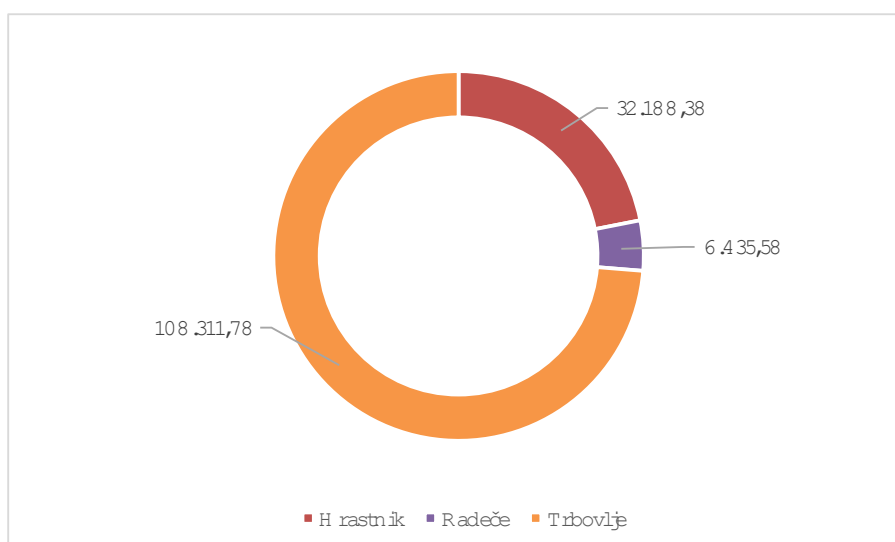
Občina	Zavezanci – pravne osebe			Zavezanci – Fizične osebe, ki opravljajo dejavnost			Skupaj – vsi zavezanci	
	Št. obdačunov DDPO	Olajšava za zaposlovanje po 5. členu ZRPPR1015 oz. drugem odstavku 28. člena ZSRR-2 (zap. Št. 15. 19 obr. DDPO)		Št. obdačunov DohDej	Olajšava za zaposlovanje po 5. členu ZRPPR1015 oz. drugem odstavku 28. člena ZSRR-2 (zap. Št. 15. 15 obr. DohDej)		Št. zavezancev, ki so koristili davčno olajšavo za zaposlovanje	Skupni znesek koriščenja olajšave za zaposlovanje (v EUR)
		Znesek (v EUR)	Število		Znesek (v EUR)	Število		
Hrastnik	457	29.555	5	597	2.633	2	7	32.188
Radeče	303	0	0	363	6.436	1	1	6.436
Trbovlje	1.184	94.342	11	1.111	13.970	2	13	108.312
SKUPAJ	1.944	123.897	16	2.071	23.039	5	21	146.963

Vir podatkov: FURS, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Graf v nadaljevanju prikazuje lokalno porazdelitev davčnih olajšav za zaposlovanje glede na občino na programskem območju Programa HRT. Največ, 73,71% sredstev so prejeli upravičenci iz občine Trbovlje, sledi občina Hrastnik z 21,91% in občina Radeče z 4,38%.

Graf 5: Skupni znesek koriščenja olajšav za zaposlovanje glede na občino

²⁸ ZDoh-2, Ur. l. RS št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US. 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US. 96/13, 29/14 – odl. US. 50/14, 23/15, 55/15.

Vir podatkov: FURS, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

V letu 2014 so davčne olajšave največ koristili v občini Trbovlje (18x davčne olajšave za investiranje po DDPO in 6x po DohDej), sledi občina Hrastnik (6x davčne olajšave za investiranje po DDPO in 6x po DohDej) in občina Radeče (4x davčne olajšave za investiranje po DDPO in 0x po DohDej). Skupni znesek olajšav za investicije v letu 2014 znaša 1.374.264 EUR od tega 1.293.535 EUR (94,13%) predstavljajo zavezanci po obračunu DDPO in 80.729 EUR (5,87%) zavezanci po obračunu DohDej.

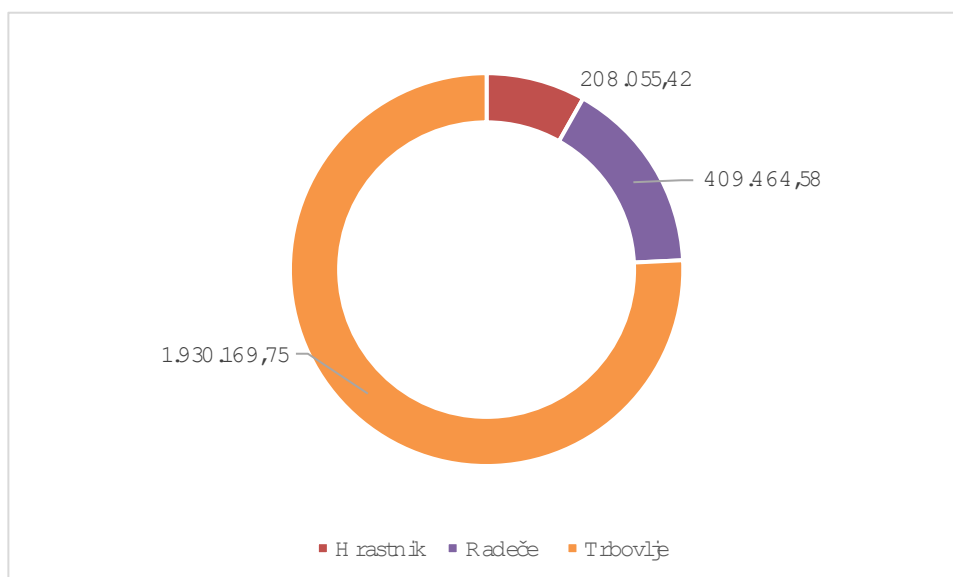
V letu 2015 so davčne olajšave največ koristili v občini Trbovlje (24x davčne olajšave za investiranje po DDPO in 2x po DohDej), sledi občina Hrastnik (8x davčne olajšave za investiranje po DDPO in 5x po DohDej) in občina Radeče (3x davčne olajšave za investiranje po DDPO in 0x po DohDej). Skupni znesek olajšav za investicije v letu 2015 znaša 1.173.426 EUR od tega 1.143.442 EUR (97,44%) predstavljajo zavezanci po obračunu DDPO in 20.984 EUR (2,56%) zavezanci po obračunu DohDej.

Preglednica 22: Podatki o koriščenju davčne olajšave za investiranje v letih 2014 in 2015 (skupaj)

Občina	Zavezanci – pravne osebe			Zavezanci – Fizične osebe, ki opravljajo dejavnost			Skupaj – vsi zavezanci		
	Št. obračunov DDPO	Olajšava za investiranje po 5. členu ZRPPR1015 oz. drugem odstavku 28. člena ZSRR-2 (zap. št. 15. 19 obr. DDPO)	Znesek (v EUR)	Število	Št. obračunov DohDej	Olajšava za investiranje po 5. členu ZRPPR1015 oz. drugem odstavku 28. člena ZSRR-2 (zap. št. 15. 16 obr. DohDej)	Znesek (v EUR)	Število	Št. zavezancev, ki so koristili davčno olajšavo za investiranje
Hrastnik	457	170.767	14	597	37.288	11	25	208.055	
Radeče	303	409.465	7	363	0	0	7	409.465	
Trbovlje	1.184	1.856.745	45	1.111	73.425	8	50	1.930.170	
SKUPAJ	1.944	2.436.977	63	2.071	110.713	19	82	2.547.690	

Vir podatkov: FURS, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Graf v nadaljevanju prikazuje lokalno porazdelitev olajšav za investiranje glede na občino na programskem območju Programa HRT. Največ, 75,76% sredstev so prejeli upravičenci iz občine Trbovlje, sledi občina Radeče z 16,07% in občina Hrastnik z 8,17%.

Graf 6: Skupni znesek koriščenja olajšav za investiranje glede na občino

Vir podatkov: FURS, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Preglednica 23: Zneski koriščenja davčnih olajšav

Tip davčne olajšave	Št. davčnih zavezancev	Leto	Obračun	Davčna olajšava (EUR)	Davčna korist (v EUR)
Za zaposlovanje	5	2013	DDPO, DohDej	8.870	1.780
Za zaposlovanje	11	2014	DDPO, DohDej	49.407	9.260
Za zaposlovanje	10	2015	DDPO, DohDej	96.225	17.889
Za investiranje	22	2013	DDPO, DohDej	364.704	63.107
Za investiranje	40	2014	DDPO, DohDej	1.374.264	246.391
Za investiranje	42	2015	DDPO, DohDej	1.173.426	202.571
SKUPAJ	130	/	/	3.066.899	540.998

Vir podatkov: FURS, obdelava: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Skupni znesek koriščenja davčnih olajšav za leta 2013, 2014 in 2015 znaša 3.066.899 EUR. Od tega 5,04% predstavljajo davčne olajšave za zaposlovanje in 94,96% davčne olajšave za investicije. Dejanska davčna korist za obdobje 2013-2015 tako znaša 540.998 EUR, kjer znaša skupna davčna korist za zaposlovanje 28.929 EUR, za investiranje pa 512.069 EUR.

Ker ukrep nima določenih nobenih neposrednih kazalnikov učinka in rezultata tudi ne moremo podati ocene doseganja le-teh.

Ocenjujemo, da so višine olajšav odražajo gospodarsko stanje in absorpcijsko zmožnost programskega območja. Zanimanje za davčne olajšave bi se lahko povečalo v kolikor bi se dodatno okrepile promocijske aktivnosti in informiranje potencialnih koristnikov. Čeprav

se je stanje na področju podjetništva v zadnjem času izboljšalo (glede na makroekonomske kazalnike območja), še vedno ocenjujemo da za nekatera podjetja predstavlja zaposlovanje in investiranje določeno tveganje (razmerje med priložnostjo razvoja in tveganjem obstoja).

Priporočilo: priporočamo okrepitev dejavnosti informiranja in obveščanja potencialnih koristnikov olajšav zlasti v smeri priprave promocijskega materiala, ki bi na enem mestu podal konkretne in učinkovite informacije z namenom lažjega razumevanja možnosti davčnih olajšav tudi v luči drugih ukrepov Programa HRT.

6.2.4 Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja

Ker se ukrep 4 še ne izvaja ne moremo podati ocene o njegovi uspešnosti.

6.2.5 Ukrep 5: Prometna infrastruktura

Investicije na področju železniške infrastrukture, ki so predvidene v Programu HRT so v celoti vezane na projekte nadgradnje (sistema GSM-R in ERTMS/ECTS), ki (čeprav potekajo na programskem območju) so dejansko del širšega (nacionalnega) sistema in kot taki niso omejeni zgolj na določeno lokalno območje. Njihova realizacija je v celoti odvisna od izvajanje projekta kot celote, ki je sofinanciran z evropskimi sredstvi, načrtovana dela pa je potrebno izvesti na celotnem koridorju. Umestitev tovrstnih investicij v Program HRT ocenjujemo kot neustrezen.

Uspešnost realizacije predvidenih infrastrukturnih projektov na področju cestne infrastrukture je že v letu 2013 onemogočil rebalans proračuna za leto 2013, s katerim so bile vse začete investicije predstavljene v leto 2014. V letu 2014 so bila z ponovnim rebalansom proračuna za leto 2014 in proračunom za leto 2015 odvzeta vsa sredstva investicijam v glavne in regionalne ceste. Posledično ni bilo predvidene realizacije infrastrukturnih projektov na državnih cestah na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje.

Tovrstne težave ugotavlja tudi Direkcija RS za infrastrukturo kot investitor ukrepov na cestni infrastrukturi na programskem območju, ki ugotavlja, da so bila zagotovljena sredstva v proračunu bistveno manjša od plana v Programu HRT. Glede na to, da so bila v proračunih za leto 2014 in 2015 sredstev razen na investicijskih projektih financiranih s strani EU ni bilo planiranih (tovrstnih projektov pa na programskem območju ni), je bila realizacija praktično nična.

Za pet investicijskih projektov na področju prometne infrastrukture (podrobneje so predstavljeni v poglavju 4.1.5) je bilo v letu 2015 realiziranih le 1.239 EUR.

641 EUR je bilo realiziranih na projektu rekonstrukcije glavne ceste G1-5/0331 Zidani most – Radeče, kjer je prišlo do izdelave projektne naloge za PZI projekt, a do naročila projekta zaradi pomanjkanja sredstev ni prišlo.

598 EUR je bilo realiziranih na projektu novogradnje glavne ceste Hrastnik – Zidani most. Po izdelani študiji različic je bil izdelan in potrjen državni prostorski načrt z vsemi strokovnimi podlagami. Izdelana in potrjena je bila projektna naloga za izdelavo projektne

dokumentacije ter izdelana usklajena sprememba IDP zaradi spremenjene lokacije HE Suhadol.

Nadaljevanje izvedbe zgoraj navedenih investicijskih projektov ter preostalih treh (javna razgrnitev študije variant 3. razvojne osi odsek Celje-Novo mesto, ureditev regionalne ceste R1-221/1222 Dol pri Hrastniku in ureditev odseka ceste 99-0060 Rinaldo-Hrastnik se bo nadaljevalo v prihodnjih letih vendar glede na načrtovano dinamiko financiranja²⁹ projekti ne bodo končani tudi do izteka podaljšanega roka trajanja Programa HRT d leta 2020.

Ocenjujemo, da se ukrep 5 izvaja neuspešno. Menimo, da gre pri vseh načrtovanih investicijskih projektih za samostojne in med seboj (ter tudi z ostalimi ukrepi v okviru Programa HRT) neodvisne postopke in projekte. Ocenjujemo, da je ukrep zgolj pripet Programu da mu da (navidezno) večjo težo. Pri nadgradnji železniške proge, ureditvi cestnih odsekov in projektiranju novih cestnih povezav gre za projekte, ki ne bi smeli (in tudi dejansko niso) vezani na Program HRT, čeprav se strinjamo da imajo ti projekti (v kolikor bi bili realizirani) velik vpliv na programsko območje.

Priporočilo: Zaradi občutne spremembe v dinamiki financiranja projektov iz državnega proračuna bi bilo dobro na novo opredeliti manjše število projektov, ki so na podlagi strokovne analize prioritetni in jih je mogoče z razpoložljivimi sredstvi tudi izvesti.

6.2.6 Ukrep 6: Energetska infrastruktura

Na osnovi sklepa Vlade je pristojni minister dne 8.10.2013 imenoval delovno skupino, ki je vsebovala predstavnike pomembnih akterjev v regiji s področja energetike (HSE, GEN energija, predstavniki lokalne skupnosti, predstavniki Ministrstva za finance in Ministrstva za infrastrukturo), z namenom zagotoviti zastopanost različnih pogledov. Skupina je pripravila končno poročilo predloga rešitev srednjeročnega in dolgoročnega načrta prestrukturiranja energetike v Zasavju.

Končno poročilo po navedbah prvega letnega poročila Programa HRT, ki ga je pripravil MGRT, analizira trenutno stanje zasavske energetike, potencial območja, ki je tradicionalno energetski ter znanja in izkušenih kadrov. Poročilo poda oceno, da bi bil lahko slovenski gospodarski interes, da se objekti v Zasavju pričnejo graditi in da se takoj začne novi investicijski cikel, ki bi odprl nova delovna mesta.

Samo poročilo delovne skupine ni bilo obravnavano na Vladi RS, saj ni vsebovalo predloga načrta, kot ga predvideva Energetski zakon (EZ-1), ki je bil sprejet tekom dela delovne skupine. Ker se v skladu z omenjenim zakonom predvideva priprava Energetskega koncepta Slovenije po oceni resornega ministrstva ni smiselno, da se parcialno rešujejo oz. načrtujejo razvoji posameznih regij. Poročilo lahko tako v najboljšem primeru služi le kot ena od podlag za pripravo Energetskega koncepta Slovenije.

²⁹ Gradivo vlade RS št. 007-143/2015/16 z dne 13.5.2016, EVA 2015-2130-0043

Na podlagi zapisanega ocenjujemo, da je ukrep neuspešen, saj rezultat, ki je postal skoraj ne relevanten že ob svoji objavi brez nikakršnega učinka.

Priporočilo: priporočamo, da se v prihodnje za potrebe oblikovanja strateških ali posvetovalnih dokumentov ali izvedbenih študij ne oblikuje samostojnih ukrepov v programih regionalne razvojne podpore. Gre namreč za dokumenti ki so predpogoj za oblikovanje izvedbenih ukrepov, ki bi ob svoji uspešni realizaciji programskemu območju doprinesli pozitivne rezultate in dolgoročne učinke.

Predmetni ukrep od dne 13.11.2014 dalje ni več relevanten, saj je Vlada RS na svoji seji na predlog Ministrstva za infrastrukturo sprejela razveljavitev ukrepa 6.

6.2.7 Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja na občine

V okviru ukrepa 7 je bila načrtovana izvedba brezplačnega prenosa nepremičnin (zemljišč in objektov), ki jih RTH d.o.o. Trbovlje za izvajanje svojih dejavnosti več ne potrebuje na lokalni skupnosti Trbovlje in Hrastnik. Gre predvsem za nepremičnine in zemljišča, ki so za lokalno skupnost zaradi svoje lokacije iz razvojnega vidika pomembne, brezplačni prenos na lokalno skupnost pa bi občinam omogočil, da jih prestrukturirajo, revitalizirajo in jih namenijo novi uporabi.

Do presečnega datuma vrednotenja po informacijah, ki smo jih pridobili s strani izvajalskih institucij programa kot tudi lokalnih deležnikov ni prišlo niti do enega prenosa nepremičnine ali zemljišča. Po besedah predstavnikov občin s katerimi smo opravili razgovore so le-te še vedno zainteresirane za prenos zemljišč in nepremičnin vendar odziva s strani RTH d.o.o. (ki je v neposredni državni lasti) ni.

Pri ukrepu 7 zaznavamo neskladje na državni ravni. Vlada RS je sprejela Program RTH, ki predvideva prenos zemljišč iz podjetja v državni lasti, ki je prenehal z opravljanjem svoje primarne dejavnosti na občine, kar bi dolgoročno pomenilo sanacijo degradiranih območij in tudi olajšalo prestrukturiranje gospodarstva. Hkrati pa država, ki je lastnik podjetja RTH d.o.o., ukrepa ne izvaja, saj so vrednosti zemljišč in nepremičnin potencialni vir sredstev za zapiranje oz. sanacijo rudnika.

Priporočilo: ukrep 7 je primer neustrezno načrtovanega ukrepa, kjer je prišlo do vključitve ukrepa v Program HRT predno so bila dosežena vsa potrebna usklajevanja in pridobljena soglasja. V prihodnje je potrebno zagotoviti večjo usklajenost med občinami in državo.

6.3 Uspešnost realizacije finančnega načrta programa

Uspešnost realizacije finančnega načrta Programa HRT podajamo samo za Ukrep 1 in Ukrep 2, saj imata le ta dva ukrepa v programskem dokumentu navedena načrtovana sredstva.

Spodnja preglednica prikazuje uspešnost realizacije finančnega načrta posameznega ukrepa in instrumenta v okviru ukrepa glede na pretečeno obdobje (od sprejetja programa do presečnega datuma vrednotenja – 31.3.2016).

Preglednica 24: Ocena finančne uspešnosti Programa HRT

Ukrep / Instrument	Realizacija finančnega načrta	Ocena uspešnosti realizacije finančnega načrta
Ukrep 1, Instrument 1.1.: Podjetno v svet podjetništva HRT	A: 1.003.009,14 EUR B: 80,29% C: 50,18%	Gre za nadpovprečno črpanje sredstev in ob nadaljevanju trenutne intenzitete črpanja sredstev kaže, da se bodo sredstva v celoti porabila.
Ukrep 1, Instrument 1.2: Finančne spodbude za novonastala podjetja	A: 97.889,75 EUR B: 4,08% C: 2,72%	Gre za izrazito podpovprečno črpanje sredstev in v kolikor se instrument ne bo pričel izvajati drugače (npr. v skladu s priporočili, ki jih navajamo v tem dokumentu), načrtovana sredstva do konca programa ne bodo v celoti realizirana.
Ukrep 1, Instrument 1.3: Investicije v razvoj: MSP in velika podjetja	A: 1.250.085,00 EUR B: 36,46% C: 28,78%	Gre za relativno povprečno črpanje sredstev in ob izvedbi še vsaj treh javnih razpisov do izteka programa finančna realizacija ni bistveno ogrožena.
Ukrep 1, Instrument 1.4: Program Radeče papir	A: 0,00 EUR B: 0,00% C: 0,00%	S spremembo Programa z dne 23.6.2016, je bil ta instrument ukinjen, zato se finančna realizacija do konca programskega obdobja v okviru tega instrumenta ne bo spremenila.
ukrep 1, Instrument 1.5: Koordinacija, promocija in skrbnik programa	A: 175.529,67 EUR B: 63,09% C: 40,70%	Pri ukrepu za koordinacijo, promocijo in skrbništvo programa gre za črpanje sredstev, ki je v skladu s potekom izvajanja programa. Ob nadaljevanju trenutne intenzitete sredstev finančna realizacija ni ogrožena.
<i>SKUPAJ UKREP 1:</i>	<i>A: 2.526.513,56 EUR B: 24,40% C: 18,89%</i>	<i>Skupna realizacija programa na nivoju ukrepa 1 je vse prej kot zadovoljiva, saj znaša manj kot 20 odstotkov.</i>
Ukrep 5: Prometna infrastruktura	A: 1.239,00 EUR B: 0,01% C: 0,001%	Skupna finančna realizacija je skoraj nična (0,001%). Višina končne realizacije zaradi rebalansa proračuna tega finančno najtežjega ukrepa ne bo zadovoljiva.

Legenda:

A = porabljeni sredstva

B = realizacija glede na finančni načrt 2013-2016

C = realizacija glede na ciljno vrednost (2018)

Vir: MK projekt, d.o.o., avgust 2016

Iz zgornje preglednice je razvidno, da je bilo do presečnega datuma vrednotenja skupaj porabljenih 2.527.752,56 EUR. V kolikor temu znesku prištejemo še skupno vrednost dodeljenih povračil plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost (118.076,71 EUR) in skupno davčno korist za zaposlovanje in investiranje (540.998,00 EUR za obdobje od 2013-2015), je bilo preko instrumentov in ukrepov Programa HRT upravičencem na območju dodeljena finančna podpora v skupni višini 3.186.827,47 EUR.

7 KLJUČNE UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE USTREZNOSTI, UČINKOVITOSTI IN USPEŠNOSTI PROGRAMA HRT

Na osnovi analizirane dokumentacije, pridobljenih podatkov s strani deležnikov programa in mnenj upravičencev ter lokalnih deležnikov smo prišli do sklepne ugotovitve, da je Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje izredno pomanjkljivo pripravljen dokument, ki v večini primerov na neustrezen način pristopa k reševanju sicer dobro opredeljene lokalne problematike. V ukrepih na programskem območju, še manj pa v njegovem izvajanju namreč niso v zadostni meri upošteevane lokalne specifikke in potenciali programskega območja. Večina ukrepov je že v programu pomanjkljivo opredeljenih z nejasnimi cilji, skladnostjo s samo programsko logiko in (v primeru petih ukrepov) nedoločenimi sredstvi za njihovo doseg. Pomanjkanje kazalnikov učinka in rezultata onemogoča samo spremljanje Programa.

Po treh letih od sprejetja Programa HRT se dejansko izvajajo zgolj trije ukrepi (42,8% vseh), finančna realizacija (tistih ukrepov, ki so imeli v programu navedene višine razpoložljivih sredstev) pa je po treh letih od sprejetja programa 18,89%.

V prvem obdobju izvajanja sta podporni izvajalski instituciji (RRA Posavje in RCR Zasavje) na nacionalne institucije naslovili več dopisov o pojasnitvi določenih zadev o zakasnelem izvajanju samega programa kot o neizvajanju določenih instrumentov. Predlagamo, da se v prihodnje ukrepi pripravijo bolj temeljito z jasnejšimi cilji, opredeljenimi kazalniki učinka in rezultata ter ustreznimi sredstvi za njihovo realizacijo. Tovrstna priprava ukrepov bo tudi prispevala k bolj jasnem in učinkovitem mehanizmu spremljanja.

Načrtovanje programa kot je Program HRT (ki je dejansko program na lokalnem nivoju), bi moralo biti veliko bolj integrirano, medsektorsko povezano in upoštevati stanje, specifikke in potencialne programskega območja, da bi lahko prineslo pričakovane učinke.

S strani predstavnikov občin na programskem območju smo prejeli predlog novega ukrepa, namenjenega občinam, katerega namen bi bil vlaganje v javno infrastrukturo. Občine bi lahko odkupile konkretne nepremičnine, ki so v stečajnih masah, jih prestrukturirale in ponudile zainteresiranim podjetjem. Ukrep smo tudi predstavili fokusni skupini upravičencev, ki menijo da bi bil ukrep lahko dobro sprejet, da obstaja potencial ki bi lahko prostore zapolnil, predvsem pa bi bil to pomemben korak k reševanju lokalne problematike degradiranih območij. Tak ukrep bi bil tudi pozitiven korak v smeri zaježitve bega možganov, ki je tudi s strani programa prepoznana kot ena izmed nevarnosti programskega območja. Da je tak ukrep potreben in naravnan v pravo smer priča tudi vzpostavitev podjetniškega pospeševalnika Katapult, ki ga z lastnim kapitalom ustanavljajo lokalna podjetja.

Na programskem območju se izkazujejo tudi velike potrebe za podporo razvojnih projektov na področju turizma, saj je ta glede na Slovenijo izredno podpovprečno razvit. Potenciala je veliko, zlasti reka Sava, bogata kulturna dediščina območja (Rudniki), veliko je možnosti za aktivni in adrenalinski turizem. Inovativni projekti in pobude bi lahko

doprinesle tudi pri sanaciji degradiranih območij. Potenciala je na programskem območju veliko, manjka pa iniciativa in zagonski kapital, ki bi ga lahko ponudil tudi Program HRT.

Glede na to, da se na državni ravni izvaja več programov razvojne podpore bi bilo dobro oblikovanje ustrežnejše metodologije in smernic za njihovo pripravo v luči določitve minimalnih standardov in elementov, ki jih mora vsebovati vsak izmed ukrepov. To področje je sicer že obravnavano v Uredbi o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna (Ur. l. RS št. 44/07, 54/10), vendar bi jo bilo potrebno ustrezno nadgraditi. V kolikor za določen ukrep ni podana ustrezna argumentacija, niso jasno postavljeni kazalniki učinka in rezultata, za njihovo doseglo namenjena zadostna količina sredstev ali pa se že samostojno izvaja v okviru drugih shem programov ali politik (kot je to v primeru Programa HRT), potem ukrepa ni možno vključiti v program razvojne podpore.

Priporočamo okrepitev sodelovanja med deležniki programa zlasti na državni institucionalni ravni in večje sodelovanje z lokalnimi deležniki (območne obrtno-gospodarske zbornice, gospodarske zbornice, podjetniški inkubatorji, občine). Okrepiti je potrebno podporno okolje za upravičence in sprejeti odločitve v smeri njihove administrativne razbremenitve. Prijavitelji in upravičenci bi si želeli več kvalitetnih predstavitev možnosti, ki jih ponuja Program HRT (predstavitev razpisov, podajanje konkretnih odgovorov na njihova specifična vprašanja, reševanje problemov).

VIRI IN LITERATURA

Agencija Republike Slovenije za Javnopravne Evidence in storitve (AJ PES) - podatkovne zbirke.

Javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje (2015).

Javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje (2015).

Javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje (2016).

Javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o..

Javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o..

Javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o..

Javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o..

Javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2016), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o..

Javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2016), izvajalec RCR Zasavje, d.o.o..

Javni razpis »Spodbude za zagon podjetij v problemskih območjih z visoko brezposelnostjo v letu 2015 (P2R)« (Ur. l. RS št. 17/2015).

Javni razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij, ki ustvarjajo ali ohranjajo delovna mesta na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za obdobje 2014-2015 (Ur. l. št. 20/2014,

Javni razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij in ustvarjanja novih delovnih mest na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za leto 2016 (Ur. l. RS št. 19/2016).

Letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za 2014 (pripravljavec: RRA Posavje).

Letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za 2015 (pripravljavec: RRA Posavje).

Letno poročilo za leto 2014 in Plan dela za leto 2015 (pripravljavec: RCR Zasavje, d.o.o.).

Letno poročilo za leto 2015 in Plan dela za leto 2016 (pripravljavec: RCR Zasavje, d.o.o.).

Letno poročilo za leto 2015 – izvajanje programa PVSP HRT (pripravljavec: RCR Zasavje, d.o.o.).

Ministrstvo za gospodarstvo. 2013. Strategija razvoja Slovenije 2014 – 2020 (osnutek). Dostopno prek: http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/EKP/Drugi_dokumenti/SRS_09_08_2013.pdf (12.8.2016).

Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, št. 00726-19/2013/7, sprejet na Vladi RS dne 25.7.2013.

Prvo letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo Hrastnik, Radeče, Trbovlje v obdobju 2013-2018 – v obdobju od julija 2013 do aprila 2015 (pripravljavec: MGRT).

Poročilo o izvajanju »Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja« na Zavodu RS za zaposlovanje v letu 2015 (pripravljavec: Zavod RS za zaposlovanje).

Regionalna razvojna agencija Posavje. 2007. Regionalni razvojni program regije Posavje 2007 – 2013. Dostopno prek: https://www.rra-posavje.si/uploads/files/rrp-dokoncni_dokument_19_03_20071.pdf (12.8.2016).

Regionalna razvojna agencija Posavje. 2015. Regionalni razvojni program regije Posavje 2014 – 2020. Dostopno prek: https://www.rra-posavje.si/uploads/files/novirra/program_priprave_rrp_sprejet_43-seja_sveta_regije.pdf (12.8.2016).

Regionalni center za razvoj d.o.o. 2007. Regionalni razvojni program Zasavske regije za obdobje 2007-2013. Dostopno prek: <http://www.zagorje.si/dokument.aspx?id=1527> (12.8.2016).

Regionalni center za razvoj d.o.o. 2015. Regionalni razvojni program Zasavske regije za obdobje 2014-2020. Dostopno prek: http://www.rcr-zasavje.si/uploads/Novice/rrp_2016_2019/20151006_sprejet_in_potrjen_RRP.pdf (12.8.2016).

Statistični urad Republike Slovenije - SI-STAT statistični portal.

Spremembe Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, št. 30301-4/2016/6, sprejet na Vladi RS dne 23.6.2016.

Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj. 2005. Strategija razvoja Slovenije. Dostopno prek: http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/projekti/02_StrategijarazvojaSlovenije.pdf (12.8.2016).

Uredba o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (Ur. l. RS št. 16/13, 78/15).

Uredba o dodeljevanju regionalnih državnih pomoči ter načinu uveljavljanja regionalne spodbude za zaposlovanje ter davčnih olajšav za zaposlovanje in investiranje (Ur. l. RS št. 93/14).

Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo državnega proračuna (Ur. l. RS št. 44/07, 54/10).

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2, Ur. l. RS št. 20/11, 57/12).

Zavod RS za zaposlovanje – statistični in drugi podatkovni podatki.

PRILOGE

Priloga 1: Statistična priloga - makro kazalniki

Število prebivalcev	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	16888	16628	16490	16339
Občina Hrastnik	9713	9580	9440	9316
Občina Radeče	4396	4332	4282	4279
Zasavska regija	43502	42983	57711	57404
Spodnjeposavska regija	70211	69958	75619	75711
Slovenija	2058821	2061085	2062874	2064188
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Indeks staranja	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	162,2	165	163	167,2
Občina Hrastnik	159,8	162,8	165,1	170,6
Občina Radeče	135,4	133,4	141,1	146,2
Zasavska regija	143	145,3	132,1	136,6
Spodnjeposavska regija	124,6	125,5	128,3	130,1
Slovenija	118,1	119,6	121,4	124,1
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Št. preb. z visokošolsko izobrazbo	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	2396	2454	2515	/
Občina Hrastnik	1107	1154	1193	/
Občina Radeče	542	579	600	/
Zasavska regija	5716	5964	8346	/
Spodnjeposavska regija	9266	9812	11026	/
Slovenija	341912	361637	374941	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Število registriranih brezposelnih oseb	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	1416	1507	1460	1355
Občina Hrastnik	740	789	722	641
Občina Radeče	395	318	246	226
Zasavska regija	3140	3437	4014	3615
Spodnjeposavska regija	4656	4660	4531	4290
Slovenija	118576	119670	112385	102289
VIR:	Zavod RS za zaposlovanje, 2016			
OPOMBE:	Podatki za maj			

Stopnja registrirano brezposelnih oseb	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	19,5	20,9	20,3	19,1
Občina Hrastnik	17,8	19,1	18,0	15,9
Občina Radeče	19,7	16,1	12,6	11,5
Zasavska regija	16,4	18,0	15,4	14,0
Spodnjeposavska regija	14,4	14,5	13,2	12,5
Slovenija	13,0	13,0	12,3	11,1
VIR:	Zavod RS za zaposlovanje, 2016			
OPOMBE:	Podatki za maj			

Število dolgotrajno registriranih brezposelnih oseb, vsaj 12 mesecev	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	709	769	812	759
Občina Hrastnik	382	435	414	379
Občina Radeče	239	195	138	127
Zasavska regija	1563	1745	2242	2055
Spodnjeposavska regija	2527	2557	2635	2551
Slovenija	54418	59947	59947	56068
VIR:	Zavod RS za zaposlovanje, 2016			
OPOMBE:	Podatki za maj			

Število registriranih brezposelnih oseb starejših od 50 let	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	418	427	430	460
Občina Hrastnik	189	203	192	194
Občina Radeče	139	104	78	81
Zasavska regija	887	922	1145	1216
Spodnjeposavska regija	1580	1436	1470	1580
Slovenija	39491	37640	36841	36788
VIR:	Zavod RS za zaposlovanje, 2016			
OPOMBE:	Podatki za maj			

Število registriranih brezposelnih oseb v starosti 15-29	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	383	455	406	311
Občina Hrastnik	255	241	206	157
Občina Radeče	84	77	63	50
Zasavska regija	933	1051	1126	838
Spodnjeposavska regija	1080	1259	1086	902
Slovenija	27645	30329	26436	21538
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			
OPOMBE:	Podatki za maj			

Obsojeni na 1000 prebivalcev	2012	2013	2014	2016
Občina Trbovlje	5,6	8,4	6	/
Občina Hrastnik	3,3	4,8	4	/
Občina Radeče	2	4,1	4,9	/
Zasavska regija	4,2	6,6	4,6	/
Spodnjeposavska regija	4,3	4,2	3,9	/
Slovenija	4,3	5,7	4,7	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Število študentov terciarnega izobraževanja	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	655	605	568	/
Občina Hrastnik	344	308	294	/
Občina Radeče	194	169	179	/
Zasavska regija	1731	2175	2061	/
Spodnjeposavska regija	3068	3084	2900	/
Slovenija	92769	85616	80798	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Število samozaposlenih, brez kmetov	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	333	361	384	383
Občina Hrastnik	170	190	196	192
Občina Radeče	88	96	100	100
Zasavska regija	919	978	1495	1481
Spodnjeposavska regija	1896	1954	2139	2161
Slovenija	60885	64124	66883	68506
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			
OPOMBE:	Podatki za maj			

Število zaposlenih	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	3912	3727	3588	3524
Občina Hrastnik	2066	2056	2034	2045
Občina Radeče	677	736	823	821
Zasavska regija	9842	9385	11997	12017
Spodnjeposavska regija	18194	18359	19358	19962
Slovenija	700291	703992	712748	730635
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			
OPOMBE:	Podatki za maj			

Povprečna bruto mesečna plača	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	1580,03	1562,67	1558,06	/
Občina Hrastnik	1311,36	1311,53	1342,35	/
Občina Radeče	1301,49	1301,64	1320,5	/
Zasavska regija	1414,36	1409,93	1378,79	/
Spodnjeposavska regija	1415,44	1435,01	1445,78	/
Slovenija	1523,18	1540,25	1555,89	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Turistične zmogljivosti, število ležišč	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	183	183	148	/
Občina Hrastnik	132	132	117	/
Občina Radeče	13	20	20	/
Zasavska regija	473	490	470	/
Spodnjeposavska regija	5456	5429	5609	/
Slovenija	122177	123235	126809	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Število prihoda turistov	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	856	1007	474	/
Občina Hrastnik	169	122	111	/
Občina Radeče	/	/	/	/
Zasavska regija	2644	2706	2206	/
Spodnjeposavska regija	176658	180953	193132	/
Slovenija	3384491	3524020	3927530	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Število nočitev turistov	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	2769	3807	2326	/
Občina Hrastnik	333	243	293	/
Občina Radeče	/	/	/	/
Zasavska regija	7486	8567	6878	/
Spodnjeposavska regija	621633	625525	649912	/
Slovenija	9579033	9590642	10341699	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Število podjetij	2012	2013	2014	2015
Občina Trbovlje	1036	1030	1031	/
Občina Hrastnik	493	486	500	/
Občina Radeče	292	312	316	/
Zasavska regija	2553	2609	2637	/
Spodnjeposavska regija	4927	5210	5293	/
Slovenija	173305	182089	186433	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Prihodki podjetij (v 1000 EUR)	2012	2013	2014	2015
Občina Trbovlje	351716	317528	307464	/
Občina Hrastnik	127247	128807	123820	/
Občina Radeče	46829	40084	58313	/
Zasavska regija	810821	768467	744714	/
Spodnjeposavska regija	3172289	2934390	3031201	/
Slovenija	90754575	90625516	93571789	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Investicije v osnovna sredstva (v 1000 EUR)	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	13916	10192	21056	/
Občina Hrastnik	10978	16474	17207	/
Občina Radeče	3971	2060	6272	/
Zasavska regija	42038	41988	59323	/
Spodnjeposavska regija	166754	145368	172166	/
Slovenija	4824879	4607975	4990443	/
VIR:	Statistični urad Republike Slovenije, SURS, 2016			

Neto čisti dobiček/izguba	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	-18.631	7.186	- 25.117	/
Občina Hrastnik	2.720	5.032	7.242	/
Občina Radeče	628	1504	- 773	/
Zasavska regija	-2.475	26.922	- 1.542	/
Spodnjeposavska regija	44150	65615	47.091	/
Slovenija	169.212	887.369	1.640.010	/
VIR:	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, AJPES 2016			
OPOMBE:	V posameznih poročilih se podatki razlikujejo			

Neto dodana vrednost (v 1000)	2013	2014	2015	2016
Občina Trbovlje	62.253	64.418	54.612	/
Občina Hrastnik	41.377	41.090	45.936	/
Občina Radeče	9.622	7582	9.760	/
Zasavska regija	227.744	236.525	232.436	/
Spodnjeposavska regija	403.873	433.832	427.433	/
Slovenija	16.612.199	17.286.554	18.293.537	/
VIR:	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, AJPES 2016			
OPOMBE:	V posameznih poročilih se podatki razlikujejo			

Priloga 2: Spletne ankete

Anketa za prijavitelje, ki na javnih razpisih niso bili uspešni

1. Spodaj so naštetih razpisi v okviru ukrepov Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje (v nadaljevanju: Program HRT). Na kateri razpis ste se prijavili? *(Označite enega ali več odgovorov)*

1. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje« .
2. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje«.
3. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2016), izvajalec RRA Posavje«.
1. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR d.o.o.«.
2. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR d.o.o.«.
3. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR d.o.o.«.
4. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR d.o.o.«.
5. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2016), izvajalec RCR d.o.o.«.
6. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2016), izvajalec RCR d.o.o.«.
- P2R 2015 – Spodbude za zagon podjetij v problemskih območjih z visoko brezposelnostjo v letu 2015, izvajalec Slovenski podjetniški sklad
- Javni razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij, ki ustvarjajo ali ohranjajo delovna mesta na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za obdobje 2014-2015, izvajalec Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

2. Ali ste vedeli, da je javni poziv oziroma javni razpis, na katerega ste se prijavili, del ukrepov Programa HRT? *(Označite en odgovor)*

- Da
- Ne

3. Kako dobro poznate vsebino Programa HRT? *(Označite en odgovor)*

- Zelo dobro (poznam vseh 7 ukrepov)
- Dobro (poznam vsaj 3 ukrepe)
- Slabo (sem slišal zanj, a ne poznam ukrepov)

4. Katere ukrepe Programa HRT poznate? *(Označite enega ali več odgovorov)*

- Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018

- Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
- Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje
- Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja 2014-2020
- Ukrep 5: Prometna infrastruktura
- Ukrep 6: Energetska infrastruktura
- Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na občine

5. Ali ste koristili katerega izmed drugih ukrepov Programa HRT? *(Označite enega ali več odgovorov)*

Da - Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
Če ste označili DA, kako ocenjujete ta ukrep z vidika koristi za vaše podjetje?

Da - Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje
Če ste označili DA, kako ocenjujete ta ukrep z vidika koristi za vaše podjetje?

Ne

6. Na kakšen način spremljate Program HRT? *(Označite enega ali več odgovorov)*

Spremljam spletno stran RRA Posavje.

Spremljam spletno stran RCR Zasavje.

Spremljam spletne strani drugih pristojnih institucij, ki objavljajo informacije o Programu (npr. Zavod za zaposlovanje, MGRT, ipd.)

Prejemam elektronska sporočila od institucij izvajalk programa (npr. RRA Posavje, RCR Zasavje)

Spremljam preko lokalnih medijev (radio, tiskani mediji, lokalna televizija)

Sam večkrat stopim v kontakt s pristojnimi institucijami (npr. RRA Posavje, RCR Zasavje, Zavod za zaposlovanje) o novostih/izvajanju Programa.

7. Na kakšen način ste izvedeli za razpis, na katerega ste se prijavi v okviru Programa HRT? *(Označite enega ali več odgovorov)*

Razpis sem poiskal sam preko spletnih strani. (katerih?) _____

Preko e-novic

Preko medijev (Radio, tiskani mediji, lokalna televizija)

Obvestili so me s strani institucije/podjetja: (katere?): _____

O razpisu me je seznanil prijatelj/znanec/poslovni partner.

Se ne spomnim

8. Koliko sredstev ste po vaši oceni vložili v pripravo prijavnice za javni poziv/razpis, na katerega ste se prijavi v okviru ukrepov programa? *(Označite en odgovor)*

Manj kot 500 €

Od 500 do 1.000 €

Od 1.000 do 2.000 €

Od 2.000 do 5.000 €

Več kot 5.000 €

9. Zakaj ste se prijavili na razpis? *(Označite en odgovor)*

Ker smo že dalj časa imeli konkretno podjetniško idejo, vendar nismo imeli sredstev za izvedbo.

Ker so bila na voljo dodatna sredstva – podjetniško idejo smo razvili po objavi razpisa.

10. Ali ste tudi brez dodatnih sredstev izvedli investicijo? *(Označite en odgovor)*

Da, v celoti v poslovnem letu 2014 oziroma 2015.

Da, v celoti pred 31.3.2016

Ne, investicije nismo izvedli.

11. Ali vam je bila razpisna dokumentacija razumljiva? *(Označite en odgovor)*

Da

Ne

12. Ali so se vam zdela zahtevana merila in vstopni pogoji prestrogi?

Da

Ne

13. Kakšni so vaši predlogi za spremembe in izboljšave vstopnih pogojev in meril?

14. Ali ste za izpolnjevanje prijave na razpis potrebovali zunanjo pomoč? *(Označite enega ali več odgovorov)*

Da, za pomoč smo zaprosili razvojno agencijo oz. razvojni center.

Da, za pomoč smo najeli zunanje svetovalno podjetje.

Ne

Drugo: ____

15. Ali ste se v preteklosti že kdaj prijavili na katerega izmed razpisov za nepovratna ali povratna sredstva? *(Označite en odgovor)*

Da, za pomoč smo zaprosili razvojno agencijo oz. razvojni center.

Da, za pomoč smo najeli zunanje svetovalno podjetje.

Ne

Drugo: ____

16. Ali ste se v preteklosti že kdaj prijavili na katerega izmed razpisov za nepovratna ali povratna sredstva? *(Označite en odgovor)*

Da, uspešno

Da, neuspešno

Ne

17. Ali ste seznanjeni z delom naslednjih institucij za podporo/razvoj podjetništva na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje? *(označite po en odgovor v posamezni*

vrstici)

INSTITUCIJA	zelo dobro (5)	dobro (4)	nitiniti (3)	slabo (2)	zelo slabo (1)	ne poznam delovanja institucije
Regionalna razvojna agencija Posavje						
Regionalni center za razvoj Zasavje						

18. Kako ocenjujete delo pristojne institucije, ki je izvedla razpis na katerega ste se prijavi? (npr. RRA Posavje, RCR Zasavje, MGRT, Slovenski podjetniški sklad) *(označite po en odgovor v posamezni vrstici)*

	zelo dobro (5)	dobro (4)	Niti-niti (3)	slabo (2)	zelo slabo (1)
Razumljivost razpisnih pogojev in razpisne dokumentacije					
Ažurno in kakovostno podajanje informacij					
Hitrost pregleda prejetih vlog					
Razumljivost pogodbe o sofinanciranju					
Ažurno izplačevanje sredstev (v skladu z načrtovano dinamiko)					

19. Ocenite (od 1 do 5) primernost ukrepov Programa HRT glede na potrebe podjetij v občinah Hrastnik, Radeče, Trbovlje ?

zelo primerni (5)	primerni (4)	nitiprimerni – nitineprimerni (3)	slaboprimerni (2)	neprimerni (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

--	--	--	--	--	--

20. V kolikšni meri (od 1 do 5) ukrepi Programa HRT prispevajo k ohranjanju in povečanju zaposlovanja v občinah Hrastnik, Radeče, Trbovlje? *(označite)*

precej prispevajo (5)	prispevajo (4)	ni prispevajo – niti ne prispevajo (3)	slabo prispevajo (2)	ne prispevajo (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

21. V kolikšni meri bodo po vašem mnenju učinki Programa HRT ohranjeni tudi po njegovem zaključku? *(označite)*

vsi učinki bodo ohranjeni (5)	večina učinkov bo ohranjenih (4)	ohranjenih bo polovica učinkov (3)	ohranjenih bo manj kot četrtina učinkov (2)	nič učinkov ne bo ohranjenih (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

22. Bi želeli še kaj dodati oziroma želeli, da evalvator kaj dodatnega izpostavi? _____

23. Demografski podatki:

Fizična oseba

Starost: _____

Spol: _____

Stopnja izobrazbe: _____

Občina: _____

Pravna oseba

Vaš položaj v podjetju: _____ /lastnik, direktor-prokurist, vodilni položaj, strokovni delavec, zaposleni

Sedež podjetja (občina): _____/Hrastnik, Radeče, Trbovlje
SKD dejavnost, s katero ustvarite največ prihodkov: črka

Anketa za vključene v program PVSP HRT

1. Spodaj so naštetih javni pozivi v okviru ukrepov Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje (v nadaljevanju: Program HRT). Na kateri razpis ste se prijavi? *(Označite enega ali več odgovorov)*

1. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje« .
2. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2015), izvajalec RRA Posavje«.
3. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče (2016), izvajalec RRA Posavje«.
1. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR d.o.o.«.
2. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR d.o.o.«.
3. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR d.o.o.«.
4. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2015), izvajalec RCR d.o.o.«.
5. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2016), izvajalec RCR d.o.o.«.
6. javni poziv za vključitev v program »Podjetno v svet podjetništva za občini Hrastnik in Trbovlje (2016), izvajalec RCR d.o.o.«.

2. Ali ste vedeli, da je javni poziv, na katerega ste se prijavi, del Programa HRT? *(Označite en odgovor)*

- Da
 Ne

3. Kako dobro poznate vsebino Programa HRT? *(Označite en odgovor)*

- Zelo dobro (poznam vseh 7 ukrepov)
 Dobro (poznam vsaj 3 ukrepe)
 Slabo (sem slišal zanj, a ne poznam ukrepov)

4. Katere ukrepe Programa HRT poznate? *(Označite enega ali več odgovorov)*

- Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018
 Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
 Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje

Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja 2014-2020

Ukrep 5: Prometna infrastruktura

Ukrep 6: Energetska infrastruktura

Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na občine

5. Ali ste se morda vključili tudi v katerega izmed drugih ukrepov Programa HRT?
(Označite enega ali več odgovorov)

Da - Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
Če ste označili DA, kako ocenjujete ta ukrep z vidika koristi za vaše podjetje?

Da - Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje

Če ste označili DA, kako ocenjujete ta ukrep z vidika koristi za vaše podjetje?

Ne

6. Na kakšen način spremljate Program HRT? (Označite enega ali več odgovorov)

Spremljam spletno stran RRA Posavje.

Spremljam spletno stran RCR Zasavje.

Spremljam spletne strani drugih pristojnih institucij, ki objavljajo informacije o Programu (npr. Zavod za zaposlovanje, MGRT, ipd.)

Prejemam elektronska sporočila od institucij izvajalk programa (npr. RRA Posavje, RCR Zasavje)

Spremljam preko lokalnih medijev (radio, tiskani mediji, lokalna televizija)

Sam večkrat stopim v kontakt s pristojnimi institucijami (npr. RRA Posavje, RCR Zasavje, Zavod za zaposlovanje) o novostih/izvajanju Programa.

7. Na kakšen način ste izvedeli za javni poziv, na katerega ste se prijavi v okviru Programa HRT? (Označite enega ali več odgovorov)

Razpis sem poiskal sam preko spletnih strani. (katerih?) _____

Preko e-novic

Preko medijev (Radio, tiskani mediji, lokalna televizija)

Obvestili so me s strani institucije/podjetja: (katere?): _____

O razpisu me je seznanil prijatelj/znanec/poslovni partner.

Se ne spomnim

8. Po zaključku programa PVSP HRT ste svojo podjetniško idejo realizirali v obliki:

samozaposlitve v obliki ustanovitve lastnega s.p.

samozaposlitve v obliki odprtja lastnega podjetja (d.o.o.)

samozaposlitve v drugi obliki (socialno podjetje, dopolnilno delo ipd.), navedite obliko: _____

zaposlitve pri drugem delodajalcu

zaposlitve še nisem realiziral, sem še vedno brezposeln oziroma prijavljen na Zavodu RS za zaposlovanje

9. Ocenite kakovost usposabljanja v okviru programa PVSP HRT na naslednjih področjih

	zelo dobro (5)	dobro (4)	Niti-niti (3)	slabo (2)	zelo slabo (1)
Pridobitev novih podjetniških znanj in veščin					
Pomoč pri razvoju podjetniške ideje					
Pomoč pri ustanovitvi podjetja oziroma pomoč pri drugi obliki zaposlitve					
Pridobitev novih znanj na področju komuniciranja v poslovnem okolju					
Pridobitev novih znanj pri trženju					
Pridobitev računalniških znanj					
Izboljšanje lastne samopodobe in samozavesti					
Socialni vidik (mreženje)					

10. Navedite število dodatnih zaposlitev (poleg vas) kot rezultat izvajanja vaše poslovne ideje (do dne 31.3.2016): _____

11. Ali je bila vključitev v program PVSP HRT ključa za uresničitev vaše poslovne ideje? (Označite en odgovor)

Da

Ne

12. Ali bi tudi brez vključitve v program PVSP HRT uresničili vašo poslovno idejo? (Označite en odgovor)

Da, v celoti.

Da, a le delno, vključitev v PVSP HRT je predstavljala dodatno spodbudo za realizacijo.

Ne, v nobenem primeru.

13. Ali so se zaradi vključitve v program PVSP HRT (na osnovi pridobljenega znanja) za vaše podjetje odprla nova tržišča oziroma nove poslovne priložnosti? (Označite en odgovor)

Da

Ne

14. Ali vam je vključitev v program PVSP HRT koristila pri boljšem razumevanju gospodarskega področja, ki je bil predmet vašega poslovnega načrta? (Označite en odgovor)

Da

Ne

15. Ali vam je bila razpisna dokumentacija razumljiva?

Da

Ne

16. Ali so se vam zdeli zahtevani pogoji prestrogi?

Da

Ne

17. Kakšni so vaši predlogi za spremembe in izboljšave?

18. Ali ste za izpolnjevanje prijave na javni poziv potrebovali zunanjo pomoč? (Označite enega ali več odgovorov)

Da, za pomoč smo zaprosili enega izmed razvojnih centrov.

Da, za pomoč smo zaprosili Zavod RS za zaposlovanje.

Da, za pomoč smo najeli zunanje svetovalno podjetje.

Ne

Drugo: _____

19. Navedite, s čim niste bili zadovoljni med postopkom prijave:

20. Navedite, s čim niste bili zadovoljni med izvajanjem programa PVSP HRT:

21. Ali ste seznanjeni z delom naslednjih institucij za podporo/razvoj podjetništva na

območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje? (označite po en odgovor v posamezni vrstici)

INSTITUCIJA	zelo dobro (5)	dobro (4)	niti - niti (3)	slabo (2)	zelo slabo (1)	ne poznam delovanja institucije
Regionalna razvojna agencija Posavje						
Regionalni center za razvoj Zasavje						

22. Kako ocenjujete delo pristojne institucije (RRA Zasavje ali RCR Zasavje), ki je izvedla razpis na katerega ste se prijavili? (označite po en odgovor v posamezni vrstici)

	zelo dobro (5)	dobro (4)	Niti-niti (3)	slabo (2)	zelo slabo (1)
Razumljivost razpisnih pogojev in razpisne dokumentacije					
Ažurno in kakovostno podajanje informacij					
Hitrost pregleda prejetih vlog					
Ažurno izplačevanje sredstev (v skladu z načrtovano dinamiko)					

23. Ocenite (od 1 do 5) primernost ukrepov Programa HRT glede na potrebe podjetij v občinah Hrastnik, Radeče, Trbovlje (označite)

zelo primerni (5)	primerni (4)	niti primerni – niti neprimerni (3)	slabo primerni (2)	neprimerni (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

24. V kolikšni meri (od 1 do 5) ukrepi Programa HRT prispevajo ohranjanju in povečanju zaposlovanja v občinah Hrastnik, Radeče, Trbovlje (označite)

precej prispevajo (5)	prispevajo (4)	ni prispevajo – niti ne prispevajo (3)	slabo prispevajo (2)	ne prispevajo (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

25. V kolikšni meri bodo po vašem mnenju učinki Programa HRT ohranjeni tudi po njegovem zaključku? (označite)

vsi učinki bodo ohranjeni (5)	večina učinkov bo ohranjenih (4)	ohranjenih bo polovica učinkov (3)	ohranjenih bo manj kot četrtna učinkov (2)	nič učinkov ne bo ohranjenih (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

26. Bi želeli še kaj dodati oziroma želeli, da evalvator kaj dodatnega izpostavi? _____

27. Demografski podatki:

Starost: _____

Spol: _____

Stopnja izobrazbe: _____

Občina: _____

Anketa za upravičence v okviru Instrumentov 1.2 in 1.3

1. Spodaj sta naštetja javna razpisa v okviru ukrepov Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje (v nadaljevanju: Program HRT). Na kateri razpis ste se prijavi? (Označite enega ali več odgovorov)

P2R 2015 – Spodbude za zagon podjetij v problemskih območjih z visoko brezposelnostjo v letu 2015 (izvajalec Slovenski podjetniški sklad)

Javni razpis za sofinanciranje začetnih investicij podjetij, ki ustvarjajo ali ohranjajo delovna mesta na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za obdobje 2014-2015 (izvajalec Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo)

2. Ali ste vedeli, da je javni razpis, na katerega ste se prijavi, del ukrepov Programa HRT? (Označite en odgovor)

- Da
 Ne

3. Kako dobro poznate vsebino Programa HRT? (Označite en odgovor)

- Zelo dobro (poznam vseh 7 ukrepov)
 Dobro (poznam vsaj 3 ukrepe)
 Slabo (sem slišal zanj, a ne poznam ukrepov)

4. Katere ukrepe Programa HRT spremljate? (Označite enega ali več odgovorov)

- Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018
 Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
 Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje
 Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja 2014-2020
 Ukrep 5: Prometna infrastruktura
 Ukrep 6: Energetska infrastruktura
 Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na občine

5. Ali ste se koristili tudi katerega izmed drugih ukrepov Programa HRT? (Označite enega ali več odgovorov)

- Da - Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
Če ste označili DA, kako ocenjujete ta ukrep z vidika koristi za vaše podjetje?
 Da - Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje
Če ste označili DA, kako ocenjujete ta ukrep z vidika koristi za vaše podjetje?
 Ne

6. Na kakšen način spremljate Program HRT? (Označite enega ali več odgovorov)

- Spremljam spletno stran RRA Posavje.
 Spremljam spletno stran RCR Zasavje.
 Spremljam spletne strani drugih pristojnih institucij, ki objavljajo informacije o Programu (npr. Zavod za zaposlovanje, MGRT, ipd.)
 Prejemam elektronska sporočila od institucij izvajalk programa (npr. RRA Posavje, RCR Zasavje)
 Spremljam preko lokalnih medijev (radio, tiskani mediji, lokalna televizija)
 Sam večkrat stopim v kontakt s pristojnimi institucijami (npr. RRA Posavje, RCR Zasavje, Zavod za zaposlovanje) o novostih/izvajanju Programa.

7. Na kakšen način ste izvedeli za razpis, na katerega ste se prijavi v okviru

Programa HRT? (Označite enega ali več odgovorov)

- Razpis sem poiskal sam preko spletnih strani. (katerih?) _____
- Preko e-novic
- Preko medijev
- Obvestili so me s strani institucije/podjetja: (katere?): _____
- O razpisu me je seznanil prijatelj/znanec/poslovni partner.
- Se ne spomnim

8. Koliko sredstev ste po vaši oceni vložili v pripravo prijavnice za razpis, na katerega ste se prijavili v okviru ukrepov programa? (Označite en odgovor)

- Manj kot 500 €
- Od 500 do 1.000 €
- Od 1.000 do 2.000 €
- Od 2.000 do 5.000 €
- Več kot 5.000 €

9. Navedite skupno višino investicije, ki je že bila realizirana v sklopu vašega projekta, v evrih (do dne 31.3.2016): _____

10. Navedite število dodatnih zaposlitev kot rezultat izvajanja vašega projekta (do dne 31.3.2016): _____

11. Ali se je zaradi izvedbe/izvajanja projekta v vašem podjetju dvignila bruto dodana vrednost? (Označite en odgovor, podajte vrednost v EUR/zaposlenega za zadnje potrjeno leto)

- Da, navedite za koliko evrov na zaposlenega: _____
- Ne, komentar: _____

12. Ali je vaš projekt za vaše podjetje omogočil neposredno uvajanje novih izdelkov, tehnologij, storitev, tehnoloških in netehnoloških inovacij? (Označite en odgovor, podajte komentar)

- Da, komentar: _____
- Ne, komentar: _____

13. Ali so bila prejeta sredstva zadostna za doseg srednjeročnih ciljev vašega projekta? (Označite en odgovor)

- Da
- Ne

14. Ali je projekt spodbudil investicijsko aktivnost v vašem podjetju? (Označite en odgovor, podajte komentar)

Da, na kakšen način (komentar):

Ne, zakaj ne (komentar):

15. Ali bi tudi brez dodatnih sredstev izvedli investicijo? (Označite en odgovor)

Da, v celoti v poslovnem letu 2014 oziroma 2015.

Da, v celoti pred 31.3.2016

Ne, investicije ne bi izvedli.

16. Ali so se zaradi izvajanja projekta (investicije) za vaše podjetje odprla nova tržišča oziroma nove poslovne priložnosti? (Označite en odgovor)

Da

Ne

17. Ali vam je priprava in izvajanje projekta koristila pri boljšem razumevanju gospodarskega sektorja, v katerem delujete? (Označite en odgovor)

Da

Ne

18. Ali ste za izpolnjevanje prijave na razpis potrebovali zunanjo pomoč? (Označite enega ali več odgovorov)

Da, za pomoč smo zaprosili enega izmed razvojnih centrov oz. podjetniški inkubator.

Da, za pomoč smo najeli zunanje svetovalno podjetje.

Ne

Drugo: _____

19. Ali ste/ ste bili med izvajanjem projekta zadovoljni z vašim skrbnikom pogodbe o financiranju? (Označite en odgovor in ga na kratko dopolnite)

Da, navedite zakaj: _____

Ne, navedite zakaj: _____

Ne poznam skrbnika moje pogodbe o financiranju.

Drugo: _____

20. Navedite, s čim niste bili zadovoljni med postopkom prijave (npr. kompleksnost prijave, razumljivost obrazcev, merila, pogoji, roki, ipd.):

21. Navedite, s čim niste bili zadovoljni med izvajanjem projekta (dinamika izplačevanja, komunikacija s skrbnikom pogodbe, kontrola izdatkov, ipd.):

22. Koliko časa je povprečno preteklo od vložitve zahtevka za izplačilo do dejanskega prejema sredstev? (Označite en odgovor)

Od 14 dni do 30 dni

več kot 30 dni

23. Ali ste seznanjeni z delom naslednjih institucij za podporo/razvoj podjetništva na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje? (označite po en odgovor v posamezni vrstici)

	zelo dobro (5)	dobro (4)	ni - ni (3)	slabo (2)	zelo slabo (1)	ne poznam delovanja institucije
Regionalna razvojna agencija Posavje						
Regionalni center za razvoj Zasavje						

24. Kako ocenjujete delo razpisovalca (MGRT, Slovenski podjetniški sklad), ki je pripravil in izvedel javni razpis, na katerega ste se prijavi? (označite po en odgovor v posamezni vrstici)

	zelo dobro (5)	dobro (4)	Niti-niti (3)	slabo (2)	zelo slabo (1)
Razumljivost razpisnih pogojev in razpisne dokumentacije					
Ažurno in razumljivo podajanje informacij in pojasnil na zastavljena vprašanja					
Hitrost pregleda prejetih vlog					
Razumljivost pogodbe o sofinanciranju					
Ažurno izplačevanje					

sredstev (v skladu z načrtovano dinamiko)					
---	--	--	--	--	--

25. Kako ocenjujete primernost vstopnih meril in pogojev javnih razpisov v okviru Programa HRT za vključitev podjetij. Se vam zdijo ustrezni?

Da

Ne

Če ne, prosimo za predloge meril in pogojev, ki se vam zdijo bolj ustrezni: _____

26. Ocenite (od 1 do 5) primernost ukrepov Programa HRT glede na potrebe podjetij v občinah Hrastnik, Radeče, Trbovlje e. (označite)

zelo primerni (5)	primerni (4)	niti primerni – niti neprimerni (3)	slabo primerni (2)	neprimerni (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

27. V kolikšni meri (od 1 do 5) ukrepi Programa HRT prispevajo k ohranjanju in povečevanju zaposlenosti v občinah Hrastnik, Radeče, Trbovlje? (označite)

precej prispevajo (5)	prispevajo (4)	niti prispevajo – niti ne prispevajo (3)	slabo prispevajo (2)	ne prispevajo (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

28. Bi želeli še kaj dodati oziroma želeli, da evalvator kaj dodatnega izpostavi? _____

29. Demografski podatki podjetja:

Vaš položaj v podjetju: _____ / lastnik, direktor-prokurist, vodilni položaj, strokovni delavec, zaposleni

Sedež podjetja (občina): _____ / Hrastnik, Radeče, Trbovlje

SKD dejavnost, s katero ustvarite največ prihodkov: črka

Anketa za upravičence ukrepa 2

1. Ali ste vedeli, da so sredstva za povračila plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost del Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje (v nadaljevanju: Program HRT)? *(Označite en odgovor)*

- Da
 Ne

2. Kako dobro poznate vsebino Programa HRT? *(Označite en odgovor)*

- Zelo dobro (poznam vseh 7 ukrepov)
 Dobro (poznam vsaj 3 ukrepe)
 Slabo (sem slišal zanj, a ne poznam ukrepov)

3. Katere ukrepe Programa HRT spremljate? *(Označite enega ali več odgovorov)*

- Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013 do 2018
 Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
 Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje
 Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja iz Programa razvoja podeželja 2014-2020
 Ukrep 5: Prometna infrastruktura
 Ukrep 6: Energetska infrastruktura
 Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na občine

4. Na kakšen način spremljate Program HRT? *(Označite enega ali več odgovorov)*

- Spremljam spletno stran RRA Posavje.
 Spremljam spletno stran RCR Zasavje.
 Spremljam spletne strani drugih pristojnih institucij, ki objavljajo informacije o Programu (npr. Zavod za zaposlovanje, MGRT, ipd.)
 Prejemam elektronska sporočila od institucij izvajalk programa (npr. RRA Posavje, RCR Zasavje)
 Spremljam preko lokalnih medijev (radio, tiskani mediji, lokalna televizija)
 Sam večkrat stopim v kontakt s pristojnimi institucijami (npr. RRA Posavje, RCR Zasavje, Zavod za zaposlovanje) o novostih/izvajanju Programa.

5. Na kakšen način ste izvedeli za razpis, na katerega ste se prijavi v okviru Programa HRT? *(Označite enega ali več odgovorov)*

- Razpis sem poiskal sam preko spletnih strani. (katerih?) _____
 Preko e-novic

- Preko medijev (Radio, tiskani mediji, lokalna televizija)
- Obvestili so me s strani institucije/podjetja: (katere?): _____
- O razpisu me je seznanil prijatelj/znanec/poslovni partner.
- Se ne spomnim

6. Koliko sredstev ste po vaši oceni vložili v pripravo prijavnih vloge za razpis, na katerega ste se prijavili v okviru ukrepov programa? (Označite en odgovor)

- nič €
- do 50 €
- od 50 do 100 €
- nad 100 €

7. Ali ste za izpolnjevanje vloge za povračilo prispevkov za socialno varnost potrebovali zunanjo pomoč? (Označite en odgovor)

- Da, za pomoč smo zaprosili enega izmed razvojnih centrov
- Da, za pomoč smo najeli zunanje svetovalno podjetje.
- Ne
- Drugo: ____

8. Navedite število oseb, ki ste jih zaposlili zaradi omenjenega instrumenta oziroma ste za njih uveljavljali povračilo plačanih prispevkov za socialno varnost: ____

9. Katerim kriterijem ustrezajo osebe, ki ste jih zaposlili oziroma ste za njih uveljavljali povračilo plačanih prispevkov za socialno varnost: (Označite enega ali več odgovorov)

- V obdobju preteklega pol leta pred zaposlitvijo v vašem podjetju niso imeli redno plačane zaposlitve.
- Nimajo dokončane višje srednje izobrazbe ali poklicnega usposabljanja (imajo končano ali nedokončano osnovno šolo).
- So starejši od 50 let.
- So pripadniki etnične manjšine.
- Se štejejo kot invalidi v kvotnem sistemu zaposlovanja invalidov (v skladu z Navodilom za izpolnjevanje obrazca prijave v zavarovanje za invalide – Uradni list RS, št. 10/2005, 43/2005).

10. Koliko časa (v primeru da ste zaposlili več oseb ocenite povprečje) je potekalo delovno razmerje z osebo, za katero ste uveljavljali povračilo plačanih prispevkov za socialno varnost? (Označite in po potrebi dopolnite odgovor)

- Še vedno traja, sedaj že __ mesecev.
- 2 leti

11. Zakaj ste se v vašem podjetju odločili za vključitev v ta ukrep? *(Označite en odgovor)*

- Ker smo že dlje časa želeli zaposliti nove ljudi, vendar za to nismo imeli dovolj sredstev.
 Ker so bila na voljo povračila, smo razmislili o potrebah in nato zaposlili nove ljudi.

12. Ali bi/ste tudi brez povračila plačanih prispevkov za socialno varnost zaposlili te osebe? *(Označite en odgovor)*

- Da, v istem številu in istem poslovnem letu.
 Da, vendar v manjšem številu in istem poslovnem letu.
 Da, vendar postopoma v več poslovnih letih.
 Ne, zaposlitev nikakor ne bi izvedli.

13. Ali je povračilo plačanih prispevkov neposredno omogočilo izvedbo katere druge investicije vašega podjetja? *(Označite en odgovor, podajte komentar)*

- Da, pojasnite: _____
 Ne, pojasnite: _____

14. Ocenite (od 1 do 5) svoje zadovoljstvo z odzivnostjo vašega območnega Zavoda za zaposlovanje? *(Označite)*

zelo dobro (5)	dobro (4)	niti - niti (3)	slabo (2)	zelo slabo (1)

15. Koliko časa povprečno preteče od vložitve zahtevka za izplačilo do dejanskega prejema sredstev? *(Označite en odgovor)*

- Manj kot 14 dni
 Od 14 dni do 1 mesca
 1-2 meseca
 2-3 mesece
 več kot 3 mesece

16. Ali ste seznanjeni z obstojem določenih institucij za podporo/razvoj podjetništva na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje? *(označite po en odgovor v posamezni vrstici)*

	zelo	dobro	niti -	slabo	zelo	ne
--	------	-------	--------	-------	------	----

	dobro (5)	(4)	ni (3)	(2)	slabo (1)	poznam delovanja institucije
Regionalna razvojna agencija Posavje						
Regionalni center za razvoj Zasavje						

17. Kako ocenjujete delo pristojnih javnih organov, ki so vključeni v pripravo in izvajanje Ukrepa 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost? *(označite po en odgovor v posamezni vrstici)*

	zelo dobro (5)	dobro (4)	Niti-niti (3)	slabo (2)	zelo slabo (1)
Razumljivost razpisnih pogojev in razpisne dokumentacije					
Ažurno in kakovostno podajanje informacij					
Hitrost pregleda prejetih vlog					
Razumljivost pogodbe o sofinanciranju					
Ažurno izplačevanje sredstev (v skladu z načrtovano dinamiko)					

18. Ocenite (od 1 do 5) primernost vseh ukrepov Programa HRT glede na potrebe podjetij v občinah Hrastnik, Radeče, Trbovlje

zelo primerni (5)	primerni (4)	ni primerni – ni primerni (3)	slabo primerni (2)	neprimerni (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

--	--	--	--	--	--

19. V kolikšni meri (od 1 do 5) vsi ukrepi Programa HRT prispevajo k ohranjanju in povečevanju zaposlenosti v občinah Hrastnik, Radeče in Trbovlje? *(označite)*

precej prispevajo (5)	prispevajo (4)	niti prispevajo – niti ne prispevajo (3)	slabo prispevajo (2)	ne prispevajo (1)	ne morem oceniti / ne poznam ukrepov

20. Bi želeli še kaj dodati oziroma želeli, da evalvator kaj dodatnega izpostavi? _____

21. Demografski podatki podjetja:

Vaš položaj v podjetju: _____ / lastnik, direktor-prokurist, vodilni položaj, strokovni delavec, zaposleni

Sedež podjetja (občina): _____ / Hrastnik, Radeče, Trbovlje

SKD dejavnost, s katero ustvarite največ prihodkov: črka

Priloga 3: Vprašanja delno strukturiranega intervjuja z deležniki Programa

0. Iz spodnjega spustnega sezama izberite institucijo, ki jo predstavljate.

- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Regionalna razvojna agencija Posavje
- Regionalni center za razvoj Zasavje
- Regionalna razvojna agencija Zasavje
- Območna Obrtno-podjetniška zbornica Hrastnik
- Območna Obrtno-podjetniška zbornica Trbovlje
- Območna Obrtno-podjetniška zbornica Laško
- GZS – Območna zbornica Zasavje
- GZS – Območna zbornica Celje
- Zavod RS za zaposlovanje, območna služba Trbovlje
- Zavod RS za zaposlovanje, območna služba Celje

1. Spodaj so navedeni ukrepi Programa razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje v obdobju 2013-2018. Prosimo označite tiste, katerih vsebino poznate.

- Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013-2018
- Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
- Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje
- Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja
- Ukrep 5: Prometna infrastruktura
- Ukrep 6: Energetska infrastruktura
- Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na občine

2. Ali se vam zdijo ukrepi primerni? Argumentirajte svojo odločitev.

3. Ali se vam zdi, da bodo ukrepi dosegli svoje cilje? Argumentirajte svojo odločitev za tiste ukrepe, ki jih poznate.

4. Ali se vam zdi, da so ukrepi Programa HRT trajni? Argumentirajte svojo odločitev.

5. Kako ocenjujete doprinos ukrepov v lokalno okolje?

6. Ali se po vašem mnenju posamezni ukrepi Programa HRT med seboj povezujejo?

DA/NE

Če DA – kateri ukrepi so po vašem mnenju najbolj dopolnjujejo?

Če NE – zakaj ne? Kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno storiti, da bi se dopolnjevali?

7. Na razgovorih, ki smo jih opravili na občinah, vključenih v Program smo prejeli pobudo, da podamo predlog novega ukrepa namenjenega občinam, katerega namen bi bil vlaganje v javno infrastrukturo. Občine bi lahko odkupile konkretne nepremičnine, ki so v stečajnih

masah, jih prestrukturirale in ponudile zainteresiranim podjetjem. Ali menite, da na območju obstaja kritična masa podjetij, ki bi takšne prostore potrebovala in ali bi lahko tak ukrep pospešil sanacijo degradiranih območij?

8. Ali predlagate kakšen nov ukrep programa? Podajte tudi argumentacijo in predlagan način izvajanja (katero problematiko rešuje in na kak način).
9. Ali je po vašem mnenju kateri izmed ukrepov nepotreben, ne odraža potreb območja ali je nekoristen in bi bilo bolje če se ne bi izvedel? Če da, potem označite ukrepe za katere tako mislite in podajte obrazložitev zakaj tako menite.
 - Ukrep 1: Program spodbujanja konkurenčnosti v obdobju 2013-2018
 - Ukrep 2: Povračilo plačanih prispevkov delodajalca za socialno varnost
 - Ukrep 3: Davčne olajšave za zaposlovanje in investiranje
 - Ukrep 4: Spodbude za trajnostni razvoj podeželja
 - Ukrep 5: Prometna infrastruktura
 - Ukrep 6: Energetska infrastruktura
 - Ukrep 7: Seznanitev z urejanjem javne infrastrukture in prenosi državnega premoženja iz države na občine
10. Katere so po vašem mnenju glavne prednosti Programa HRT?
11. Katere so po vašem mnenju glavne slabosti Programa HRT?
12. Ali bi želeli da evalvator še kaj posebnega izpostavi?

Priloga 4: Indikativna vprašanja za fokusno skupino z upravičenci

USTREZNOST
<ul style="list-style-type: none"> → Ali se vam zdi primerno, da pri razpisih v okviru Instrumenta 1.2 (SPS) ter Instrumenta 1.3 (MGRT) prejmejo tisti, ki so bili vključeni v program PVSP HRT 5 točk več? Vas to moti? Predlagate kakšne dodatne točke za druga področja? → Kdaj ste izvedeli za razpis na katerega ste se prijavi? Ko je bil že objavljena ali že kaj prej? → Kako ocenjujete ustreznost trajanja obdobja za porabo sredstev? → Kako ocenjujete ustreznost vstopnih pogojev, meril in trajanja prijavnih rokov? → Ali se vam je zdelo merilo ustvarjanja novih delovnih mest problematično?
UČINKOVITOST
<ul style="list-style-type: none"> → Kako ocenjujete učinkovitost ukrepov? → Kako ocenjujete korist ukrepov za vaše podjetje? → Kako ste zadovoljni s podpornimi institucijami za pripravo projektov? (RRA-ji, ZRSZZ) → Kako ste zadovoljni z izvajalci programa (proceduralni vidik)?
USPEŠNOST
<ul style="list-style-type: none"> → Kako ocenjujete trajnost vaših projektov in njihov doprinos v lokalno okolje?
NOVI UKREPI
<ul style="list-style-type: none"> → Na razgovorih, ki smo jih opravili na občinah, vključenih v Program smo prejeli pobudo, da podamo predlog novega ukrepa, namenjenega občinam, katerega namen bi bil vlaganje v javno infrastrukturo. Občine bi lahko odkupile konkretne nepremičnine, ki so v stečajnih masah, jih prestrukturirale in ponudile zainteresiranim podjetjem. Ali menite, da na območju obstaja kritična masa podjetij, ki bi takšne prostore potrebovala in ali bi lahko tak ukrep pospešil sanacijo degradiranih območij. → → Predlagate kakšen drug ukrep, ki bi bolj odražal potrebe območja?
DRUGO
<ul style="list-style-type: none"> → Kakšni ostali komentarji? → Katere so po vašem mnenju največje prednosti Programa HRT? → Katere so po vašem mnenju največje slabosti Programa HRT? → Ali v prihodnje načrtujete prijavo na razpise v okviru Programa HRT?